

JOSEMARÍA
ESCRIVÁ DE BALAGUER

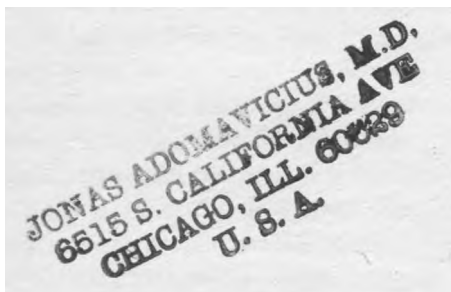
KELIAS



" KATALIKŲ PASAULIS "

JOSEMARÍA
ESCRIVÁ DE BALAGUER

KELIAS



"KATALIKŲ PASAULIO" LEIDYKLA
VILNIUS 1996

UDK 23/28
Es 32

Originalus pavadinimas ispanų
kalba: CAMINO

NIHIL OBSTAT
OPUS DEI Prelatūros
kun. Paulius Rambertas
Vilnius. 1996 05 24

IMPRIMATUR
† A. J. BAČKIS
Archiepiscopus Vilnensis
Vilnius. 1996 05 26
Nr.187

ISBN 9986-04-050-7

© 1996 by EDICIONES RIALP, S. A.,
Madrid

©Leidykla "Katalikų pasaulis", 1996

“KELIO” LEIDIMAI

“Kelio” išspausdinta 293 leidimai bendru 3 949 178 egzempliorių tiražu 41 kalba: albanų, amhariko (Etio-pija), anglų (Airija, Australija, Didžioji Britanija, Fi-lipinai, JAV ir Kenija), arabų, armėnų, bahasa (Indo-nezija), baskų, birmiečių, bulgarų, čekų, danų, espe-ranto, ispanų (Argentina, Bolivija, Čilė, Ekvadoras, Is-panija, Kolumbija, Meksika, Peru, Urugvajus ir Ve-nesuela), gaelų, galičiečių, graikų, hebrajų, italų, ja-ponų, katalonų, kinų, korėjiečių, kvečua (Peru), kro-atų, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų (Olandija ir Belgija), portugalų (Portugalija ir Brazilija), pran-cūzų (Kanada, Prancūzija ir Zairas), rumunų, rusų, slovakuų, slovėnų, suomių, svahili (Kenija), švedų, ta-galų (Filipinai), ukrainiečių, vengrų, vokiečių.

Taip pat buvo išleista nemažais tiražais anglų, ispa-nų, portugalų ir vokiečių kalbomis akliesiems (Brai-lio raštu).

Pastaruoju metu “Kelias” rengiamas spaudai bal-tarusių, cebuanų (Filipinai), estų, guarani (Argenti-na), latvių, norvegų, tamilų (Indija), taji ir vietnamie-čių kalbomis.

TURINYS

Ižanga.....	9
Leidėjų pratarinė.....	10
Pastaba trečiajam leidimui Ispanijoje.....	16
Pastaba septintajam leidimui Ispanijoje.....	17
Apie autorių.....	18
CHARAKTERIS.....	25
VADOVAVIMAS.....	36
MALDA	41
ŠVENTAS TYRUMAS.....	48
ŠIRDIS.....	53
APSIMARINIMAS.....	58
ATGAILA.....	64
SAŽINĖS PATIKRINIMAS.....	68
PASIRYŽIMAI.....	71
SKRUPULAI.....	73
DIEVO AKIVAIZDA.....	75
ANTGAMTINIS GYVENIMAS.....	79
DAR APIE VIDINĮ GYVENIMĄ.....	83
DRUNGNUMAS.....	88
MOKYMASIS.....	90
FORMAVIMASIS..... :	96
TAVO ŠVENTUMO PLANAS.....	102
DIEVO MEILĖ.....	108
ARTIMO MEILĖ.....	112

PRIEMONĖS.....	118
ŠVENČIAUSIOJI MERGELĖ.....	123
BAŽNYČIA.....	128
ŠVENTOSIOS MIŠIOS.....	131
ŠVENTŲJŲ BENDRAVIMAS.....	135
MALDINGUMO BŪDAI.....	137
TIKĖJIMAS.....	142
NUOLANKUMAS.....	145
KLUSNUMAS.....	150
NETURTAS.....	153
SANTŪRUMAS.....	155
DŽIAUGSMAS.....	158
KITOS DORYBĖS.....	160
NEGANDOS.....	164
VIDINĖ KOVA.....	169
PASKUTINIEJI DALYKAI.....	175
DIEVO VALIA.....	-179
DIEVO ŠLOVĖ.....	183
PROZELITIZMAS.....	186
MAŽI DALYKAI	191
TAKTIKA	195
DVASINĖ KŪDIKYSTĖ.....	201
KŪDIKIŠKAS GYVENIMAS.....	206
PAŠAUKIMAS.....	214
APAŠTALAS.....	219
APAŠTALAVIMAS.....	225
IŠTVERMĖ.....	231
Abėcėlinė dalykinė rodyklė.....	234
Šventojo Rašto tekstų rodyklė.....	256
Šventojo Rašto citatų rodyklė.....	260

ĮŽANGA

Tau, mielas skaitytojau, skirtos šios skvarbios eilutės, šios lakoniškos mintys: apmąstyk kiekvieną žodį ir įsigilink į jo prasmę.

Šiuose puslapiuose plasta Dievo dvasia. Už kiekvieno jų posakio yra kuris nors šventasis, matantis tavo intenciją ir laukiantis tavo pasiryžimų. Frazės kartais nutraukiamos, idant tujas užbaigtum savo elgesiu.

Nesitrauk atgal: tavo gyvenimo esmė - sušvelninti kančia. Tam ir esi Mokytojo mokinys!

Tavo didžiausias priešas - tu pats, nes tavo kūnas silpnas ir žemiškas, o tu turi būti stiprus ir dangiškas. Tavo kūno svorio centras yra pasaulis; tavo svorio centras turi būti dangus. Tavo širdis visa yra Dievo, ir turi jam skirti visą jos prierašumą.

Skaitytojau, nesiilsėk: nuolat budėk ir būk pasirengęs. nes priešas nemiega. Jei šiuos posakius paversi savo gyvenimu, būsi tobulas Jėzaus Kristaus sekėjas ir žmogus be dėmės. Ir su tokiais Kristumis kaip tu pasaulis susigrąžins senovės šventųjų, išminčių ir herojų didybę.

Vitorija, 1939-ųjų šventojo Juozapo šventė.

Chavieras, Apaštalinis Vitorijos Administratorius.

LEIDĖJŲ PRATARMĖ

“Pasitikėdamas kaip bičiulis, brolis, tėvas... kad kultų tokia mintis, kuri tave sukrėstų, ir tu imtum taisyti savąjį gyvenimą, pasuktum maldos ir Meilės keliais”. Šiais žodžiais, duodančiais raktą į visą kūrinį, autorius pristato mums knygą, kuri atsirado, kad mokytų diena iš dienos gyventi sūniškoje vienybėje su Dievu.

Kelias pirmąsyk pasirodė 1934 metais, pavadintas *Dvasiniai svarstymai*; 1939 metais, kada išėjo antrasis papildytas leidimas, kūrinys gavo dabartinį, galutinį pavadinimą. Nuo tada milijonams kuo skirtingiausios socialinės padėties, kilmės ir išsilavinimo žmonių šie palaimintojo Escrivosa de Balaguero pasitikėjimo kupini žodžiai teikė šviesos ir stiprybės, padedančios pažinti Dievą ir įprasminti savo gyvenimą. Šios knygos populiarumą bene aiškiausiai liudija vis gausėjantys leidimai įvairiomis kalbomis, milijonais egzempliorių skaičiuojamas bendras tiražas. Per trumpą laiką *Kelias* tapo dvasinės literatūros klasika arba, kaip kartais būna pavadinamas, “šių laikų Kempiečiu”.

Taigi čia kalbame apie Kelią ne norėdami pristatyti jau ir taip pakankamai gerai žinomą knygą, o veikiau pamąstyti apie jos sėkmės priežastis.

“*Kelias* atskleidžia Bažnyčios amžinumo pobūdį, neišsenkamas jos atsinaujinimo galimybes” - taip apibūdino knygos daromą įspūdį vienas prancūzų žurnalistas (*Le Figaro*, 1964 03 24). Kaip tik tokia ir yra pagrindinė *Kelio* vertė: gelmė ir gyvybingumas jo perduodamos žinios, skelbiančios, kad Kristaus žodis - ne miręs žodis, o gyva tikrovė, galinti pakeisti kiekvieno žmogaus, kurio širdis jai neužsklęsta, gyvenimą. *Kelias* ragina skaitytoją asmeniškai susitikti su Evangelija. vėl gyvenant Kristaus gyvenimą: “Nesuprantu, kaip tu gali vadintis krikščionis ir gyventi neduodamas naudos, kaip dykūnas? Ar pamiršai Kristaus darbo gyvenimą?” (*Kelias*, 356); “Duok Dieve, kad tavo elgesys ir kalba būtų tokie, jog visi, tave matydami ir girdėdami kalbant, galėtų sakyti: ‘Jis skaito Jėzaus Kristaus gyvenimą’ ” (2).

Krikščionis turi gyventi “sekdamas Mokytojo pėdomis” (*Kelias*, 213). atsakingai prisiimdamas dieviškąją misiją, suteiktą jam krikštu: “ ‘Eikite, skelbkite Evangeliją,, Aš būsiu su jumis...’ Taip pasakė Jėzus... ir pasakė taip tau” (904).

Kelio autorius moko, jog šiuo kvietimu ar šaukimu Kristus neragina keisti aplinką stengiantis ieškoti kitų kelių; negana to, daugeliui krikščionių tai - raginimas pasitikti įprastas savo gyvenimo sąlygas ir jose surasti dievišką kelią, kurį reikia pašventinti. Todėl pal. Escriva de Balaguer perspėja apie pagundą “išsiveržti iš savo vietos” (*Kelias*, 832), nes tai tolygu nutolti nuo Dievo valios. Kiekvienas krikščionis turi siekti šven-

tumo pagal savo misiją ir savo padėtį; taigi paprastas krikščionis, gyvenantis ir veikiantis pasaulyje, turi pašventinti save ir kitus per tą patį pasaulį, pašventindamas ir savo profesinį darbą, ir visą savo gyvenimą.

Taip žmogiškoji egzistencija įterpiama į dieviškąjį kontekstą.

Skaitytojas ima suvokti Dievo akivaizdą ir mokosi klausytis Jo balso, kuris kalba per kasdienos žmones ir įvykius: “Gyvename, tarsi Viešpats būtų toli, ten, kur spindi žvaigždės, ir neįsisąmoniname, kad Jis visuomet yra ir šalia mūsų... Būtinai reikia įsidėmėti ir niekada nepamiršti, kad Viešpats, kuris yra su mumis ir danguje, yra Tėvas, ir labai geras mūsų Tėvas” (*Kelias*, 267). “Kartą man sakei, jog esi panašus į išklerusį laikrodį, kuris suskamba ne laiku: melddamasis esi šaltas, sausas, nejautrus, o kita vertus, kada mažiausiai tikiesi, gatvėje tarp kasdieninių rūpesčių, kai panyri į miesto gaudesį ir triukšmą ar susikaupi profesinio darbo tyloje, nejučia susivoki besimeldžiąs... Ne laiku? Nieko. Tik nepraleisk šitų savo laikrodžio skambučių tuščiai. Dvasia dvelkia, kur panorėjus” (110). “Dažnai bendrauk su Šventąja Dvasia - Didžia Nežinomąją, ta, kuri turi padaryti tave šventą Neužmiršk, kad esi Dievo šventovė. Parakletas yra tavo sielos gelmėje: atidžiai Jo klausykis ir paklusniai priimk Jo įkvėpimus”(57).

Ši antgamtinė žinia, šis Dievo skelbimas *Kelyje* pateikiamas ne kaip paprastas tvirtinimas, o kaip intensyvaus gyvenimo išraiška: knygos puslapiuose atsispin-

di kunigo darbas, kurį pal. Escrivá de Balaguer pradėjo 1925 metais. Medžiaga knygai pasitarnavo Šventojo Rašto ištraukų apmąstymai, pokalbių nuotrupos, asmeniniai patyrimai, laiškų fragmentai. 1933 metų gegužį pal. Escrivá de Balaguer vienam jaunam architektūros fakulteto studentui padovanojo knygą apie Kristaus gyvenimą, kaip dedikaciją pridėdamas keletą žodžių; šis įvykis įkvėpė 382 *Kelio* punktą: “Dovanodamas tau “Jėzaus gyvenimą”, įrašiau: “Kad ieškotum Kristaus. Kad surastum Kristų. Kad pamiltum Kristų”. Tai trys akivaizdūs žingsniai. Ar bandei žengti nors pirmąjį?”

Viena pagrindinių šio kūrinio patrauklumo ypatybių - jo tiesus dialoginis stilius, asmeninis ir didžiai humaniškas pobūdis. “Monsinjoras Escriva de Balaguer, - komentuojama vienoje *L'Osservatore Romano* recenzijoje (1950 03 24), - parašė daugiau nei šedevrą; parašė kūrinį, įkvėptą širdies, ir tiesiai į širdį vienas po kito pataiko skirsniai, kurie sudaro Kelią”.

Šis *Kelio* humaniškumas nėra atsitiktinis bruožas, o iš dalies apibrėžiantis dvasią, kuri jam įkvepia gyvybę. Pagrindinė dvasinės pal. Escrivós de Balaguer žinios tema kaip tik ir yra tvirtinimas, jog tai, kas žmogiška, nėra svetima tam, kas dieviška. Dievas myli ir kviečia ne dalį žmogaus, o visą žmogų, ir todėl tikrai krikščionišką dvasinį požiūrį galima apibūdinti kaip gyvenimo vienybę.

Paminėjome kai kuriuos pagrindinius *Kelio* bruožus, padedančius mums suprasti nenykstantą šio kūri-

nio vertę. Tačiau komentarai liktų nebaigti, jei nebūtų pabrėžta istorinė knygos reikšmė ir žymė, kurią ji paliko Bažnyčios istorijoje.

Nuo 1928 metu pal. Escrivos de Balaguero ganytojiška veikla konkretizavosi įkuriant “Opus Dei”. t.y. atveriant kelią pasauliečių šventumui pačiame pasaulyje. Taigi *Kelias* glaudžiai susijęs su “Opus Dei” įkūrimo istorija, nors nėra jo dvasios išdėstymas ir nėra skirtas vien jo nariams. Tai kvietimas visiems geros valios žmonėms dalyvauti “beprotybėje sekant paskui Kristų” (plg. 916).

Taip žmonių, į kuriuos anais metais daugiausia buvo nukreiptas pal. Josemarios Escrivos apaštalavimas, buvo darbininkų kvartalų gyventojai ir Madrido universiteto studentai. Pastariesiems pirmiausia ir skyrė *Dvasinius svarstymus*, kurie, kaip sakoma prologe, parašyti “atsiliepiant į dvasines jaunų studentų, kuriems dvasiškai vadovavo autorius, reikmes”.

Šis faktas mums padeda suprasti daugelio *Kelio* punktų istorinį kontekstą, bet svarbiausia - pabrėžia vieną pagrindinių knygos bruožų, kurį jau minėjome: tai kūrinys, išmąstytas žvelgiant į pasaulį, į žmones, kurie nori siekti šventumo žemiškuose reikaluose ir rūpesčiuose, pasiūlant jiems mokymą, pritaikoma bet kokiam amžiui, padėčiai, ar darbui. “Tai, kas tave stebina, man atrodo normalu: kad Dievas ieškojo tavęs, kai dirbai savo profesinį darbą. Taip jis ieškojo pirmųjų: Petro, Andriejaus, Jono ir Jokūbo prie tinklų; Mato - sėdinčio prie mokesčių rinkėjų stalo...” (*Kelias*,

799). “Esi įpareigotas siekti šventumo. Taip, ir tu. Nejau manai, jog tai vien kunigų ir vienuolių rūpestis? Visiems be išimties Jėzus sakė: *Būkite tobuli, kaip mano dangiškasis Tėvas yra tobulas*” (291).

Tuo laiku, kai pasirodė Kelias, šis mokymas buvo ne tik nelauktas, bet ir revoliucinis. Tiems, kurie, regis, jau buvo praradę ryšį su atnaujinančia Evangelijos dvasia, jis sukėlė nuostabą ir nesupratimą; bet daugybei kitų nuostaba virto džiaugsmu: jiems *Kelio* žodžiai tapo apreiškimu, padėjo geriau įsisąmoninti savo krikščioniška kilnumą ir dievišką misiją, kurią jie turi pasaulyje kaip krikščionys. *Kelias* milijonus skaitytojų paskatino gyventi taip, ką tik ilgainiui Vatikano II Susirinkime iškilmingai paskelbė Bažnyčia: “Nors Bažnyčioje ne visi eina tuo pačiu keliu, tačiau visi yra pašaukti į šventumą ir gavę lygios vertės teisingojo Dievo tikėjimą (plg 2 Pt 1,1). Visi yra lygūs kilnumu ir kiekvienam tikinčiajam bendra veikla Kristaus kūnui plėtoti” (Konst. *Lumen gentium*, 32).

Pal. Josemarios Escrivos darbas ir ypač ši knyga, liudijanti apie transcendentinius jo gyvenimo momentus, paliko ryškius pėdsakus šiuolaikinėje krikščionybės išraiškoje.

Atsiradęs iš gilios krikščioniškos patirties, *Kelias* siekia paskatinti mylėti Dievą ir gyventi Dievu. Todėl knyga skirta skaitytojui, kuris trokšta dvasinio peno. Sklaidantysis knygos puslapius kitokia intencija iškreiptų jos prasmę, žvelgdamas į ją svetima autoriui dvasia ir intencija. Kad *Kelio* skaitymas būtų naudingas, reikia

bent minimalaus tikėjimo žmogaus gebėjimu atsigręžti į dvasios gyvenimą.

“Aš - pasaulio šviesa. Kas seka manimi, nebevaikš-
čios tamsybėse. bet turės gyvenimo šviesą” (Jn 8,12). Ke-
lią sudarantys 999 punktai buvo parašyti su viltimi pa-
dėti išvysti šią šviesą, idant žemės keliai, įprasti visu
žmonių keliai, būtų šventumo keliai, atviri Karalystės
vilčiai. Karalystės, kuri “ne iš šio pasaulio” (Jn 18,36).
Kas skaitys knygą su tokia pat viltimi, nebus jos atver-
tęs veltui.

PASTABA TREČIAJAM LEIDIMUI ISPANIJOJE

Per kelis mėnesius ištirpo pirmojo šios knygos leidimo tiražas. Tas pats nutiko ir išvydusiam dienos šviesą ant-
rajam leidimui. Spausdinamas portugališkasis vertimas,
o iš Romos mūsų prašo greitai išleisti knygą itališkai.

Turime paguodžiančių žinių - iš kunigų, vienuolių
ir ypač jaunimo laiškų - apie antgamtinius vaisius, ku-
riuos šie puslapiai subrandino sielose. Tegu, mielas
skaitytojai, nuolatinis šios knygos skaitymas padeda
tau ištiesinti ir sutvirtinti savo kelią.

Autorius

Segovija, Šventojo Kryžiaus Išaukštinimo šventė, 1945 rugsėjo 14

PASTABA SEPTINTAJAM LEIDIMUI
ISPANIJOJE

Esu prašomas keliais žodžiais palydėti septintąjį “KELIO” leidimą.

Tiek teateina man į galvą, mielas skaitytojau, - paprašyti. kad įduotum šią knygą į daugelio rankas ir taip daugelis širdžių užsikrės mūsų dieviška beprotyste bendrauti su Kristumi. Ir dar - kad melstum Viešpatį ir palaimintąją jo Motiną už mane, idant tu ir aš galėtume vėl greit susitikti kitoje mano knygoje “Vaga”, kurią manau tau įteikti per kelis mėnesius.

A u t o r i u s

Roma, Nekaltojo Prasidėjimo šventė, Šventųjų 1950 metų gruodžio 8.

APIE AUTORIŲ

Palaimintasis Josemaría Escrivá de Balaguer (Chosemarija Eskriva de Balageras) gimė 1902 sausio 9 Barbastre (Ispanija). Penkiolikos ar šešiolikos metų amžiaus jis pajuto pirmuosius dieviško pašaukimo ženklus ir pasiryžo tapti kunigu. 1918 pradėjo studijuoti Logronjo dvasinėje seminarijoje, paskui tęsė studijas Saragosos šv.Pranciškaus Pauliečio seminarijoje, kur nuo 1922 užėmė inspektoriaus pareigas. 1923 gavęs Bažnytinės Vyrėsybės leidimą, Saragosos universitete pradėto studijuoti civilinę teisę. Sykiu lankė reguliarią teologijos kursą. 1924 išventintas į diakonus, 1925 kovo 28 - į kunigus.

Pastoracinį darbą pradėjo Perdigeros parapijoje - Saragosos vyskupija - ir tęsė Saragosoje. 1927 pavasarį, arkivyskupui sutikus, įsikuria Madride. Ten sėkmingai ir intensyviai dirba kunigo darbą visuose visuomenės sluoksniuose, ypač rūpindamasis neturtėliais ir nuskriaustaisiais skurdžiausių kvartalų žmonėmis, nepagydomais ligoniais ir gulinčiais mirties patale. Buvo Ligonų fondo Apaštalinų Šventosios Širdies seserų pagalbos kapelionas. Dėstė privačioje akademijoje, kartu rašydamas doktoratą iš civilinės teisės, tuomet įmanomą tik Madrido universitete.

1928 spalio 2 Viešpats jam aiškiai parodė tai, ką iki tol jis tik nujautė. Tada palaimintasis Josemaría Escrivá įkūrė “Opus Dei” (“Dievo Darbas”). Viešpaties nuolat brandinamas, 1930 vasario 14 jis pradėjo “Opus Dei” apaštalavimą tarp moterų. Taip Bažnyčioje atsivėrė naujas kelias - tarp visų socialinių grupių žmonių ieškoti šventumo ir apaštalausti per įprasto darbo pašventinimą pasaulietinėje aplinkoje ir nekeičiant profesijos.

Nuo 1928 spalio 2 “Opus Dei” įkūrėjas su dideliu apaštaliniu įkarščiu - trokšdamas laimėti visas sielas - imasi misijos, kurią jam pavedė Dievas. 1934 jis buvo paskirtas Šventosios Izabelės fondo rektoriumi. Per Ispanijos pilietinį karą atliko savo ganytojiškas pareigas - kartais gresiant mirties pavojui - Madride, o vėliau Burgoose. Nuo tada palaimintasis Josemaría Escrivá turėjo ilgą laiką susidurti su sunkiais prieštaravimais, kuriuos jis iškentė ramiai, kupinas atgamtinės dvasios.

1943 vasario 14 Josemaría Escrivá ikūrė Šventojo Kryžiaus kunigų draugiją. Neatskiriamai susijusi su “Opus Dei”, ji turėjo padėti ne tik pasauliečiams “Opus Dei” nariams būti įšventintiems kunigais ir inkardinuotiems* tarnauti “Darbui”, bet ir jau vyskupijose inkardinuotiems kunigams dalytis “Opus Dei” dvasingumu ir askeze, stengtis šventai atlikti savo ganytojiškas priedermes priklausant tik nuo vyskupų ordinarų.

* Kiekvienas kunigas turi būti priskirtas (inkardinuotas) prie vyskupijos, asmeninės prelatūros arba konsekreuoto gyvenimo instituto (žr. Codex Juris Canonici, n. 265)

1946 jis ikūrė savo būstinę Romoje, kur gyveno iki pat mirties. Iš čia jis rūpinosi, kad “Opus Dei” plistų visame pasaulyje, ir tam vadovavo negailėdamas jėgų, kad suteiktų Organizacijos vyrams ir moterims solidų doktrininį, asketinį ir apaštalinį parengimą. Įkūrėjo mirties metais “Opus Dei” turėjo daugiau kaip 80-ties tautybių per 60 000 narių.

Monsinjoras Escrivá buvo Popiežiaus komisijos autentiškam kanonų teisės kodeksui aiškinti ir Seminarijų bei universitetų kongregacijos konsultantas. Jis buvo Jo Šventenybės garbės prelatas ir Romos popiežiškosios teologijos akademijos garbės narys, taip pat Navaros (Ispanija) ir Piuros (Peru) universitetų didysis kancleris.

Palaimintasis Josemaría Escrivá mirė 1975 birželio 26. Daug savo gyvenimo metų jis paaukojo Bažnyčiai ir Popiežiui. Jo kūnas palaidotas Marijos Taikos Karalienės bažnyčios kriptoje. 1975 rugsėjo 15 jo įpėdiniu vienbalsiai buvo išrinktas monsinjoras Alvaro del Portillo (Aivaras del Portillas, 1914-1994). Ilgus metus jis buvo artimiausias palaimintojo bendradarbis. Dabartinis “Opus Dei” Prelatas yra monsinjoras Javier Echevarría (Chavieras Ečevarija), jis irgi kelis dešimtmečius dirbo su palaimintuoju Josemaría Escrivá ir jo pirmuoju įpėdiniu monsinjoru del Portillo. “Opus Dei”, kuris nuo pat pradžių visuomet galėjo tikėtis vyskupijų vyresnybės paramos, o nuo 1943 appositio manu, ir vėliau Šventojo Sosto pritarimo. 1982 lapkričio 28 popiežius Jonas Paulius II paskelbė asmenine

prelatura. Tokią juridinę formą numatė ir laikė pageidautina palaimintasis Escrivá.

Šventumo šlovė, kuria garsėjo “Opus Dei” įkūrėjas, po jo mirties išplito iki žemės pakraščių, kaip įrodė daugybė liudijimų apie dvasinę malonę ir materialią globą jam tarpininkaujant. Tarp jų esama ir medicinos požiūriu nepaaiškinamu išgijimu. Iš penkių žemynų gauta aibė laiškų, kurių siuntėjai - iš jų 69 kardinolai ir apie 1300, taigi trečdalis pasaulio vyskupų - prašė popiežių pradėti monsinjoro Escrivos de Balague-ro beatifikacijos ir kanonizacijos bylą. 1981 sausio 30 Šventųjų bylų kongregacija davė savo *nihil obstat* bylai pradėti, ir 1981 vasario 5 popiežius Jonas Paulius II šį leidimą ratifikavo.

1981-1986 metais vyko du susipažinimo su Escrivos gyvenimu ir dorybėmis procesai - Romoje ir Madride. Atsižvelgdamas į šių dviejų procesų rezultatus ir patvirtindamas Teologų konsultantų susirinkimo ir šventųjų bylų kongregacijos narių kardinolų bei vyskupų komisijos teigiamą sprendimą, 1990 balandžio 9 Šventasis Tėvas paskelbė monsinjoro Escrivos dorybes didvyriškomis, taigi pastarasis sykiu gavo *venerabilis* (garbingojo) titulą. 1991 liepos 6 popiežius liepė viešai paskelbti dekretą apie vieną stebuklingą išgijimą, kurį garbingasis Josemaria Escrivá išmeldė iš Viešpaties. Šiuo aktu baigti išankstiniai “Opus Dei” įkūrėjo beatifikacijos juridiniai formalumai. Beatifikacija buvo švenčiama Romoje 1992 gegužės 17 iškilminga ceremonija, vadovaujama Šventojo Tėvo Jono

Pauliaus II. Ji įvyko Šv.Petro aikštėje ir subūrė daugiau nei 200 000 maldininkų. Nuo 1992 gegužės 21 palaimintojo kūnas ilsisi prelatinės Marijos Taikos Karalienės bažnyčios, centrinės “Opus Dei” būstinės, altoriuje. Jį nuolat gaubia daugelio viso pasaulio žmonių, kurie priartėjo prie Dievo sekdami “Opus Dei” įkūrėjo pavyzdžiu ir mokymu, malda ir dėkingumas ir visų tų, kurie prašo jo tarpininkavimo, pamaldumas.

Iš jo išleistų raštų dar paminėtina teologinė ir juridinė studija, pavadinta “La Abadesa de Las Huelgas”. dvasinės knygos. išverstos į daugelį kalbų: “Kelias”, “Šventasis rožinis”, “Kai Kristus eina pro šalį”. “Dievo bičiuliai”, “Kryžiaus kelias”, “Mylėti Ražnyčią” “Vaga”. “Kalvė” (pastarosios penkios išleistos po jo mirties). Knygoje “Pokalbiai su monsinjoru Escrivá” surinkti kai kurie spaudai duoti jo interviu.

*Skaityk šiuos patarimus iš lėto.
Užtrukdamas svarstyk šias mintis.
Tai, apie ką čia kalbama, šnabždu tau į ausį
pasitikėdamas kaip bičiulis, brolis, tėvas.
Ir visa tai išklauso Dievas.
Nepasakysiu tau nieko naujo.
Tik pažadinsiu tavuosius prisiminimus,
kad kiltų tokia mintis,
kuri tave sukrėstų,
ir tu imtum taisyti savąjį gyvenimą,
pasuktum maldos ir Meilės keliais.
Ir pagaliau taptum teisingai
sprendžiančia siela.*

CHARAKTERIS

1 Tegu nebūna tavo gyvenimas bevaisis. Būk naudingas. Nusikratyk snaudulio. Spinduliuok savo tikėjimo ir meilės šviesa. Savo apaštališku gyvenimu nuvalyk lipnius ir purvinus pėdsakus, kuriuos paliko netyri neapykantos sėjėjai. Ir visus žemės kelius uždek Kristaus ugnimi, kurią nešioji savo širdyje.

2 Duok Dieve, kad tavo elgesys ir kalba būtų tokie, jog visi, tave matydami ar girdėdami kalbant, galėtų sakyti: “Jis skaito Jėzaus Kristaus gyvenimą”.

3 Rimtumas. Mesk tas bobiškas ar vaikiškas manieras ir įsiteikinėjimus. Tavo elgsena tebūnie tavošios dvasios ramybės bei tvarkos atspindys.

4 Nesakyk: “Toksai jau esu... Kaltas mano charakteris”. Kaltas tavo charakterio trūkumas. Būk vyras - esto vir.

5 Pratinkis sakyti “ne”.

6 Atgręžk nugarą nelabajam, kai šnibžda tau į ausį: “Kam sunkinti sau gyvenimą?”

7 Atsikratyk provincializmo dvasios. Taurink savo širdį, kol ji taps universali, “katalikiška”.
Neplasnok it naminis paukštis, kada gali lyg erelis kilti į aukštybes.

8 Ramumas. Kam tau pykti, jei širsdamas užgauni Dievą, suerzini artimą, kremtiesi pats... ir pagaliau vis tiek turi liautis pykęs.

9 Tą patį, ką pasakei, sakyk kitu tonu, be pykčio, ir tavo žodžiai bus įtaigesni, o svarbiausia - neužgaus Dievo

10 Nesibark, kol piktinies dėl padarytos klaidos. Luktelk iki rytojaus ar dar ilgėliau, o tada ramus ir ištyrinta širdimi būtinai sudrausmink. Vienu meiliu žodžiu laimėsi daugiau nei trimis valandomis kivirčo. Valdyk savo įkarštį.

11 Valia. Ryžtas. Pavyzdys. Kas darytina, daryk... Nesvyruodamas... nedvejodamas...

Tik šitaip Cisneras tapo Cisneru¹, Teresa de Ahumada - šventąja Terese, o Ignotas Lojola - šventuoju Ignotu.

¹ *Cisneros* (1436-1517) - ispanų kardinolas, Ispanijos karūnos regentas ir karalienės katalikės Izabelės nuodėmklausys. Kardinolas Cisneras ėmėsi reformuoti Bažnyčią Ispanijoje, pralenkdamas Trento Susirinkimą, kuris vėliau tą patį turėjo padaryti visai krikščionijai. Pasižymėjo tvirta valia ir charakterio jėga.

Dievas ir drąsa! “Regnare Christum volumus!” (Norim, kad karaliautų Kristus!)

12 Tegu kliūtys tave tik augina. Viešpaties malonės tau nepritrūks: *inter medium montium pertransibunt aquae!* (vanduo ir per kalnų vidurį prasiskverbs!) Prasiskverbsi per kalnus! Ar svarbu, kad šiuo metu turi tramdyti savo veiklumą, jei vėliau it suspausta spyruoklė šausi į priekį nepalyginti toliau, nei kada nors svajojai?

13 Vyk šalin tas bergždžias mintis, kurios gaišina tavo laiką, jei ne daugiau.

14 Neeikvok jėgų ir laiko, kurie yra iš Dievo, svaidydamas akmenis į pakely tave lojančius šunis. Nepaisyk jų.

15 Neatidėliok savo darbo rytdienai.

16 Menkinti tave? Tu... vienas iš minios? Bet juk tu gimęs būti vadu! Tarp mūsų nėra vietos drungniesiems. Nusizemink, ir Kristus vėl tave uždegs Meilės ugnimi.

17 Nepasiduok tai charakterio ligai, kurios požymiai yra visuotinė atkaklumo stoka, nerimtas darbas ir kalba, neapgalvotumas... vienu žodžiu - lengvabūdiškumas.

Ir žinok, jeigu išsyk nesusigriebsi - ne rytoj: dabar! -

lengvabūdiškumas, kuris skatina tave kurti tuščius kasdienius planus ("tokius kupinus tuštybės"), pavers tavę negyva ir beverte iškamša.

18 Tu užsispyrusiai lieki supasaulėjęs, lengvabūdiškas ir išsiblaškęs, nes esi bailys. Kas gi, jei ne bailumas, yra tas tavo nenoras pasipriešinti pačiam sau?

19 Valia. Tai itin svarbi savybė. Neniekink mažų dalykų, nes nuolat pratindamasis atsisakyti tų dalykų ir nusižeminti nedideliuose reikaluose, kurie anaip tol nėra menkniekiai ar niekai. Dievo malone sustiprinsi ir užgrūdinsi valią, ir taip pirmiausia tapsi savęs viešpačiu, o tada vedliu, vadovu, vyriausiuoju vadu: kad išreikalautum, paragintum, patrauktum savo pavyzdžiu ir žodžiu, išsilavinimu ir autoritetu.

20 Su vienu ar kitu kertiesi charakteriais... Kitaip ir negali būti - juk nesi auksinė moneta, kuri patiktų kiekvienam.

Kita vertus, kaip be susikirtimų, kurių pasitaiko bendraujant su artimu, atsikratysi savo smagalių, aštrių briaunų ir kampų - savo būdo netobulumų, defektų - kad įgytum taisyklingą, nugludintą ir tvirtai švelnų meilės, tobulumo pavidalą?

Jei tavo charakteris ir charakteriai tų, su kuriais gyveni, būtų minkšti ir saldūs kaip pyragaičiai, tu niekada netaptum šventas.

21 Pateisinamos priežastys. Tau niekad jų neprištigs, jei norėsi išsisukti nuo savo pareigų. Kokia aibė logiškų beprasmybių! Negaišk apgalvodamas jas. Atmesk jas ir daryk, ką privalai.

22 Buk stiprus. Būk tvirtas. Būk žmogus. O pas-kui... būk angelas.

23 Sakai, kad negali padaryti daugiau! O gal... negali padaryti mažiau?

24 Turi ambicijų: trokšti žinoti..., vadovauti..., nori būti drąsus. Gerai, puiku! Bet... dėl Kristaus, dėl Meilės.

25 Nesiginčyk. Paprastai ginčiuose neblyksteli šviesa, nes ją nuslopina įsikarščiavimas.

26 Santuoka yra šventas sakramentas. Kai ateis laikas tau jį priimti, prašyk savo dvasios vadovo ar nuodėmklausio, kad patartų paskaityti kokią naudingą knygą. Taip geriau pasirengsi garbingai nešti šeimos naštas.

27 Juokiesi, kad sakau, jog turi “pašaukimą santuokai”? Iš tiesų turi kaip tik pašaukimą.

Atsiduok šv. Rapolo globai, kad kaip Tobiją nuvestų tave skaistų iki kelio pabaigos.

28 Santuoka tinka paprastiems kareiviams, bet ne Kristaus aukštiesiems karininkams. Nes ne taip kaip valgis, kuris būtinas kiekvienam individui, palikuonių gimdymas būtinas tik rūšiai, o pavieniai individai gali be to apsieiti.

Troškimas turėti vaikų? Po savęs mes paliksime vaikus - daug vaikų... ir neišdildomą šviesos žymę, jei paaukosime kūno egoizmą.

29 Ribotą ir apgailėtiną laimę savanaudžio, kuris užsisklendžia dramblio kaulo bokšte, savo kiaute... nėra sunku pasiekti šiame pasaulyje. Tik ta savanaudžio laimė nepatvari.

Ar tai dėl šios dangaus karikatūros nori prarasti nesibaigiantį Šlovės Džiaugsmą?

30 Esi apdairus. Tik nesakyk, kad esi jaunas. Jaunystė atiduoda visa, ką gali, atiduoda save be išlygų.

31 Savimyla. Tu amžinai ieškai sau naudos. Atrodo, kad tau trūksta gebėjimo jausti Kristaus brolystę: kiti tau ne broliai, o tik pakopos.

Nujaučiu visišką tavo pralaimėjimą. O kai būsi dugne, tada norėsi, kad su tavim gyventų pagal artimo meilės įsakymą, pagal kurį dabar pats nenori gyventi.

32 Niekad nebūsi vadu, jei žmonių aibėje teįžvelgi tik laiptelius, kuriais lipdamas galėtum pasiekti viršūnę. Būsi vadu, jei tau rūpės išgelbėti visas sielas.

Negali gyventi atgręžęs nugarą miniai, turi karštai trokšti padaryti ją laimingą.

33 Niekada nenori pasiekti dalyko esmės. Kartais iš mandagumo. Kitais kartais - dažniausiai - kad pačiam nebūtų nemalonumų. Kai kada - kad nebūtų nemalonumų kitiems. Tačiau visuomet iš bailumo.

Taip bijodamas prisikasti iki esmės, niekada nebūsi teisingai sprendžiantis žmogus.

34 Nebijok tiesos, nors ta tiesa tau reikštų ir mirtį.

35 Man nepatinka toksai eufemizmas: bailumą vadinti protingumu. O tasai jūsų “protingumas” tik suteikia progą tuščiagalviams Dievo priešams dėtis išminčiais ir užimti vietas, kurių jie niekada neturėtų užimti.

36 Tasai piktnaudžiavimas nėra neištaisomas. Tai charakterio trūkumas - leisti jam plėtotis, lyg nebūtų vilties ir progos to atitaisyti.

Nevenk pareigos. Atlik ją sąžiningai, nors kiti ir palieka ją apleidę.

37 Turi, kaip dabar sakoma, “gerą liežuvį”. Tačiau tuščiažodžiovimu nepasieksi, kad pateisinčiau - nors sakai, jog tai duota Apvaizdos - kas nepateisinama.

38 Ar gali būtī (tiesiog negaliu tuo patikėti), kad žemėje nėra žmonių, o tik pilvai?

39 “Melskitės, kad niekad nepasitenkinčiau tuo, kas lengva”. - To jau meldžiau. Tad betrūksta, kad atkakliai tesėtum šį puikų pasiryžimą.

40 Tikėjimas, džiaugsmas, optimizmas . - Tačiau ne kvailystė užmerkti akis prieš tikrovę.

41 Koks atseit transcendentinis būdas išgyventi tuščias kvailybes ir kokia maniera prasimušti į gyvenimą - vis kylant ir kylant - pastangomis “mažai sverti”, nieko neturėti, nei galvoje, nei širdyje!

42 Kam tas charakterio nepastovumas? Kada į ką nors sutelksi savo valią? Mesk tą savo pomėgį vis dėti pirmuosius akmenis, užbaik nors vieną savo projektą iki paskutiniojo.

43 Nebūk toks...dirglus. Tave bet kas gali įskaudinti. Kalbėdami su tavim, kad ir menkiausia tema, žmonės turi labai pasverti savo žodžius.

Nesupyk, jei pasakysiu, kad esi...tiesiog nepakenčiamas. Kol nepasitaisysi, nebus iš tavęs jokios naudos.

44 Mandagiai atsiprašyk, kaip reikalauja krikščioniška meilė ir geros manieros. O tada su šventu begė-

dišķumu eik pirmyn nesustodamas, kol pasieksi pareigos vykdyto tobulybę.

45 Ko tau įsižeisti dėl prasimanymų apie tave? Bū-tų dar blogiau, jei Dievas tave apleistų. Atkakliai lai-kykis gėrio ir truktelk pečiais.

46 Ar nemanai, kad lygybė, kaip dažnas ją supran-ta, ir neteisybė yra sinonimai?

47 Ta poza ir įmantrumas tau ne itin tinka: matyti, kad jie netikri. - Pabandyk to atsisakyti bent būda-mas su savo Dievu, savo vadovu, savo broliais, ir tarp jų ir tavęs liks viena kliūtimi mažiau.

48 Silpnas tavo charakteris: kaip tau knieti visur kaišioti nosį! Esi užsimojęs būti kiekvieno patiekalo druska... Ir neužsigauk, jei pasakysiu tiesiai, jog maža teturi savybių, kad galėtum būti druska; juk nesugebi ištirpti ir pasidaryti nepastebimas, lygiai kaip šis prie-skonis.

Tau trūksta aukos dvasios. O smalsumo, pasirody-mo dvasios turi per daug.

49 Valdyk liežuvį! Nebūk man "didvaikis", vaiko karikatūra, gandonešis, intrigantas, skundikas. Savo šne-kalais ir paskalomis atšaldei artimo meilę; padarei blo-gą darbą. Ir jei kartais piktu liežuvio išklabinai kitų žmo-

nių ištvermės mūrus, tada tavo ištvermė jau nebėra Dievo malonė, nes tapo klastingu priešo įnagiu.

50 Esi smalsus, daug klausinėji, visur lendi, nuolat žvilgčioji pro kitų langus. Ar tau ne gėda net ydomis būti nevyriškam? Būk vyras, ir norėk daugiau žinoti ne apie kitus, o apie save patį.

51 Tavo vyriška dvasia, tiesi ir paprasta, lieka prislėgta, kai pasijunti įveltas į painiavas ir apkalbas, kurių nesugebi perprasti ir į kurias niekad nenorėtum kištis. Iškęsk pažeminimą, kurį patiri apšnekamas, ir stenkis, kad skaudi patirtis padėtų tau tapti santūresniam.

52 Kodėl kitus vertindamas kritiką atmieši savo paties nesėkmių kartėliu?

53 Tos kriticizmo dvasios - nors sutinku su tavim, jog tai ne šnibždai - neturi puoselėti nei apaštalaudamas, nei bendraudamas su savo broliais. Atleisk, kad kalbėsiu atvirai: ta kriticizmo dvasia yra didelė kliūtis jūsų antgamtiniame darbe, nes kol nagrinėji kitų veiklą, visai neturėdamas tam pagrindo - sutinku, tegu ir kilniausiais tikslais - tuo metu tu nieko teigiamo neuveiki, o savo pasyvumo pavyzdžiu trukdai visų pažangai.

“O jei, - nerimastingai klausi, - ta kriticizmo dvasia yra tarsi mano charakterio šerdis..?”

Tai va, aš tavo nuraminsiu. Imk plunksną, popierių: paprastai, patikimai - ir trumpai! - surašyk, kas tavo kamuoja, atiduok ką parašęs vyresniajam ir užmiršk. Būdamas priešakyje ir turėdamas Dievo suteiktas pareigoms malones, jis padės raštą archyvan... ar išmes į krepšį. O kadangi tavoji kriticismas dvasia nėra šnibždai ir tu ją taikai kilniesiems tikslams, tau tas visai nesvarbu.

54 Prisiderinti? Tai žodis, pasitaikantis žodyne vien tų (atseit "reikia prisiderinti"), kurie neturi noro kovoti: jie išlepėliai, apsukruoliai ar bailiai, nes iš anksto žino, kad bus nugalėti.

55 Bičiuli, nebūk toks naivus (nors ir turėtum vaiko dvasią - kad ir būsi toks Dievo akyse) ir neteik dingsties pašaliniam pasijuokti iš tavo brolių.

VADOVAVIMAS

56 Medžiaga šventajam. Taip sakoma apie kai kuriuos žmones - kad turi šventųjų medžiagą. Tačiau šventieji nebūna iš medžiagos. Be to, nepakanka turėti medžiagos.

Būtinai reikia didžio paklusnumo Vadovui ir didžio nuolankumo malonei. Nes jei Dievo malonei ir Vadovui neleisi daryti savo darbo, niekada nepasirodys skulptūra - Jėzaus atvaizdas, kurio pavidalą įgauna šventasis.

Ir iš šventojo medžiagos, kurią ką tik minėjome, teliks beformis netašytas medgalys pakurti ugniai - gerai ugniai, jei medžiaga gera!

57 Dažnai bendrauk su Šventąja Dvasia - Didžia Nežinomąja, ta, kuri turi padaryti tave šventą.

Neužmirški, kad esi Dievo šventovė. Parakletas yra tavo sielos gelmėje: atidžiai Jo klausykis ir paklusniai priimk Jo įkvėpimus.

58 Netrukdyk Parakleto darbo; vienykis su Kristumi, kad apsivalytum, ir kęsk su Juo įžeidinėjimus, spjūvius bei antausius..., erškėčių spyglius, kryžiaus našta..., vinis, plėšančias tavo kūną, ir sielvartą mirti

apleistam. Ir įeik į atvertą mūsų Viešpaties Jėzaus šoną, kad pagaliau rastum saugų prieglobstį Jo sužeistoj Širdy.

59 Vertėtų tau įsisamoningti tokį patikimą mokslą: savo paties dvasia yra prastas patarėjas, prastas vairininkas vesti sielai per viesulus ir audras, tarp vidinio gyvenimo pavojų.

Todėl tokia yra Dievo valia, kad laivą vestų Vadovas ir savo šviesa bei išmintimi nuvestų mus į saugų uostą.

60 Be architekto nepastatysi gero namo gyventi čia žemėje, tad kaip be Vadovo nori pastatyti savo pašventinimo rūmus gyventi amžinai danguje?

61 Kai pasaulietis skelbiasi kaip moralės mokytojas, dažnai apsirinka: pasauliečiai tegali būti tik mokiniai.

62 Vadovas. Jis tau reikalingas. Kad galėtum pasiaukoti, atiduoti save... paklusdamas. Vadovas, kuris pažįsta tavo apaštalavimą, kuris žino, ko Dievas nori. Taip jis sėkmingai prisidės prie Šventosios Dvasios veikimo tavo sieloje, neatitraukdamas tavęs iš tavo vietos..., pripildys tave ramybės ir išmokys vaisingai dirbti.

63 Manai, kad esi išskirtinė asmenybė: tavo studijos, tyrinėjimai, publikacijos, tavo visuomeninė pa-

dėtis, garsi pavardė, politinė veikla, tavo užimamos pareigos, turtas..., amžius - jau nebesi vaikas!

Kaip tik todėl tau labiau negu kitiems reikia sielos Vadovo.

64 Nenuslėpk nuo savo Vadovo tų nelabojo užuominų. Tavo pergalė, kad prisipažinai, suteiks tau daugiau Dievo malonės. O be to, dabar gali remtis - kad vis laimėtum ir toliau - savo dvasios tėvo patarimo dovana ir maldomis.

65 Kam dvejoji pamatyti save tokį, koks esi iš tikrųjų, ar leisti, kad tokį tave pamatytų Vadovas?

Būsi laimėjęs didelį mūšį, jei nusikratysi baimės būti pažintas.

66 Kunigas, kad ir koks būtų, visuomet yra dar vienas Kristus.

67 Nepraleisiu progos - nors gal tu ir žinai - vėl tau priminti, kad kunigas yra "dar vienas Kristus". Ir kad Šventoji Dvasia yra pasakiusi: *nolite tangere Christos meos* - nelieskite nė vieno "mano Kristaus".

68 Pagal žodžio kilmę presbiteris, arba kunigas, yra tas pats kas senesnysis. Jei senystė verta pagarbos, pagalvok, kaip dar labiau privalai gerbti Kunigą.

69 Koks neišsiauklėjimas - ir pagarbos stoka - juoktis ir šaipytis iš Kunigo, kad ir koks jis būtų, bet kokia dingstimi!

70 Pabrėžiu: šitoks pasijuokimas - pasityčiojimas - iš Kunigo, nors ir kokios būtų, tavo nuomone, švelninančios aplinkybės, visuomet tėra storžieviškumas, nepadorumas.

71 Kaip turime gerbti kunigystės luomo skaistybę! Tai jo turtas. Joks tironas niekad negalės išveržti iš Bažnyčios šios karūnos.

72 Žiūrėk man, nestatyk Kunigo į keblią padėtį, kur jis galėtų netekti orumo. Tai dorybė, kurią jam būtina turėti. Štai kaip jos prašė jaunas dvasininkas, mūsų draugas: "Viešpatie, duoki man... aštuoniasdešimt metų orumo!" Prašyk jo ir tu visai kunigijai, ir būsi padaręs gerą darbą.

73 Tau suskaudo - lyg smeigtų durklu į širdį, - kai išgirdai žmones kalbant, jog esi blogai pasakęs apie anuos kunigus. O aš džiaugiuosi tavo skausmu: dabar tikrai esu įsitikinęs, jog tu teisingam kely!

74 Mylėti Dievą, o negerbti Kunigo... Tai neįmanoma.

75 Kaip gerieji Nojaus sūnūs, uždenk meilės apsiaustu trūkumus, kuriuos pamatai pažvelgęs į savo tėvą - Kunigą.

76 Jei neturi gyvenimo plano, niekada neįsivesi tvarkos.

77 Tu man sakei: paklusti gyvenimo planui, tvarkaraščiui - kaip tai monotoniška! O aš tau atsakiau: esama monotonijos, nes trūksta Meilės.

78 Jei nesikeli nustatytą valandą, niekada neįvykdysi gyvenimo plano.

79 Dorybė be tvarkos? Keista dorybė!

80 Kai laikysiesi tvarkos, padaugės tau laiko, o tada galėsi atiduoti Dievui daugiau garbės, daugiau nu-dirbsi Jam tarnaudamas.

MALDA

81 Veikla be maldos nieko neverta: malda vertinama pagal pasiaukojimą.

82 Pirmiausia malda; paskui - atgaila; trečiojoje vietoje, kaip tik "trečiojoje vietoje" - veiksmas.

83 Malda yra dvasinio pastato pamatas. Malda visagalė.

54 *Domine, doce nos orare* - Viešpatie, išmokyk mus melstis! Ir Viešpats atsakė: kai melsitės, sakykite: *Pater noster qui es in coelis...* - Tėve mūsų, kuris esi danguje...

Kaip galėtume nevgrtinti sakytinės maldos!

85 Iš lėto. Galvok, ką sakai, kas sako ir kam. Nes ta greitakalbė nepamąstant tėra triukšmas, skardinių barškinimas.

Kartu su šventąja Terese tau pasakysiu, kad to nevadinu malda, nors ir smarkiai krutini lūpas.

86 Tavo malda turi būti liturginė. Duok Dieve, kad tu pamėgtum sakyti psalmes, Mišiolų maldas vietoje specialių ar privačių!

87 “Žmogus gyvas ne vien duona, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo lūpų”, - sako Viešpats. Duona ir žodis! Ostija ir malda.

Be jų negyvensi antgamtinio gyvenimo.

88 Ieškai bičiulystės draugų, kurie savo pokalbiais, prierašumu, bendravimu palengvintų tau šio pasaulio tremtį..., nors draugai kartais ir išduoda. Nematau nieko blogo, kad ieškai.

Bet...kodėl nesieki kasdien dar stipresnės Didžiojo Bičiulio draugystės, pašnekesio su tuo, kuris niekad neišduoda?

89 “Marija išsirinko geriausiąją dalį”, skaitome šventojoje Evangelijoje. - Štai ji prie Mokytojo, gerte geria Jo žodžius. Tariamai neveikli, ji meldžiasi ir myli. Vėliau lydi Jėzų, kai Jis mokydamas eina per miestus ir kaimus.

Kaip sunku Jį lydėti be maldos!

90 Sakai, nemoki melstis? Stok Dievo akivaizdon, ir kai tik imsi ištarti: “Viešpatie, nemoku melstis!...”, neabejok - tu jau pradėjai.

91 Rašai man: “Melstis - tai kalbėti su Dievu. Bet - apie ką?”

Apie ką? Apie Jį, apie save: džiaugsmą, liūdesį, pasisekimus ir nesėkmes, kilnius tikslus, kasdienius rūpesčius..., silpnybes! Taip pat ir padėkos žodžius, ir prašymus, Meilę ir atsiteisimą.

Trumpai tariant, pažinti Jį ir pažinti save - "bendrauti!"

92 *Et in meditatione mea exardescit ignis* - ir man bemažstant užsidegė ugnis. Todėl ir eini į maldą: kad taptum laužu, gyva liepsna, skleidžiančia šilumą bei šviesą.

Todėl kai nebežinosi, kaip žengti pirmyn, kai pajusi, kad gęsti, nes pritrukai ugniai kvapių malkų, mesk trumpučių poterių ir karštų trumpų maldų šakas bei lapus, kurie palaikys ugnį. Ir būsi gerai panaudojęs laiką.

93 Jautiesi toks vargas, jog prisipažįsti esąs nevertas, kad Dievas tave išgirstų... O Marijos nuopelnai? O tavo Viešpaties žaizdos? Ir...argi nesi Dievo vaikas?

Be to, Jis tave išklauso: *quoniam bonus...quoniam in saeculum misericordia eius* - nes Jisai geras, Jis gailėstingas per amžius.

94 Tapo toks mažas - juk matai: Vaikas! - kad galėtum pasitikėdamas prie Jo artintis.

95 *In te, Domine, speravi*: tavim. Viešpatie, pasitikėjau. Dariau, ką galėjau kaip žmogus. Be to, meldžiausi ir nešiau savo kryžių. Ir ne veltui vyliausi, ir nenusivilsiu per amžius: *non confundar in aeternum!*

96 Jėzus kalba: “Aš jums sakau: prašykite, ir jums bus duota, ieškokite ir rasite; belskite, ir jums bus atidaryta”.

Melskis. Kas gi žmogui žemėje galėtų geriau laiduoti sėkmę?

97 Nežinai, ką maldoj sakyti Viešpačiui. Nieko neprisimeni, nors iš tiesų norėtum su Juo pasitarti dėl daugelio dalykų. Tai va: pasižymėk per dieną klausimus, kuriuos norėtum apmąstyti Dievo akivaizdoje. Ir paskui su tais užrašais eik melstis.

98 Po kunigo ir konsekruotų mergelių maldų mieliausios Dievui yra vaikų ir ligonių maldos.

99 Eidamas melstis, tvirtai pasiryšk, kad neilginsi maldos, kai ji teikia paguodą, ir netrumpinsi, kai ji sausa.

100 Nesakyk Jėzui, kad maldoj nori būti paguostas. Jei tau tai suteikiama, - padėkok. Visuomet Jam sakyk, kad trokšti ištvermės.

101 Būk ištvermingas maldoje. Ištverk, nors atrodytų, kad tavo pastangos bergždžios. Malda visuomet yra vaisinga.

102 Tavo protas nepaslankus, neveiklus; dedi tuščias pastangas rikiuoti mintis Dievo akivaizdoje: tikras atbukimas!

Nei tu stenkis, nei tu rūpinkis. Klausyk atidžiai: atėjo tavo širdies valanda.

103 Tuos žodžius, kurie tave sukrėtė per malda, įsi režk atmintin ir kartok neskubėdamas daug sykių per dieną.

104 *Pernoctans in oratione Dei* - praleido visą naktį melddamasis Dievui. - Taip apie Viešpatį sako šv. Lukas. O tu? Kiek sykių esi buvęs toks atkaklus? Taigi...

105 Jei nebendrauji su Kristumi maldoje ir Duonoje, kaip tu duosi Jį pažinti kitiems?

106 Man suprantama, kai man rašei: "Kasdien "valandėlę" skiriu maldai. O, jei to nedaryčiau!"

107 Šventas - be maldos? Netikiu tokiu šventumu.

108 Plagijuodamas vieno užsienio autoriaus žodžius, pasakysiu tau, jog tavo, kaip apaštalo, gyvenimas vertas tiek, kiek verta tavo malda.

109 Jei nesi maldos žmogus, netikiu tavo ketinimų nuoširdumu, kai sakai, kad darbuojies dėl Kristaus.

110 Kartą man sakei, jog esi panašus į išklerusį laikrodį, kuris suskambina ne laiku: melddamasis esi šaltas, sausas, nejautrus, o kita vertus, kada mažiau-

siai tikiesi, gatvėje tarp kasdienių rūpesčių, kai panyri į miesto gaudesį ir triukšmą ar susikaupi profesinio darbo tyloje, neučia susivoki besimeldžiąs. Ne laiku? Nieko. Tik nepraleisk šitų savo laikrodžio skambučių tuščiai. Dvasia dvelkia, kur panorėjus.

111 Prajuokinai mane savo maldos nekantrumu. Sakei Jam: “Nenoriu pasenti, Jėzau... Per ilgą laukti, iki išvysiu Tave! Tuomet gal mano širdis nebus tokia jautri kaip dabar. Senam, man rodos, per vėlu. O dabar mano susijungimas su Tavimi būtų šaunesnis, nes myliu Tave jaunatviška Meile”.

112 Man patinka, kad gyveni tokiom “atsilyginimo ambicijom”. Sakei - už pasaulį!

Gera. Tačiau pirmiausia - už savo dvasinę šeimą, giminaičius, šalies, kuri yra mūsų Tėvynė, žmones.

113 Sakei Jam: “Nepasitikėk manimi... O aš Tavim pasitikiu, Jėzau... Atsiduodu į Tavo rankas; ten palieku visa, ką turiu, - savo bėdas!” Ir aš manau, jog tai labai gera malda.

114 Krikščionio malda niekada nėra monologas.

115 “Tylos minutės”. Palik jas tiems, kurie turi šaltą širdį. Mes, katalikai, Dievo vaikai, kalbamės su mūsų Tėvu, kuris yra danguje.

116 Neapleiski dvasinio skaitymo. Knygos išugdė daug šventųjų.

117 “Skaitydamas, - rašei man, - kaupiu atsargą. Ji atrodo kaip negyva krūva, tačiau daugsyk kaip tik iš ten atmintis spontaniškai ištraukia tai, kas mano maldą pripildo gyvybės ir gyva liepsna uždega mano padėkos žodžius po Komunijos”.

ŠVENTAS TYRUMAS

118 Šventas tyrumas Dievo duodamas, kai nuolankiai jo prašoma.

119 Koks gražus yra šventas tyrumas! Tačiau jis nei šventas, nei Dievui malonus, jei atskiriame jį nuo meilės.

Meilė - tai sėkla, kuri auga ir duos gardžiausius vaisius, jei bus laistoma tyrumo vandeniui.

Be meilės tyrumas yra bevaisis ir sterilūs jo vandenys sielas paverčia purvynu, nešvaria bala, iš kurios kyla puikybės smarvė.

120 Tyrumas? - klausia. Ir šypteli. Tai tie patys, kurie į vedybinį gyvenimą ateina nustekentu kūnu ir nusivylusia siela.

Pažadu jums knygą, - jei Dievas man padės, - kuri galėtų vadintis "Celibatas, Santuoka ir Tyrumas".

121 Reikia vyriškumo ir tyrumo kryžiaus žygio, kuris sustabdytų ir panaikintų griaujamąjį darbą tų, kurie mano, kad žmogus tėra gyvulys.

Tas kryžiaus žygis - tai jūsų darbas.

122 Daugelis ir pasaulyje gyvena kaip angelai. O tu... kodėl gi ne?

123 Kai tvirtai pasiryši gyventi dorą gyvenimą, skaistybė nebus tau našta: bus triumfo karūna.

124 Gydytojau apaštale, man rašei: “Visi iš patirties žinome, kad išlikti tyri galime tik neprarasdami budrumo, dažnai eidami Sakramentų ir užgesindami pirmąsias aistrų kibirkštis, kol neįsiliepsnojo ugnis. Ir kaip tik tarp skaisčiųjų sutinkama visais atžvilgiais doriausių žmonių. O tarp geidulingųjų daugiausia būna baikščių, savanau-džių, suktų ir žiaurių, - tai vyriškumo stokos požymiai”.

125 Norėčiau, - sakei man, - kad Jonas, jaunas apaštalas, pasitikėtų manimi ir duotų man patarimų, ir padrąsintų mane siekti širdies tyrumo.

Jei iš tiesų to trokšti, pasakyk jam: ir pasijusi pa-drąsintas, ir gausi patarimą.

126 Rajumas yra netyrumo avangardas.

127 Nesileiski su geidulingumu į kalbas - nepaisyk jo.

128 Padorumas ir kuklumas - tai jaunesnieji ty-rumo broliai.

129 Be švento tyrumo neįmanomas atkaklus ir iš-tvermingas apaštalavimas.

130 Nuplėšk, Jėzau, tą nešvarią gašlumo pūlių plutą nuo mano širdies, kad siela pajustų Parakleto dvelksmą ir jam lengvai paklustų.

131 Niekados nekalbėk, net apgailestaudamas, apie netyrus dalykus, įvykius. Suprask, kad tie dalykai prilimpa labiau nei degutas. Keisk pokalbio temą, o jeigu tai neįmanoma, tęsk ją primindamas, koks reikalingas ir gražus yra šventas tyrumas - dorybė žmonių, kurie žino, ko verta jų siela.

132 Nepasiduok bailumui būti “drąsiam”. Bėk!

133 Šventieji nebuvo deformuotos būtybės, ligoniai, kurių atvejus turėtų studijuoti šiuolaikiški gydytojai.

Buvo, yra normalūs žmonės, su kūnu ir krauju - kaip ir tu. Ir laimėjo.

134 “Nors kūnas ir šilkais aptaisytas...” Tau tai sakysiu pamatęs tave svyruojantį prieš pagundą, kuri slepia netyrumą po meno, mokslo... pagaliau artimo meilės vardu!

Pasakysiu senos ispanų patarlės žodžius: “Nors kūnas ir šilkais aptaisytas, vis tiek kūnas”.

135 O, kad žinotumei, ko esi vertas!..

Tą tau pasako šventasis Paulius: esi brangiai - *pretio magno* - nupirktas.

Ir priduria: *glorificate et portate Deum in corpore vestro* - šlovink Dievą ir nešiok Jį savo kūne.

136 Jei kada ieškojai kompanijos geiduliams patenkinti... kokia vienatvė paskui!

137 Tik pamanyk, kad dėl akimirkos pasitenkinimo, kuris tau paliko tulžies ir kartėlio nuosėdas, praradai man kelią!

138 *Infelix ego homo! quis me liberabit de corpore mortis huius?* - Vargšas aš žmogus! Kas mane išvaduos iš šito mirtingo kūno? - Taip šaukia šventasis Paulius. Būk drąsus: jis irgi grūmėsi.

139 Pagundos valandą pagalvok apie Meilę, kuri tavęs laukia danguje: puoselėki vilties dorybę - tai nėra kilnumo stoka.

140 Kad ir kas atsitiktų, nesirūpink, kol tu nesutinki. Nes tik valia gali atverti širdies duris ir įsileisti tą bjaurastį.

141 Savo sieloj, rodos, fiziškai girdi: "Ak, jau tie religijos prietarai!" O vėliau - vargšo mūsų puolusio kūno visų menkybių - "jo teisių"! - iškalbingas gynimas.

Kada tau taip atsitinka, sakyk nelabajam, kad yra prigimties įstatymas ir Dievo įstatymas, ir Dievas!.. O yra ir pragaras.

142 *Domine! - Viešpatie! si vis, potes me munda-*
re - jei panorėsi, gali mane išgydyti.

Kokia graži malda, kad ją daug sykių kartotum kupinas raupsuotojo tikėjimo, kai tau atsitinka tai, ką žino Dievas ir tu, ką nutuokiu ir aš! Neilgai trukus išgirsi Mokytojo atsakymą: *volo, mundare ! - noriu, būk švarus!*

143 Kad išsaugotų savo tyrumą, šventasis Pranciškus Asyžietis voliojosi sniego pusny, šventasis Benediktas šoko į erškėčių krūmą, šventasis Bernardas nėrė į ledinį vandenį... O ką padarei tu?

144 Nesuteptas Jono viso gyvenimo tyrumas padaro jį tvirtą priešais Kryžių. Kiti apaštalai bėga nuo Golgotos; o jis su Kristaus Motina lieka.

Nepamiršk, kad tyrumas grūdina, stiprina charakterį.

145 Madrido frontas. Dvi dešimtys karininkų taučioje ir linksmoje draugijoje. Suskamba daina, kita, dar viena ir dar viena...

O jaunutis leitenantas tamsiais ūseliais tebegirdi tik pirmąją:

“Padalytosios širdys
oi man nemielos;
atiduodamas savo
duodu ją visą”.

“Kas per mano nenoras atiduoti visą širdį!” Ir malda liejosi - ramia ir plačia tėkme.

ŠIRDIS

146 Man darai įspūdį, lyg nešiotum širdį rankoje siūlydamas kaip prekę: kas jos nori?

Jei ji nepatiks jokiam Dievo kūriniiui, tada ryšies ją įteikti Dievui.

Manai, kad ir šventieji taip elgėsi?

147 Kūriniai - tau? Visi kuriniai - Dievui, o jeigu kartais tau, tebūnie tau dėl Dievo.

145 Kam tau lenktis gerti iš pasaulio paguodos pelkių, kai savo troškulį gali numalšinti iš versmių, kurios trykšta iki amžinojo gyvenimo?

149 Atsipalaiduok nuo kurinių, kol liksi be jų nuogas. Nes velnias, - sako popiežius šventasis Grigalius, - nieko savo neturi šiame pasaulyje, ir kovon stoja nuogas. Jei apsirengęs eisi prieš jį į kovą, greit parkrisi, nes turės už ko tave nučiupti.

150 Atrodo, tarsi tavasis Angelas tau sakytų: tavo širdis tokia kupina žmogiško prieraišumo!... Ir tu, vadinasi, nori, kad Angelas Sargas tatau sergėtų?

151 Atsižadėjimas. Kaip tai sunku! O, kad mane su pasauliu jungtų tik trys vynys, o savo kūnu tejausčiau Kryžių!

152 Ar nenujauti, kad tavęs laukia didesnė ramybė ir glaudesnis ryšys, kada būsi atsidėkojęs už nepaprastą malonę, kuri iš tavęs reikalauja visiško atsižadėjimo?

Kovok dėl Jo, kad Jam patiktum: tačiau stiprink savo viltį.

153 Eik, pakiliai ir tarsi vaikas tark Jam: “Ką gi tokio man žadi duoti, jeigu “to” iš manęs reikalauji?”

154 Bijai tapti visiems šaltas ir abejingas. Taip nori nuo visko atitolti!

Atsikratyk šio būgštavimo: jei esi Kristaus - visas Kristaus! - tai visiems turėsi - irgi iš Kristaus - ugnies, šviesos ir šilumos.

155 Jėzus nesitenkina “pasidalijimu”: Jis nori visko.

156 Nenori pasiduoti Dievo Valiai... ir prisitaikai vietoj to prie bet kurio kūrinio valios.

157 Neiškraipyk man dalykų: jei tau duoda save pats Dievas, tai kam tas prisirišimas prie kūrinių?

158 Štai jau ir ašaros. Skauda, ar ne? Žinoma! Taigi todėl šičia tau ir sudavė.

159 Silpsta tavo širdis ir ieškai žemėje į ką įsikibti. Gera; tačiau saugokis, kad ramstis, kurio griebies stengdamasis išsilaikyti, nepavirstų tempiančiu tave žemyn negyvu svoriu, pavergiančiomis grandinėmis.

160 Sakyk man, sakyk: tai... draugystė ar - pančiai?

161 Švaistaisi švelnumu. Ir aš tau sakau: meilė savo artimui - taip, visada. Tačiau - atidžiai klausyk, apas-talo siela, - Kristaus, ir vien tik Jam, yra tas kitas jaus-mas, kurį Viešpats pats įdiegė tavo krūtinėn. Beje, ar ne tiesa, kad atitraukus kokį širdies skląstį, - o reikia jų bent septynių, - ne sykį tavo antgamtiniam hori-zonte liko plaukioti abejonės debesėlis, ir nors tavo intencija būtų tyra, save klausi susikrimitęs: ar ne per daug rodžiau savo meilę?

162 Širdies dalykai - į šalį. Pirmiausia - pareiga. Bet vykdydamas pareigą, įdėk visą širdį. O tai yra švel-numas.

163 “Jeigu tavo dešinioji akis skatina tave nusi-dėti, išlupk ją ir mesk šalin!” - Vargšė širdis, kuri kaip tik tave piktina!

Spausk ją, sugniaužk delnuose, tik neguosk jos. O kai prašys paguodos, kilnaus gailesčio užlietas, lėtai, pasitikimai tark: “Širdie, o širdie, ant Kryžiaus, širdie, ant Kryžiaus!”

164 Kaip gyvuoja toji širdis? Nesirūpink: šventieji, kurie buvo visiškai normalios būtybės, tokios kaip tu ir kaip aš, jautė šituos “natūralius” polinkius. O jei nebūtų jautę, jų “antgamtinis” atsakas išlaikyti širdį - sielą ir kūną - vien Dievui, užuot atidavus ją kokiam kūriniiui, mažai tebūtų turėjęs nuopelnų.

Todėl jei matomas kelias, manau, kad širdies silpnybė neturi būti kliūtis pasiryžusiai ir “stipriai įsimylėjusiai” sielai.

165 Tu..., kuris dėl mažos žemiškos meilės perėjai tokias begėdystes, ar tikrai tiki, kad myli Kristų, jei nenori iškęsti - dėl Jo! - šito pažeminimo?

166 Rašai man: “Tėve, jaučiu... lyg danties gėlimą širdy”. Nesijuokiu, nes suprantu, kad tau reikia gero dantisto, kuris išrautų ne vieną šaknį.

Kad tik tu leistumeis!..

167 “Ak, kad iš pat pradžių bučiau liovęsis!” - sakei man. Duok Dieve, kad tik tau nereiktų pavėluotai dar sykį taip sušukti.

168 “Man buvo linksma klausytis jus kalbant apie “sąskaitą”, kurios mūsų Viešpats iš jūsų pareikalavęs. Ne, jums visiems Jis nebus teisėjas - griežtąja šio žodžio prasme, - o tik Jėzus”. - Toks švento Vyskupo sakiny s paguodė ne vieną varginamą širdį, visiškai gali paguosti ir tavąją.

169 Skausmas tave parbloškia, nes jį priimi kaip bails. Sutik jį drąsiai, krikščionio dvasia, ir jį vertinsi kaip lobį.

170 Koks aiškus kelias! Kokios akivaizdžios kliūtys!.. Kokie puikūs ginklai joms nugalėti!.. Ir vis dėlto kiek nuklydimų ir apsirikimų! Ar ne tiesa?

Tai plona gija - grandinė: kaltinės geležies grandinė, - kurią mudu pažįstame ir kurios nutraukti tu nenori, tai ji tave patraukia iš kelio, suklupdo ir net pargriauna.

Ko lauki? Nutrauk ją... ir - į priekį!

171 Toji Meilė ... tikrai verta bent kokios meilės!

APSIMARINIMAS¹

172 Jei neapsimarinsi, niekada netapsi maldos siela.

173 Tas taiklus žodis, sąmojis, kurio nepasakei, maloni šypsena tiems, kurie tave trukdo; ta tylą, kai tave neteisingai kaltina; švelnus tavo pokalbis su įkyruoliais ir išsišokėliais; kasdieninis žmonių, kurie gyvena kartu su tavimi, grasių ir erzinančių elgesio smulkmenų nutylėjimas. Tatai, jei atkakliai ir ištvermingai daroma, yra tikrasis vidinis apsimarinimas.

174 Nesakyk: tas žmogus man įgrysta. Galvok: tas žmogus mane daro šventą.

175 Nė vienas idealas netampa tikrove be pasiaukojimo. Atsižadėk savęs. Juk taip gražu yra būti auka!

¹*Apsimarinimas* - krikščionių askezės pratimas, kuriuo stengiamasi valdyti kūną ir sielos galias bei jausmus, po gimtosios nuodėmės nelengvai paklūstačius protui. Apsimarinimas panašus į atgailą, tik pastarąja stengiamasi atsisteisti už savo ir kitų nuodėmės. Apsimarinama ir atgailaujama dėl Dievo meilės, šalinant kliūtis, trukdančias sekti paskui Jėzų Kristų.

176 Kiek kartų ryžtiesi kuo nors tarnauti Dievui, tačiau esi toks menkas, kad turi pasitenkinti pasiūlęs jam vien apmaudą, jausmą, jog negalėjai tesėti, kam taip lengvai pasiryžai!

177 Nepraleisk progos atsisakyti savo nuomonės. Sunku, tačiau kaip tai malonu Dievo akims!

178 Matydamas skurdų medinį kryžių, vienišą, apleistą, bevertį... ir be Nukryžiuotojo, nepamiršk, kad šitas kryžius yra tavo kryžius, kasdienis, paslėptas nuo akių, be spindesio ir be paguodos..., belaukiąs to trūkstamo Nukryžiuotojo, ir juo privalai būti tu.

179 Ieškok apsimarinimo būdų, kurie neskaudintų kitų.

180 Kur nėra apsimarinimo, nėra dorybės.

181 Vidinis apsimarinimas. Netikiu tavo vidiniu apsimarinimu, jei matau, kad niekini juslių apmarinimą ir pats to nesiimi.

182 Gerkime iki paskutinio lašo iš vargingo nūdienio gyvenimo skausmo taurės. Ką reiškia pakentėti dešimt, dvidešimt, penkiasdešimt metų, jei paskui laukia dangus per amžius, per amžius... per amžius! Ir svarbiausia - dar geriau nei dėl šios priežasties, *propter retributionem* (dėl atlygio) - ką reiškia pakentėti, jei kenčiama Dievui, mūsų Viešpačiui, paguosti, pa-

maloninti, atsilyginimo dvasia, susivienijus su Juo ant Kryžiaus; vienu žodžiu, jei kenčiama dėl Meilės?..

183 Akys! Per jas sielon patenka daug piktybių. Kiek patyrimų kaip Dovydo!.. Jeigu saugote akis, būsite patikimai apsaugoję ir širdį.

184 Ko tau žvalgytis aplink, jei “savo pasaulį” savyje turi?

185 Pasaulis gerbia tik išpūdingą auką, nes nežino slepiamos ir tylios aukos vertės.

186 Reikia atiduoti save visą, reikia viso savęs atsižadėti: mūsų auka turi būti holokaustas, pilnutinio sudeginimo auka.

187 Paradoksas: kad gyventum Gyvenimą, privalai mirti.

188 Žinok, kad širdis yra išdavikė. Laikyk ją septyniomis spynomis užrakintą.

189 Visa, kas tavęs neveda prie Dievo, kliudo. Išplėšk tai ir sviesk šalin.

190 Vieną sielą, turėjusią šiurkštų, ūmaus budo tiesioginį viršininką, Viešpats išmokė sakyti: Dėkoju, mano Dieve, už tą tikrai dievišką dovaną, nes kurgi rasčiau kitą tokį, kuris už kiekvieną paslaugą man atsimokėtų spyriais?

191 Nugalėk save kiekvieną dieną nuo pat pirmo akimirksnio, keldamasis tiksliai laiku, nustatytą valandą, nė minutės nepadovanodamas tinguliui.

Jei Dievo padedamas įveiksi save, turėsi didelį pranašumą visai likusiai dienai.

O, kaip dingsta ūpas prakišus pirmąjį susirėmimą!

192 Visada išeini pralaimėjęs. Kaskart iškelk sau tikslą gelbėti kurią nors sielą ar siekti jos pašventinimo, ar pašaukimo apaštalavimui... Tuomet esu įsitikinęs tavo pergale.

193 Nebūk man baikštus, šiaudadvasis. Laikas atmesti tą keistą gailestį, kurį jauti pats sau.

194 Štai pasakysiu tau, kokie yra žmogaus turtai žemėje, kad jų nepražiopsotum: alkis, troškulys, karštis, šaltis, skausmas, negarbė, vargas, vienatvė, išdavystė, šmeižtas, kalėjimas...

195 Teisus, kuris teigė, kad siela ir kūnas yra du priešai, kurie negali išsiskirti, ir du draugai, kurie negali vienas kito pakeisti.

196 Kūnas privalo gauti mažiau nei priklausytų, kitaip jis virsta išdaviku.

197 Jei jie buvo tavo silpnybių ir menkystės liudininkai, kodėl negalėtų būti ir tavo atgailos liudininkai?

198 Štai apsimarinusios sielos gardieji vaisiai: kitų trūkumų supratimas ir atlaidumas jiems, nenuolaidumas savo silpnybėms.

199 Jei kviečių grūdas neapmiršta, jis lieka nevaisingas. Ar nenori būti kviečių grūdu, per apsimarinimą apmirti ir subrandinti pilnas grūdų varpas? Tėlaimina Jėzus tavo kviečių lauką!

200 Nenugali savęs, nesi apsimarinęs, nes esi išpuikęs. Sakai, kad gyveni atgailos gyvenimą? Nepamiršk, jog puikybė gali derėti su atgaila. Ir dar: ar tavo širdgėla po nuopuolio, po kilnumo stokos yra tikras skausmas, ar tik pyktis, kad pasijunti toks menkas ir bejėgis?

Kaip toli esi nuo Jėzaus, jei nesi nuolankus..., nors ir kasdien vis smarkiau apmarintum savo kūną!

201 Koks tulžies ir acto, pelenų ir kartėlio skonis! Koks išdžiūvęs, apsinešęs ir suskeldėjęs gomurys! O vis dėlto šie fizinių pojūčių pavyzdžiai yra niekis palyginti su tavo sielos beskonybėmis.

Mat "tavęs prašo kai ko daugiau", o tu nežinai, kaip tai duoti. Nusizemink: ar beliktų tas kartėlis tavo kūne ir dvasioje, jei padarytum visa, ką gali?

202 Vadinasi, tu pats savo valia paskirsi sau bausmę už silpnumą ir kilnumo stoką? Gerai. Tik tegu tai

būna nuosaiki atgaila, tarsi būtų paskirta priešui, kuris kartu yra ir mūsų brolis.

203 Vargšų žmonių džiaugsmas, nors ir antgamtiniais motyvais, visuomet palieka nemalonių kartumo nuosėdų. Ko gi tikėjaisi? Čia, žemėje, skausmas yra mūsų gyvenimo druska.

204 Kiek yra tokių, kurie tūkstančių nustebusių žiūrovų akivaizdoje leistųsi prikalami prie kryžiaus, o nemoka krikščioniškai pakęsti kasdienių skausmelių!

Beje, pagalvok, kas didvyriškiau.

205 Skaitėme - tu ir aš - apie ano Dievo žmogaus didvyriškai paprastą gyvenimą. Ir matėm jo ištisų mėnesių ir metų kovą (kokia jo dalinio sąžinės patikrinimo "apskaita"!) per pusryčius: vieną rytą laimėjo, kitą - pralaimėjo...Pasižymėdavo: "Nevalgiau sviesto... valgiau sviestą!"

O, kad ir mes - tu ir aš - išgyventume mūsų... sviesto "dramą".

206 Herojiška minutė. Kaip tik pats laikas keltis. Nedelsiant: viena antgamtinė mintis, ir... kelk! Herojiška minutė: štai tau apsimarinimo būdas, kuris stiprina tavo valią ir nesilpnina kūno.

207 Dėkok, kaip už ypatingą malonę, už tą šventą pasibjaurėjimą savimi.

ATGAILA

208 Palaimintas lai būna skausmas. Lai būna mylimas. Lai būna jis pašventintas... Tebūnie šlovinamas skausmas!

209 Ištįsą naudingą "skausmo" mokslo programą yra mums davęs Apaštalas: *Spe gaudentes - džiugūs viltimi, in tribulatione patientes - kantrūs varge, orationi instantes - ištvermingi maldoje.*

210 Išpirkimas - štai takas, kuris veda į Gyvenimą.

211 Užkask atgaila savo apsileidimus, įžeidimus ir nuodėmes gilioje tavo nuolankumo išraustoje duobėje. Taip sodininkas užkasa supuvusius vaisius, sausas šakeles ir nukritusius lapus po medžiu, kuris juos užaugino. Ir tai, kas buvo nevaisinga ar net kenkė, veiksmingai prisidės prie naujo derliaus.

Išmok iš nuopolių semtis paskatų, iš mirties - gyvybės.

212 Tas Kristus, kurį regi, nėra Jėzus. Geriausiu atveju - tai tik apgailėtinas vaizdas, kokį tegali susidaryti tavo užtemusios akys.

Apsivalyk. Nuolankumu ir atgaila nuskaidrink savo žvilgsnį. Po to... netrūks tau Meilės skaidrios šviesos. Ir turėsi tobulą regėjimą. Tavo matomas vaizdas bus tikras: tai Jis!

213 Jėzus kenčia, kad įvykdytų Tėvo Valią. O tu, kuris irgi nori vykdyti Švenčiausiąją Dievo Valią, sekdamas Mokytojo pėdomis, ar galėsi dejuoti, jei kaip bendrakeleivę sutiksi kančią?

214 Pasakyk savo kūnui: esu labiau linkęs pats turėti vergą nei būti tavuoju.

215 Kaip labai žmonės bijo išpirkimo! Jeigu tai, ką jie daro norėdami patikti pasauliui, gryna intencija darytų dėl Dievo, kokie šventi būtų daugelis iš jų!

216 Verki? Nesigėdyk! Verk: na taip, ir vyrai verkia, kaip ir tu, vienumoje ir Dievo akivaizdoje. Kasnakt laistau ašarom lovą, - sako Karalius Dovydas. Šiomis karštomis vyriškomis ašaromis gali nuplauti savo praeitį, o dabartinį gyvenimą - suantgamtinti.

217 Noriu, kad žemėje būtum laimingas. Tačiau nebūsi, kol neatsikratysi tos skausmo baimės. Nes kol "keliaujame", kaip tik skausme ir glūdi mūsų laimė.

218 Kaip gražu gyvybę atiduoti už Gyvenimą!

219 Jei suvoki, kad šios kančios, kūno ar dvasios, yra apsivalymas ir nuopelnas, laimink jas.

220 “Duok Dieve jums sveikatos” - ar tau nešleikštus toks fizinės gerovės palinkėjimas, kuriuo dažnas vargeta dėkoja už išmaldą ar taip jos prašo?

221 Jei esame dosnus savanoriškai išpirkdami nuodėmes, Jėzus pripildys mus malonės pamilti bausmes, kurias Jis mums skiria.

222 Tegu tavo valia nuodėmių išpirkimu iš juslių išreikalauja tai, ko kitos sielos galios jai nesuteikia maldoje.

223 Kiek mažai teverta atgaila be nuolatinio apsimarinimo!

224 Bijaisi atgailos? Atgailos, kuri padės tau įgyti amžinąjį Gyvenimą. Kita vertus, ar nematai, kaip žmonės sutinka ištvirti begalę kruvinos chirurginės operacijos kančių, kad tik pratęstų šį varganą būvį?

225 Didžiausias tavo priešas esi tu pats.

226 Su kūnu elkis su meile, tik nerodyk jam daugiau meilės kaip priešui išdavikui.

227 Jeigu supranti, kad tavo kūnas tau priešas, o būdamas tavo pašventinimo priešu - ir Dievo šlovės priešas, tai kodėl su juo taip švelniai elgiesi?

228 “Gero popiečio”, - palinkėjo mums kaip įprasta. O viena dievota siela pastebėjo: “Koks siauras palinkėjimas!”

229 Koks mielas su Tavim, Jėzau, skausmas ir kokia šviesi tamsybė!

230 Kenti! Paklausyk: Jo Širdis ne mažesnė už mūsų. Kenti? Vadinasi, taip reikia.

231 Griežtas pasninkas yra Dievui labai maloni atgaila. Tačiau vienur kitur padarėme nuolaidų. Vis tiek nebūtų blogai - priešingai! - jei savo Vadovo priitariamas dažnai taip pasninkautum.

232 Dingstis atgailai? Atsiteisimas, atsilyginimas, prašymas, dėkojimas - būdas žengti į priekį... - už save, mane, už kitus, šeimą, už savo šalį, Bažnyčią... Ir tūkstantis kitų motyvų.

233 Neatgailauk daugiau, negu leidžia tavo Vadovas.

234 Kaip sukilniname skausmą, jei skiriame jam deramą (išpirkimo) vietą dvasios gyvenime.

SAŽINĖS PATIKRINIMAS

235 Sąžinės patikrinimas. Kasdienis darbas. Sąskaityba, kurios niekada neapleidžia nė vienas, tvarkantis kokį verslą.

O ar yra vertesnis verslas už amžinojo gyvenimo verslą?

236 Sąžinės patikrinimo valandą saugokis nebylaus demono.

237 Pasitikrink. Lėtai, bet drąsiai. Ar ne tiesa, kad bloga tavo nuotaika ir liūdesys be priežasties - tarsi be priežasties, - atsiranda stokojant ryžto nutraukti plonus, bet "konkrečius" raizgus, kuriais tave - gudriai, raminau - apraizgė tavo geiduliai?

238 Bendrasis sąžinės patikrinimas prilygsta gynybai. Dalinis - atakai. Pirmasis yra šarvai. Antrasis - Toledo kalavijas.

239 Žvilgsnis praeitin. Ir ką, dejuoti? Nereikia, tatai bergždžia. Pasimokyk, tai vaisinga.

240 Prašyk šviesos. Neatlyžk, kol pasieksi šaknį, kad galėtum į ją išbandyti tą kovos ginklą - dalinį sąžinės patikrinimą.

241 Per dalinį sąžinės patikrinimą turi žengti tiesiai į tikslą įgyti norimą dorybę arba iš pašaknų išrauti tave užvaldžiusią ydą.

242 “Kiek daug esu skolingas Dievui kaip krikščionis! Mano neatsiliepiamas į Jo malonę turint aki-vaizdžią skolą vertė mane pravirkti iš skausmo, iš Meilės skausmo. *Mea culpa!* (Esu kaltas!)”

Gera, kad pripažįsti savo skolas, tik neužmiršk, kaip jos išmokomos: ašaromis... ir darbais.

243 *Qui fidelis est in minimo et in maiori fidelis est* - kas ištikimas mažuose dalykuose, ištikimas ir dideliuose. Tai šventojo Luko žodžiai, pasakantys tau, - pasitikrink, - kodėl taip dažnai nuklysdavai.

244 Susiimk! Klausykis, ką tau sako Šventoji Dvasia: *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique* - jei priešas mane užgaulioja, nėra keista ir yra labiau pakenčiama. Bet tu... *tu vero homo unanims, dux meus, et notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos* - tu, mano draugas, mano apaštalas, kuris sėdies prie mano stalo ir su manim valgai saldžius patiekalus!

245 Rekolekcijų dienomis tavo sąžinės patikrinimas turi būti gilesnis ir platesnis nei įprastinis vakare. Jei ne, prarandi puikią progą pasitaisyti.

246 Sąžinės patikrinimą visuomet užbaiki Meilės aktu - Meilės skausmu: už save, už visas žmonių nuodėmes... Ir mąstyk apie tėvišką Dievo rūpestį, kuris iš tavo kelio šalina kliūtis, kad nesukluptum.

PASIRYŽIMAI

247 Konkretizuok. Tegu tavo pasiryžimai nebūna tik bengališkos ugnelės, kurios akimirksnį žybteli, kad paliktų mums karčią realybę, - niekam vertą pajudusį pagaliuką, kuris su panieka nusviedžiamas.

248 Esi toks jaunas! Man atrodo kaip laivas, kuris tik pradeda kelionę. Šis dabartinis menkutis nukrypimas nuo kelio, jei jo neištaisysi, galiausiai sutrukdydys pasiekti uostą.

249 Padaryk nedaug pasiryžimų. Daryk konkrečius pasiryžimus. Ir įgyvendink juos Dievo padedamas.

250 Klausiau tylėdamas, kai man sakei: "Taip, noriu būti šventas". Nors paprastai šis tvirtinimas - toks miglotas, toks apibendrintas - man atrodo tuščias.

251 "Rytoj!" Kartais tai protingumas, daug kartų - pralaimėjusiųjų prieveiksmis.

252 Tvirtai ir griežtai pasiryšk: kada sulauki pagarbos ir pagyrimų, prisimink visa tai, dėl ko tau ten-

ka gėdytis ir raudonuoti. Tai yra tavo dalia, o pagyrimai ir garbė - Dievo.

253 Elkis gerai “dabar”, negalvodamas apie “vakar”, kuris jau praėjo, ir nesirūpindamas dėl “rytoj”, nes nežinai, ar jis tau išauš.

254 Dabar! Vėl gyvenk kilnų gyvenimą dabar. Nesiduok apgaunamas: “dabar” nėra nei per ankštinei per vėlai.

255 Nori, kad pasakyčiau visa, ką galvoju apie “tavo kelią”? Taigi štai: jei atsiliepi Jo kviečiamas, dirbsi Kristui kaip vienas iš geriausiųjų; jei daraisi maldos žmogumi, turėsi tą atsiliepimą, apie kurį minėjau, ir, alkdamas aukotis, ieškosi sunkiausių užduočių...

Ir būsi laimingas čia, ir labai laimingas paskui - Gyvenime.

256 Toji žaizda skausminga. Bet ji jau gyja: būk nuoseklus savo pasiryžimais, ir greit skausmas virs džiaugsminga ramybe.

257 Esi kaip smėlio maišas. Pats nė piršto nepakrutini. Nenuostabu, kad imi justį drungnumo požymius. Susiimk!

SKRUPULAI

258 Atmesk tuos skrupulus, kurie tau atima ramybę. Tai, kas vagia tavo sielos ramybę, - ne iš Dievo.

Dievui tave aplankius suprasi, kokie teisingi šie linkėjimai: duodu jums savo ramybę..., palieku jums savo ramybę..., tebūnie ramybė su jumis..., ir tai per pačių negandą.

259 Amžinai tie skrupulai! Aiškiai ir paprastai pasikalbėk su savo Vadovu. Paklusk... ir nemenk mieliausios Viešpaties Širdies.

260 Liūdi, esi prislėgtas. Manęs tai nestebina: tai dulkių debesys, tavo nupuolimo sukeltas. Bet gana! Ar gi malonės dvelksmas toli nenupūtė šio debesies?

Be to, tavo liūdesys, jei jo neatmeti, - galbūt dengia tavo puikybę. Nejaugi iš tikro manei esąs tobulas ir nenuodėmingas?

261 Kad man daugiau apie tai negalvotum. Vietoj to šlovink Dievą, kuris tavo sielai grąžino gyvybę.

262 Nebemąstyk apie savo nupuolimą. Šios mintys ne tik slegia tave kaip akmuo, bet ir lengvai gali

duoti progą kitoms pagundoms. Kristus tau atleido: užmiršk "senąjį žmogų" - buvusį save.

263 Nenusimink. Mačiau, kad grumeisi. Nūdienis pralaimėjimas tėra mankšta iškovoti galutinei pergalei.

264 Tu gerai elgeisi, nors taip žemai puolei. Gerai elgeisi, nes nusižeminai, nes atsitiesei, nes prisipildei vilties, o viltis vėl atvedė tave prie Meilės.

Nenutaisyk tokio paikai apstulbusio veido: gerai elgeisi! Pakilai nuo žemės: *surge* (kelkis), vėl suskambo galingas balsas, *et ambula* (ir vaikščiok!) O dabar kibk į darbą!

DIEVO AKIVAIZDA

265 Vaikai... Kaip jie stengiasi garbingai elgtis tėvams matant!

Ir Karalių vaikai, kai yra savo tėvo Karaliaus akivaizdoje, kaip jie stengiasi būti karališkai orūs!

O tu,,. ar nežinai, kad visuomet esi Didžiojo Karaliaus. Dievo, savo Tėvo, akivaizdoje?

266 Prieš nuspręsdamas būtinai stabtelk apsvastyti reikalų Dievo akivaizdoje.

267 Reikia įsitikinti, kad Dievas nuolat esti greta su mumis. Gyvename, tarsi Viešpats būtų toli, ten, kur spindi žvaigždės, ir niekaip neįsisąmoniname, kad Jis visuomet yra ir šalia mūsų.

Ir yra lyg mylintis Tėvas - kiekvieną mūsų myli labiau, negu visos pasaulio motinos gali mylėti savo vaikus, myli padėdamas mums, įkvėpdamas, laimindamas... ir atleisdamas.

Kiek kartų išlyginome mūsų tėvų surauktas kaktas, kai po kokios išdaigos jiems sakėme: "Daugiau taip nebedarysiu!" O gal net tą pačią dieną vėl prasižengėme... Ir mūsų tėvas, nutaisęs rūstų balsą ir rimtą vei-

dą, mus bara, tačiau sykiu jo širdis suminkštėja, nes pažįsta mūsų silpnybes: “Vargšas berniukas, - galvoja jis, - kaip jis stengiasi gerai elgtis!”

Būtinai reikia įsidėmėti ir niekada nepamiršti, kad Viešpats, kuris yra su mumis ir danguje, yra Tėvas, ir labai geras mūsų Tėvas.

268 Priprask daug sykių per dieną dėkodamas kelti savo širdį į Dievą. Kad duoda tau šio ir ano. Kad kas nors tave paniekino. Kad neturi, ko tau reikia, ar kad turi.

Kad savo Motiną, kuri yra ir tavo Motina, padarė tokią gražią. Kad sutvėrė saulę ir mėnulį, šį gyvūną ir tą augalą. Kad šį žmogų padarė iškalbingą, o tave - lėtakalbį.

Dėkok Jam už viską, nes visa yra gera.

269 Nebūk toks aklas ar išsiblaškęs, kad pamatęs Viešpaties namų mūrus ar bokštus, neužleistum į kiekvieną Tabernakulį. Jis laukia tavęs.

Nebūk toks aklas ar išsiblaškęs, kad praeidamas pro vietas, kur žinai, kad įžeidžiamas Kristus, nesukalbtum nors trumpos maldelės į Skaisčiausiąją Mergele Mariją.

270 Ar nenudžiungi, kai eidamas savo įprastu ke-liu miesto gatvėmis, atrandi dar vieną Tabernakulį?

271 Viena maldos siela sakydavo: Jėzus tebūnie mūsų intencijų tikslas, mūsų meilių Meilė; mūsų kalbų tema, mūsų veiksmų pavyzdys.

272 Naudokis šventomis “žmonių išmonėmis”, kurias tau patariau, kad neprarastum Dievo artumo jausmo: tai trumpos maldelės, Meilės ir atsiteisimo aktai, dvasinės komunijos, žvilgsniai į Mergelės Marijos paveikslą...

273 Vienas! Nesi vienas. Iš tolo artimai su tavimi bendraujame. Be to, įsikūrusi tavo malonės būsenoje esančioje sieloje, Šventoji Dvasia - Dievas su tavim - visoms tavo mintims, norams ir darbams suteikia antgamtinį pobūdį.

274 “Tėve, galvojau apie tai, ką jus man sakėte, - kalbėjo anas berniokas, geras Madrido universiteto studentas (kur jis dabar?), - kad esu Dievo sūnus! Susizgribau gatvėje: galva aukštai iškelta, viduje - puikybė... Dievo sūnus!”

Ramia sąžine patariau jam ugdyti tą “puikybę”.

275 Neabejoju tavo tiesumu. Žinau, kad veiki Dievo akivaizdoje. Bet... yra vienas “bet”: tavo veiksmus regi ar gali regėti žmonės, kurie matuoja žmogaus matu. Ir jiems reikia parodyti gerą pavyzdį.

276 Jei priprasi nors kartą per savaitę ieškoti santarvės su Marija, kad eitum pas Jėzų, tu pamatysi, kad stipriau jauti Dievo artumą.

277 Klausi manęs: “Kam šis medinis Kryžius?” O aš pacituosiu iš vieno laiško: “Pakėlus akis nuo mikroskopo, žvilgsnis užklius už juodo ir tuščio Kryžiaus. Šis Kryžius be Nukryžiuotojo yra simbolis. Jo reikšmės kiti nepamatys. Ir tas, kuris nuvargęs jau ketino palikti darbą, vėl priglaudžia akį prie okuliaro ir dirba toliau: nes vienišas Kryžius prašosi pečių, kurie imtų jį ir neštų”.

278 Laikykis Dievo akivaizdoje ir įgysi antgamtinį gyvenimą.

ANTGAMTINIS GYVENIMAS

279 Žmonės temato plokščią paviršių, jų žvilgsnis prikaustytas prie žemės, dvimatis.

Jei gyveni atgamtinį gyvenimą, Dievas suteikia trečiąją matmenį - aukštį, o su juo perspektyvą, svorį ir tūrį.

280 Jei prarandi savo gyvenimo atgamtinę prasmę, tavo artimo meilė tibus filantropija, tyrumas - padorumas, apsimarinimas bus paikystė, kūniška atgaila - rimbas, o visi tavo darbai - bevaisiai.

281 Tyla - tarsi vidinio gyvenimo durininkas.

282 Paradoksas: lengviau yra tapti šventam negu mokytam, bet lengviau būti mokytam nei šventam.

283 Prasiblaškyti. Atseit tau reikia prasiblaškyti, išplečiant akis, kad geriau matytum daiktų pavidalus, arba prisimerkiant dėl savo trumparegystės.

Visai užsimerk! Gyvenk vidinį gyvenimą, ir išvysi neregėtų spalvų ir perspektyvos, geresnio, naujo pasaulio stebuklus: ir bendrausi su Dievu... ir pažinsi savo varganumą... ir save sudievinysi... tokiu dievinimu,

kuris, priartindamas tave prie Tėvo, padarys tave geresniu tavo brolių žmonių broliu.

284 Troškimas: kad būčiau geras, o visi kiti - geresni nei aš.

285 Atsivertimas - akimirkos dalykas. Savęs pašventinimas yra viso gyvenimo darbas.

286 Nieko nėra geresnio pasaulyje, kaip būti Dievo malonėje.

287 Intencijos grynumas. Visada jį išlaikysi, jei nuolat visur stengsies patikti vien tik Dievui.

288 Įsijausk į Nukryžiuotojo Kristaus žaizdas. Ten išmoksi valdyti savo jausmus, gyvensi vidinį gyvenimą ir nuolat aukosi Tėvui Viešpaties ir Marijos skausmus, kad išmokėtum savo ir visas žmonių skolas.

289 Dievui miela tavo šventa nekantrybė Jam tarnauti. Tačiau ji liks bevaisė, jei jos neparems kasdien einąs vis geryn tavo elgesys.

290 Taisykis. Kasdien po truputį. Tai nuolatinis tavo darbas, jei iš tiesų nori tapti šventas.

291 Esi įpareigotas siekti šventumo. Taip, ir tu. Nejau manai, jog tai vien kunigų ir vienuolių rūpestis?

Visiems be išimties Jėzus sakė: “Bukite tobuli, kaip mano dangiškasis Tėvas yra tobulas”.

292 Tavo vidinis gyvenimas turi būti kaip tik toks: pradėti... ir vėl iš naujo pradėti.

293 Ar savo vidiniame gyvenime esi iš lėto svarstęs, kaip gražu “tarnauti” noriai ir sąmoningai?

294 Augalai buvo užkloti sniego, ir laukų savininkas žemdirbys patenkintas tarė: “Dabar jie auga savyje”. Galvojau apie tave, apie tavo priverstinį neveiklumą... Sakyk man, ar tu taip pat augi savyje?

295 Jei nesi pats sau šeimininkas, nors ir galin- gas būtum, tavo šeimininkiškumas man kelia tik gail- lestį ir juoką.

296 Sunku skaityti šventojoje Evangelijoje Pilo- to klausimą: “Katrą norite, kad jums paleisčiau: Ba- rabą ar Jėzų, vadinamą Kristumi?” Dar skaudžiau iš- girsti atsakymą: “Barabą!”

O dar baisiau suprasti, kad labai dažnai nuklydęs nuo kelio ir aš sakiau: “Barabą!” Ir pridurdavau: “Kris- tų?.. *Crucifige eum!* - Ant kryžiaus Jį!”

297 Visa tai, kuo kol kas rūpiniesi, daugiau ma- žiau svarbu. Tačiau absoliučiai svarbu, kad būtum lai- mingas... kad būtum išganytas.

298 Nauji šviesuliai! Kaip džiaugiesi, kad Viešpats tau leido vėl “atrasti Ameriką”!

Išnaudok progą: pats laikas giedoti padėkos himną. Taip pat laikas išvalyti sielos kampučių dulkes, atsikratyti tam tikros rutinos, veikti labiau atgamtišku būdu, saugotis papiktinti artimą...

Trumpai tariant, tegu tavo dėkingumas pasireiškia koku nors konkrečiu pasiryžimu.

299 Kristus numirė už tave. O tu... ką tu privalai padaryti dėl Kristaus?

300 Tavo asmeninė patirtis - tas nusiminimas, nerimas, kartėlis - tave verčia pajusti aną Jėzaus žodžių teisingumą: niekas negali tarnauti dviem šeimininkams!

DAR APIE VIDINĮ GYVENIMĄ

301 Atskleisiu paslaptį, visiems atvirą paslaptį: šios pasaulio krizės yra šventųjų krizės.

Dievas nori, kad visose žmonių veiklos srityse būtų nors saujelė “savų” žmonių. Vėliau... *pax Christi in regno Christi* - Kristaus ramybė Kristaus karalystėje.

302 Tavo Krucifiksas. Kaip krikščionis, visuomet arti turėtum laikyti Krucifiksą. Pasistatyti jį ant savo darbo stalo. Ir bučiuoti jį prieš gulant poilsio ar pabudus. Ir kai tavo vargas kūnas sukyla prieš sielą, irgi bučiuok jį.

303 Atsikratyk baimės vadinti Viešpatį Jo vardu - Jėzumi - ir sakyti jam, jog Jį myli.

304 Pasistenk kasdien rasti nors po kelias minutes tos palaimintos vienumos, kurios taip reikia vidi-
niam gyvenimui palaikyti.

305 Rašei man: “Paprastumas yra tarsi tobulo druska. O man kaip tik jo trūksta. Bet noriu jo įgyti su Jo ir jūsų pagalba”. Nei Jo, nei manosios pa-

galbos tau nepritruks. Nusistatyk priemones ir veikimo būdą.

306 Kad žmogaus gyvenimas žemėje yra kariavimas, Jobas yra pasakęs prieš daug šimtmečių. Tačiau tebėra patogumų mėgėjų, kurie šito dar nežino.

307 Šis antgamtinis elgimosi būdas yra tikra karo taktika. Karo veiksmus, vidinio gyvenimo kasdienius mūšius nukeli į pozicijas toli nuo pagrindinių savo tvirtovės sienų. Ir priešas atskuba čionai: prie tavo mažų apsimarinimų, kasdienės maldos, tvarkingo darbo, tavo gyvenimo plano. Ir tik vargiai prasiveržia ligi didžiųjų, nors ir menkų, kad atlaikytų prieš tokį puolimą, tavo pilies bokštų. O jei ir pasiekia juos, tai jau išsikvėpęs.

308 Tu man rašei, o aš cituoju: “Mano džiaugsmas ir mano taika. Niekad negalėsiu tikrai džiaugtis, jei neturėsiu taikos. O kas yra taika? Kažkas labai susijusio su karu. Taika - pergalės pasekmė. Taika reikalauja iš mažesnių nuolatinės kovos. Be kovos taikos neturėsiu”.

309 Pasvarstyk, kokias gailesčio gelmes turi Dievo teisingumas! Žmonių teismuose baudžiamas tas, kuris prisipažįsta kaltas, o dieviškajame jam dovanojama.

Tebūnie palaimintas šventasis Atgailos sakramentas!

310 *Induimini Dominum Iesum Christum* - apsilvilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi, - taip romiečiams

sakė šventasis Paulius. Atgailos (Sutaikinimo) sakramente mes, tu ir aš, kaip tik ir apsivelkame Jėzumi Kristumi bei Jo nuopelnais.

311 Karas! “Karas turi antgamtinę tikslą, - sakai man, - pasauliui nežinomą: karas buvo mums...”

Karas - didžiausia lengvo kelio kliūtis. Bet vis tiek mes turėsime jį mylėti, kaip vienuolis privalo mylėti kūnišką atgailą.

312 Tavo Vardo galia, Viešpatie! Laiško pradžioje kaip paprastai užrašiau: “Te Jėzus sergsti tave!”

O man atsako: “Tas jūsų laiško ‘Te Jėzus sergsti tave!’ jau padėjo man išsipainioti iš keblios padėties. Tegu Jis sergsti ir jus visus”.

313 “Kadangi Dievas kaip paprastai dosniai man padeda, stengsiuos atsakyti “gludindamas” savo būdą”, - rašei man. Neturiu ką ir pridurti.

314 Rašiau tau ir sakiau: “Aš remiuosi tavimi: matysi, ką galime nuveikti...” Juk nieko kito mums neliko, kaip tik atsiremti į Kitą!

315 Misionierius. Svajoji būti misionierium. Užsidegei kaip Ksaveras ir nori užkariauti imperiją Kristui. Japoniją, Kiniją, Indiją, Rusiją, santūrias Šiaurės Europos tautas ar Ameriką, Afriką, Australiją?

Kurstyk šią savo širdies ugnį, šitą alkį sieloms laimėti. Tačiau neužmiršk man, kad didesniu misionierium būsi “paklusdamas”. Geografiškai toli nuo anų apaštalavimo laukų dirbi sykiu “čia” ir “ten”: ar nejauti - nelyginant Ksaveras! - rankos nuovargio po daugelio pakrikštymų?

316 Sakei man: “Taip. aš noriu!” Gerai! Bet ar nori taip, kaip šykštuolis trokšta savo aukso, kaip motina myli savo vaiką, kaip garbėtroška nori pagerbimų ar vargšelis gašlūnas geidžia malonumo?

Ne? Tada nenori.

317 Su koku įkarščiu žmonės rūpinasi savo žemiškais reikalais! Garbės troškimas, turtų siekimas, geidulingumo rūpesčiai. Vyrai ir moterys, turtingi ir vargšai, seni, subrendę ir jauni, net vaikai - visi panašiai.

Kai tu ir aš su tokiu pat įkarščiu rūpinsimės sielos reikalais, mūsų tikėjimas bus veiklus ir gyvas, ir nebus kliūčių, kurių savo apaštalavimo žygiuose neįveiktume.

318 Tau, kaip sporto mėgėjui, labai tinka šie Apaštalo žodžiai: *Nescitis quod ii qui in stadio currunt omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium? Sic currite ut comprehendatis* - Argi nežinote, kad lenktynių aikštėje bėga visi bėgikai, bet tik vienas gauna laimėtojo dovaną? Ir jūs taip bėkite, kad laimėtumėte.

319 Susikaupk. Ieškok Dievo savyje ir klausyk, ką Jis sako.

320 Puoselėk šias kilnias mintis, šiuos šventus begimstančius troškimus... Viena kibirkštis gali uždegti laužą.

321 Apaštalo siela, ar ta Jėzaus artima draugystė su tavimi - tiek metų taip arti Jo! - ar ji tau nieko nereiškia?

322 Teisybė, kad mūsų Tabernakulį visuomet vadinu Betanija... Tapk bičiuliu Viešpaties bičiuliams - Lozoriui, Mortai, Marijai. Ir nebeklausi, kodėl mūsų Tabernakulį vadinu Betanija.

323 Tu žinai, kad yra "evangeliniai patarimai". Jų laikymasis reiškia Meilės švelnumą. Sakoma, kad tai nedaugelio kelias. Kartais pamanau, kad tai galėtų būti daugelio kelias.

324 *Quia hic homo coepit aedificare et non potuit consummare!* - Šitas žmogus pradėjo statyti ir neįstengia baigti!

Liūdnas įvertinimas, kuris, jei nenorėsi, nebus tau taikomas, nes turi visas priemones savo pašventinimo pastatui apvainikuoti: Dievo malonę ir savo valią.

DRUNGNUMAS

325 Nepasiduok tam tinguliui, kuris tavo dvasi-niame gyvenime daro tave vangų ir apsileidusį. Žinok, kad jis gali būti drungnumo pradžia... O pasak Šventojo Rašto, drungnus Dievas išspjaus.

326 Man skaudu matyti drungnumo pavojų, ku-riame atsiduri, kai nematau, kad savo padėtyje rimtai siektum tobulumo.

Sakyk su manimi: Nenoriu būti drungnas: *confige timore tuo carnes meas!* (perdurk savo baime mano kūną) - duok man, mano Dieve, sūniškos baimės, kuri išjudintų mane!

327 Jau žinau, jog vengi mirtinų nuodėmių. No-ri būti išgelbėtas! Tačiau visai nesirūpini tuo, jog nuo-lat laisva valia lengvai nusidedi, nors ir jauti Dievo šauksmą, kad kiekvienu atveju nugaltum save.

Tai tavasis drungnumas kaltas, kad tavo ryžtas toks menkas.

328 Kaip maža turi Dievo Meilės, jei be kovos nusileidi todėl, kad tai ne sunkioji nuodėmė.

Lengvosios nuodėmės sielai daro daug žalos. Todėl “Giesmių giesmėje” Viešpats sako: *Capite nobis vulpes parvulas, quae demoliuntur vineas* - gaudykite mažąsias lapas, kurios drasko vynuogienojus.

330 Kaip mane liūdini, kad nesisieloji dėl savo lengvųjų nuodėmių! Nes iki tol nebūsi pradėjęs gyventi tikro vidinio gyvenimo.

331 Esi drungnas, jei tingiai ir be noro dirbi tai, kas skirta Viešpačiui; jei apskaičiavimais ir “gudrybėmis” ieškai būdų savo pareigoms palengvinti, jei tegalvoji apie save ir savo patogumus; jei tavo pokalbiai yra bereikalingi ir tušti; jei nesibjauri lengva nuodėme; jei veiki žmogiškų motyvų skatinamas.

MOKYMASIS

332 Tam, kuris gali būti mokytas, nedovanojama, jeigu toks nėra.

333 Mokymasis. Paklusnumas: *non multa, sed multum* (ne daug, bet gerai).

334 Meldies, apsimarini, dirbi tūkstantį apaštališkų darbų..., tačiau nesimokai. Tada neduosi naudos, kol nepasikeisi.

Mokymasis, profesinis lavinimasis mums yra svarbi pareiga.

335 Šiuolaikiniam apaštalui valanda mokymosi prilygsta valandai maldos.

336 Jei nori Dievui tarnauti savo protu, mokytis tau yra svarbi pareiga.

337 Dažnai eini sakramentų, meldiesi, esi skaisčius... ir nesimokai... Nesakyk man, kad esi geras: esi tik gerutis.

338 Anksčiau, kai žmonių žinios - mokslas - buvo labai ribotos, atrodė, kad ir vienas mokytytas žmogus gali apginti ir užtarti mūsų Šventąjį Tikėjimą.

Dabar, kai šiuolaikiniai tyrimai tokie platūs ir intensyvūs, apologetai turi pasidalyti darbą, kad galėtų visose srityse moksliskai ginti Bažnyčią.

Tu... negali kratytis šios pareigos.

339 Knygos. Nepirk jų nepasitaręs su išsimokslinusiaisiais ir įžvalgiais krikščionimis. Šiaip gali nusipirkti bevertį ar žalingą dalyką.

Kaip dažnai žmonės mano, kad nešasi po pažastimi knygą, o pasirodo, jog tai šiukšlių nešulys!

340 Mokykis. Atkakliai studijuok. Kadangi turi būti druska ir šviesa, tau reikia žinių, pasirengimo.

O gal manai, kad tau, patogumų mėgėjui ir tinginiui, žinios nukris iš dangaus?

341 Gera, kad atkakliai mokaisi, jeigu taip pat atkakliai sieki vidinio gyvenimo.

342 Žinok, kad prieš mokydamas turi veikti. *Coepit facere et docere* - pradėjo veikti ir mokyti, - sako Šventasis Raštas apie Jėzų Kristų.

Pirmiausia - veikti. Kad tu ir aš išmoktume.

343 Dirbk! Kada būsi įsitraukęs į profesinį darbą, tobulės tavo sielos gyvenimas: ir tapsi vyriškes-

nis, nes atsikratysi tos tave naikinančios “liežuvavimo dvasios”.

344 Ugdytojau: nenuneigiamą uolumą, su kuriuo stengies pažinti ir taikyti geriausią metodą, kad tavo ugdytiniai įvaldytų pasaulio mokslą, panaudok ir krikščioniškai askezei pažinti bei taikyti, nes tai vienintelis metodas, galįs padėti jiems ir tau patobulėti.

345 Kultūra, kultūra! Gerai! Tegu niekas mūsų neaplenkia jos siekiant ir turint.

Tačiau nepamiršk, kad kultūra yra priemonė, o ne tikslas.

346 Studente: lavink tvirtą ir veiklų pamaldumą, pasižymėk moksle, jausk stiprų profesinio apaštalavimo troškimą. Ir pažadu, kad, taip energingai lavindamasis religijos ir mokslo srityse, greitai ir daug ko pasieksi.

347 Tesirūpini išsilavinti. O reikia lavinti savo sėlą. Tada dirbsi Kristui taip, kaip privalai.

Kad Jis viešpatautų pasaulyje, reikia tokių, kurie, žvilgsnį nukreipę į dangų, autoritetingai darbuotųsi visose žmonių veiklos srityse ir iš ten tyliai - bei veiksmingai - atsidėtų profesinio pobūdžio apaštalavimui.

348 Tavo ištižimas, aplaidumas, tingulys - tai bailumas ir išlepimas, kaip be paliovos kartoja tau sąžinė, o ne “kelias”.

349 Buk ramus, kai išreiški ortodoksinę nuomonę ir tavęs klausančiojo piktavališkumas sukelia jo pasipiktinimą. Nes jo pasipiktinimas yra fariziejiškas.

350 Negana, kad, būdamas geras krikščionis, dar būtum ir mokytas. Jei negludini savo charakterio, jei savo stropumo ir išsimokslinimo nesuderini su geru išsiauklėjimu, nesuprantu, kaip galėtum tapti šventas. O jei ir esi mokytas - nors ir esi mokytas, - vis tiek turėtum būti pririštas prie prakartėlės, kaip koks mulas.

351 Su ta pernelyg savim pasitikinčiojo laikyse-na daraisi nuobodus ir antipatiškas, daraisi juokingas, ir blogiausia, kad ne toks veiksmingas darosi tavo apaštalavimas.

Neužmiršk, kad net vidutinybės gali nusidėti, jei įsi-vaizduoja pernelyg viską išmanančios.

352 Pats tavo nepritejimas veda tave prie šito pūtimosi, tuštybės, prie to, kas, tavo manymu, pabrėžia tavo svarbą.

Prašau tave - pasitaisyk! Kad ir būdamas nemokša, gali iškilti į vadovaujančias pareigas (taip ne kartą yra buvę), ir jei savęs neįtikinsi, kad tam tau trūksta sugebėjimų, atsisakysi išklausyti tuos, kurie sugeba patarti. Ir baisu pagalvoti, kiek žalos gali padaryti tavo blogas vadovavimas.

353 Neišpažinimas jokios religijos. Neutralumas. Tai vis seni mitai, tolydžio besistengiantys pasijauninti.

Ar kada bandei pasvarstyti, kokia nesąmonė būtų apleisti katalikybę stojant į universitetą, profesinę sąjungą arba tampant mokslinio susirinkimo ar parlamento nariu, tarytum tai būtų skrybėlė, kuri kabina ma prie durų?

354 Tinkamai išnaudok laiką. Neužmiršk Viešpaties prakeikto figmedžio. Ir jis kai ką darė: lapojo. Kaip ir tu...

Nesakyk man, kad turi kuo pasiteisinti. Figmedžiui nepagelbėjo, rašo evangelistas, kad buvo ne figų metas, kai Viešpats atėjo pas jį jų ieškoti.

Ir paliko bevaisis visiems laikams.

355 Tie, kurie rūpinasi pasaulietiniais reikalais, sako, kad laikas - pinigai. Man atrodo, kad jis daugiau vertas. Mums, kurie rūpinamės sielų reikalais, laikas yra garbė!

356 Nesuprantu, kaip tu gali vadintis krikščionis ir gyventi neduodamas naudos, kaip dykūnas? Ar pamiršai Kristaus darbo gyvenimą?

357 Visos nuodėmės, - sakei man, - rodos, tik ir laukia pirmos dykumo akimirkos. Iš tiesų, jau pats dykumas ko gero yra nuodėmė!

Kas pasiaukoja dirbti Kristui, neturi turėti nė vieno laisvo momento, nes ilsėtis - tai nereiškia nieko neveikti: tai atsipalaiduoti imantis veiklos, kuri reikalauja mažiau pastangų.

358 Būti dykam - tai kažkas nesuvokiama apaštališkos sielos vyrui.

359 Prie savo įprasto profesinio darbo pridėk antgamtinę motyvą ir būsi jį pašventinęs.

FORMAVIMASIS

360 Kaip tu nuoširdžiai kvatojai, kada patariau jaunystės metus paskirti šventojo Rapolo globai, “kad nuvestų tave, kaip jaunąjį Tobiją, į šventą šeimos gyvenimą drauge su gera, gražia ir turtinga mergina”, - sakiau tau juokais.

O netrukus kaip susimąstei, kad dar patariau atsiduoti ir jaunuolio apaštalo šventojo Jono globai: jeigu kartais Viešpats iš tavęs paprašytų daugiau.

361 Tau, kuris pats sau skundies, nes su tavimi šiurkščiai elgiamasi, ir jauti, kaip toks griežtumas skiriasi nuo tavo kraujo žmonių elgesio, pacituosiu šiuos karo gydytojo laiško žodžius: “Su ligoniu gali būti šalta ir racionali, bet objektyvi ir pacientui naudinga sąžiningo profesionalo laikysena - ir šeimos verkšlenantis jautrumas. Kuo per mūsų pavirstų pagalbos punktą, prie kurio iš kovos lauko plaukiantis sužeistųjų srautas užsitvenktų, nes jie būtų evakuojami nepakankamai greitai, jei apie kiekvienus neštuvus tūpčiotų šeima. Tarsi būtų pereinama į priešo pusę”.

362 Man nebutini stebuklai: užtenka tų, kurie minimi Šventajame Rašte. Užtat man reikia, kad atliktum savo priedermę, kad atsilieptum malonei.

363 Esi nusivylęs, nusiminęs. Žmonės ką tik pamokė tave! Jie manė, kad jų pagalbos tau nereikia, ir nešykštėjo pažadų. Tikimybė, kad galbūt turėsi padėti materialiai - vienas kitas banknotėlis, - draugystę pavertė abejingumu.

Pasikliauk tik Dievu ir tais, kurie per jį yra su tavimi susivieniję.

364 Ak, kad tu pasiryžtum rimtai tarnauti Dievui su tokiu pat įkarščiu, su koku tarnauji savo išdidumui, tuštybei, geidulingumui!..

365 Jei pajustum polinkį būti vadu, tavo tikslas tebūnie: tarp brolių - paskutinis, o tarp kitų - pirmutinis.

366 Pagalvok: koks tau įžeidimas, jei šis ar anas labiau pasitiki kai kuriais asmenimis, kuriuos seniau pažįsta, ar kuriems jaučia didesnę simpatiją, su kuriais labiau sieja profesija ar charakteris?

Tačiau savųjų tarpe kuo rūpestingiausiai venk net ir atrodyti su kuo nors labiau draugaujantis.

367 Gardžiausias rinktinis patiekalas, jei jį suėda kiaulė (šiurkščiai tariant), pavirsta geriausiu atveju kiaulės mėsa!

Būkime angelais, kad sukilnintume perimamas idėjas. Būkime bent žmonėmis: kad suvalgytą maistą paverstame nors į taurius ir gražius raumenis, o gal 5 veiklias smegenis, gebančias pažinti ir garbinti Dievą.

Tik nebūkime gyvuliais, kaip daugelis, labai daugelis!

368 Nuobodžiauji? - Todėl, kad tavo joslės budi, o siela miega.

369 Jėzaus Kristaus meilė dažnai pastūmės tave į daugelį nuolaidų. Kuo kilniausią. Ta pati Jėzaus Kristaus meilė dažnai pastūmės tave į nenuolaidumą. Taip pat kuo kilniausią.

370 Jei nesi piktas, bet toks atrodai, tai esi kvailas. Ir šis kvailumas - papiktinimo akmuo - yra blogiau už piktumą.

371 Kai profesiniu požiūriu nekaip vertinami žmonės kunkuliuoja, "pirmaudami" viešoje religinio pobūdžio veikloje, tikriausiai pajusi norą pašnabždėti jiems į ausį: "Prašom, malonėkite būti truputį mažesni katalikai!"

372 Jei turi valdišką tarnybą, tai turi ir jai priderančių teisių, taip pat ir pareigų.

Tu nutolsti nuo savo, kaip apaštalo, kelio, jei norė-

damas padaryti - ar tuo teisindamasis - gerą darbą, apleidi tarnybos pareigas. Nes tuo būdu prarasi profesinį prestižą, kuris kaip tik yra tavo “žmonių žvejo kabliukas”.

373 Man patinka tavo apaštalinis šūkis: “Dirbti be poilsio”.

374 Kam ta skuba? Nesakyk man, kad tai veikla: tai galvos pametimas.

375 Išsiblaškymas. - Leidi, kad tavo julsės ir galios gertų iš bet kurios balos. Ir štai kur tai tave nuveda: esi netvirtas, nedėmesingas, užsnūdusią valia, o tavo geismas sužadintas.

Vėl rimtai paklusk dienotvarkei, kad gyventum krikščioniškai, nes kitaip niekad nieko naudingo neuveiksi.

376 “Kokią didelę įtaką daro aplinka!” - sakei man. Ir turėjau patvirtinti: be abejonės. Todėl jūsų formavimasis privalo būti toks, kad natūraliai nešiotumėtės savąją aplinką, šitaip duodami “savo toną” visuomenei, kurioje gyvenate.

O tada, jei supranti šią dvasią, esu tikras, ištarsi man su pirmųjų Kristaus mokinių nuostaba, kai pasirodė pirmieji jų rankomis Kristaus vardu daromi stebuklai: “Kokią didelę įtaką mes darom aplinkai!”

377 Bet kaipgi įgysiu “mūsų išsiauklėjimą” ir išlaikysiu “mūsų dvasią?” - Laikydamasis konkrečių pamaldumo praktikų, tavo vadovo duotų, aiškintų, kol jas pamilai: vykdyk jas ir būsi apaštalas.

378 Nebūk pesimistas. Argi nežinai, kad visa, kas atsitinka ar gali atsitikti, yra į gera?

Tavo optimizmas bus būtina tavo tikėjimo pasekmė.

379 Natūralumas. Te jūsų, uolių krikščionių vyrų ir moterų, gyvenimas - jūsų druska ir jūsų šviesa - teka spontaniškai, be keistenybių ir kvailysčių: telydi jus visada mūsų paprastumo dvasia.

380 “Bet ar supagonėjusioje ar pagoniškoje aplinkoje mano natūralumas neatrodys dirbtinis, šiai aplinkai atsitrenkus į mano gyvenimą?” - klausi manęs.

Atsakau tau: žinoma, tavo ir jų gyvenimas atsitrenks vienas į kitą; šis kontrastas, kadangi darbai patvirtini savo tikėjimą, yra kaip tik tas natūralumas, kurio iš tavęs prašau.

381 Nesirūpink, jei kas šneka, kad turi daug luomo dvasios. Ko jie nori? Gležnučio įrankio, kuris subyrėtų paimtas į rankas?

382 Dovanodamas tau “Jėzaus gyvenimą”, įrašiau: “Kad ieškotum Kristaus. Kad surastum Kristų. Kad pamiltum Kristų”.

Tai trys akivaizdus žingsniai. Ar bandei žengti nors pirmąjį?

383 Jei mato tave silpstant - tave, vadą, - nenuostabu, kad tavęs ima neklausyti.

384 Maišatis. Žinojau, susvyravo tavo nuostatos. Ir kad mane suprastum, rašiau tau: "Velnio labai šlykštus veidas, tą gerai žinodamas jis rodosi taip, kad nesimatytų jo ragų. Nepuola ragus atstatęs.

Todėl kaip dažnai pasirodo prisidengęs kilnumo, net dvasingumo kaukė!"

385 Viešpats sako: "Aš jums duodu naują įsakymą, kad jūs vienas kitą mylėtumėte... Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai".

O šventasis Paulius: "Nešiokite vieni kitų naštas, ir taip įvykdysite Kristaus įstatymą".
Neturiu ko pridurti.

386 Neužmiršk, sūnau, kad žemėje tau tėra vienas blogis, kurio privalai bijoti ir Dievo malonės padedamas vengti: tai nuodėmė.

TAVO ŠVENTUMO PLANAS

387 Šventumo planas, kurio Viešpats iš mūsų prašo, yra trijų dalių: tai šventas nenuolaidumas, šventa prievarta ir šventa begėdystė.

388 Vienas dalykas yra šventa begėdystė, ir visai kitas - pasaulietiška įžūlybė.

389 Šventa begėdystė yra “kūdikio gyvenimo” bruožas. Kūdikis dėl nieko nesirūpina. Jo silpnybės, natūralios silpnybės pasireiškia paprastai, nors ir visas pasaulis į jį stebeilytųsi.

Ta begėdystė dvasios gyvenime verčia daryti tokias išvadas: gyrimas, panieka; išaukštinimas, pasityčiojimas; garbė, negarbė; sveikata, ligotumas; turtas, neturtas; grožis, bjaurumas... Na, gerai, bet argi tai svarbu?

390 Juokis iš savo juokingumo. Nepaisyk, ką žmonės sako. Matyk ir jausk Dievą savyje ir aplink save. Taip įgysi “šventos begėdystės”, kurios tau reikia, - koks paradoksas, - kad galėtum gyventi jautraus krikščionio gyvenimą.

391 Jei turi šventos begėdystės, kas tau rupi, ką kiti sakė ar ką pasakys?

392 Įsisąmonink, kad niekada nebūna juokingas tas, kuris stengiasi daryti tai, kas geriausia.

393 Nuolaidus... padorus žmogus vėl pasmerktų Jėzų mirčiai.

394 Nuolaidumas yra tikras ženklas, kad neturi ma tiesos. Žmogus, nuolaidžiauojantis idealo, garbės ar Tikėjimo dalykuose, yra žmogus be idealo, be garbės ir be Tikėjimo.

395 Anas kovos užgrūdintas Dievo žmogus svarstė taip: Aš nenusileidžiu? Žinoma! Nes esu įsitikinęs, kad mano idealai teisingi. Kita vertus, jūs labai nuolaidus. Ar sutiksit, kad du ir du yra trys su puse? Ne? Net dėl draugystės nenusileisit dėl tokios smulkmenos?

Vadinasi, pirmąsyk įsitikinant turįs tiesą... ir perėjot į mano pusę!

396 Šventas nenuolaidumas nėra nesusivaldymas.

397 Nenuolaidžiauk tikėjimo ir doros dalykuose. Bet būk švelnaus būdo: galingas plieno kūjis su minkštu apvalkalu.

Nenuolaidžiauk, bet neužsisipirk.

398 Nenuolaidumas nėra vien tik nenuolaidumas: tai “šventas nenuolaidumas”.

Nepamirškim, kad yra ir “šventa prievarta”.

399 Jei žemės gyvenimui išgelbėti visiems pritariant griebiamės jėgos, kad sutrukdytume žmogui nušizudyti, argi negalime panaudoti tos pačios prievartos - “šventos prievartos”, kad išgelbėtume Gyvenimą (iš didžiosios raidės) daugelio, kurie užsispyrę idiotiškai žudo savo sielą?

400 Kiek nusikaltimų padaroma teisingumo vardu! Jeigu pardavinėtum šaunamuosius ginklus ir kas nors tau užmokėtų už vieną jų, kad tuo ginklu nužudytų tavo motiną, ar jį parduotum? Betgi ar tau neduoda tiek, kiek jis vertas?

- Profesoriau, žurnaliste, politike, diplomate: susimąstykit.

401 Dievas ir drąsa! Drąsa nėra neprotingumas. Drąsa nėra nutrūktgalviškumas.

402 Neprašyk Jėzaus, kad atleistų tik tavo kaltes: nemylėk Jo vien savo širdimi...

Atsiteisk Jam už visus įžeidimus, kuriais Jį užgavo, užgauna, užgaus... Mylėk Jį visų Jį labiausiai mylėjusių žmonių visų širdžių visomis jėgomis.

Būk drąsus: sakyk Jam, kad esi dėl Jo labiau pametęs galvą nei Marija Magdalieta, labiau nei Tere-

sė ir Teresėlė,... labiau pametęs širdį nei Augustinas ir Domininkas, ir Pranciškus, labiau nei Ignotas ir Ksaveras.

403 Buk dar drąsesnis ir, kai tau ko reikės, visuo-
met prisimindamas Marijos *Fiat* (tebūna), ne prašyk,
o sakyk tiesiai: "Jėzau, noriu to ir ano", - nes taip pra-
šo vaikai.

404 Kaip tau nepasisekė! - Mums niekuomet ne-
gali nepasisekti. Visiškai ir visame kame pasiklio-
vie Dievu. Taip pat neatmetei nė vienos žmogiškos prie-
monės.

Įsitikink šia tiesa: dabar ir šiuo atveju tavo sėkmė
ir buvo patirti nesėkmę. Dėkok Viešpačiui ir paban-
dyk iš naujo!

405 Tau nepasisekė? Būk visiškai tikras - tau ne-
gali nepasisekti.

Tai nebuvo nesėkmė: tu įgijai patirties. Pirmyn!

406 Tai buvo nesėkmė, žlugimas, nes praradai
mūsų dvasią. Jau žinai, kad, vadovaujantis antgamti-
niais motyvais, pabaiga (pergalė, pralaimėjimas? - nie-
kai!) teturi vieną vardą: sėkmė.

407 Nepainiokim tarnybinių ir asmens teisių. Pir-
mųjų atsisakyti negalima.

408 Šventeiva palyginti su šventuoju yra tas pat, kaip davatkiškumas palyginti su pamaldumu, - jo kariatūra.

409 Nemanykime, kad ko nors verta mūsų tariamai šventųjų dorybė, jei ji nejungiamo prie eilinių krikščioniškų dorybių.

Tai būtų tas pat, kaip puoštis brangenybėmis vilkint tik apatiniais drabužiais.

410 Tenebūna tavo dorybė besigarsinanti dorybė.

411 Daug netikrų apaštalų vis tiek teikia naudą masėms, liaudžiai, jau vien dėl jų skelbiamo Jėzaus mokymo jėgos, nors patys pagal jį ir negyvena.

Tačiau ta nauda neatlygina didžiulės ir labai skaudžios žalos, kurią jie daro užmušdami sielas vadų, apaštalų, su pasibjaurėjimu nususikančių nuo tų, kurie patys negyvena taip, kaip moko kitus.

Todėl vyrai ir moterys, nenorintys gyventi dorai ir garbingai, niekad neturi stoti į pirmąją gretą ir vadovauti.

412 Tegu tavo Meilės ugnis nebūna tuščia ugnies regimybė - iliuzija apgaulingos ugnies, kuri nei uždega ką palytėjusi, nei šildo.

413 Šėtono *non serviam* (netarnausiu) - buvo pernelyg vaisingas. - Ar pasiryžęs melstis ir veikti ne-

jauti kilnaus polėkio kasdien ištarti tą *serviam* - Tau tarnausiu, Tau būsiu ištikimas! - kuris savo vaisingumu pralenktų aną maišto šauksmą?

414 Kaip graudu, kai “Dievo žmogus” nedoras! Tačiau kur kas graudžiau, kai “Dievo žmogus” drungnas ir supasaulėjęs!

415 Nekreipk per daug dėmesio į tai, ką pasaulis vadina pergalemis ir pralaimėjimais. Kiek kartų nugalėtojas išeina pralaimėjęs!

416 *Sine me nihil potestis facere!* (Be manęs jus nieko negalite padaryti!) Nauja šviesa, tikriaus sakant, manoms akims pasirodę nauji atšvaitai tos Amžinosios Šviesos, kuri yra šventoji Evangelija.

Tad ar gali mane nustebinti “mano”... kvailystės? Tegul Jėzus būna visame kame, kas mano. Tada išvengsiu kvailysčių savo elgesy ir teisingiau bus sakyti nebe mano reikalai, bet - “mūsų reikalai”.

DIEVO MEILĖ

417 Nėra kitos meilės, tik Meilė!

418 Paslaptis, kaip iškelti tai, kas menkiausia, net tai, kas labiausiai žemina, vadinasi meilė.

419 Vaikas. Ligonis. Ar šiuos žodžius rašydamas nejauti pagundos pradėti juos didžiosiomis raidėmis?

Juk mylinčiai sielai vaikai ir ligoniai yra Jis.

420 Kokia smulkmena yra mūsų gyvenimas, jeigu vien jį aukojame Dievui!

421 Draugas - tai lobis. Na, žinoma - Draugas! Juk kur tavo lobis, ten ir širdis.

422 Jėzus yra tavo Draugas. Draugas su žmogaus širdimi, tokia kaip ir tavo. Maloniosiomis akimis, kurios verkė Lozorius...

Ir kaip Jis mylėjo Lozorių, taip myli ir tave.

423 Mano Dieve, myliu Tave, tik... ak, išmokyk mane mylėti!

424 Bausti vardan Meilės: štai paslaptis, kaip pakelti į antgamtinį lygmenį bausmę, skirtą tiems, kurie jos nusipelno.

Dėl Dievo, kuris įžeidžiamas, meilės bausmė tebūnie kaip išpirkimas. Dėl artimo meilės - vardan Dievo - bausmė niekad tenebūna kerštas, o tik vaistai.

425 Žinodamas, kad mane taip myli, Dieve mano, kaipgi neišėjau iš proto?

426 Kristus mums - visokeriopas idealas, nes Jis yra Karalius, Jis yra Meilė ir Jis yra Dievas.

427 Viešpatie, padaryk, kad turėčiau saiką ir masę viskam..., tikrai ne Meilei.

428 Jeigu Meilė, net žmogiška meilė, taip paguodžia čia, tai kas Meilė bus danguje?

429 Visa, kas daroma dėl Meilės, įgyja grožio ir tampa išaukštinta.

430 Jėzau, tebunu aš paskutinis visame kame... ir pirmutinis Meilėje.

431 Nebijok Dievo Teisingumo. Teisingumas toks pat nuostabus ir mylėtinas Dievo bruožas kaip ir Gailėstingumas: abu yra Meilės įrodymai.

432 Galvok apie tai, kas gražiausia ir didingiausia žemėje... kas malonu protui ir kitoms galioms... ir kas džiugina kūną ir jusles. Ir apie pasaulį ir kitus pasaulius, žėrinčius nakčia: apie visą Visatą. Visa tai drauge su išsipildžiusiomis širdies beprotybėmis nieko neverta, yra niekas, mažiau už nieką greta mano - ir tavo! - Dievo! Begalinis lobis, brangiausias perlas, pažemintas, tapęs vergu, apiplėšęs pats save priimdamas tarno išvaizdą prakartėlėje, kur panoro gimti, Juozapo dirbtuvėj, savo kančioj ir gėdingoj mirty... ir Meilės beprotystėje - šventojoje Eucharistijoje.

433 Gyvenk Meile ir visada nugalėsi - nors ir būtum nugalėtas - savo vidinės kovos Navo ir Lepanto¹ mūšiuose.

434 Matydamas, kaip Dievo malonė kiekvieną dieną tave gelbsti nuo priešo tau paspęstų pinklių, leisk širdžiai plūsti Meile ir dėkingumu.

435 *Timor Domini sanctus.* Viešpaties baimė šventa. Baimė, kuri yra sūnaus pagarba Tėvui, anaip tol ne vergiška baimė, nes tavo Tėvas Dievas nėra tironas.

436 Meilės skausmas. - Nes Jis yra geras. Yra tavo Draugas, paaukojęs už tave Gyvybę. Nes visa, ką

¹ Navo ir Lepanto mūšiuose krikščionys laimėjo prieš musulmonus ir turkus 1212 m. ir 1571m.

tu turi gero, yra Jo. Nes taip Jį užgavai... Nes Jis tau atleido. Jis!.. atleido tau!!

Verk, mano sūnau, iš Meilės skausmo.

437 Jei kas nors iš žmonių būtų miręs, kad išvaduotų mane iš mirties!..

Mirė Dievas. O aš lieku abejingas.

438 Pamišėli! - Juk mačiau tave - o tareisi esąs vienas vyskupo koplyčioje, - kai pabučiavai kiekvieną ką tik pašventintą kieliką ir pateną, kad tuos bučinius rastų Jis, kai pirmą kartą “nusileis” 5 tuos eucharistinius indus.

439 Neužmiršk, kad Skausmas yra Meilės bandomasis akmuo.

ARTIMO MEILĒ

440 Pabaigęs savo darbą, imkis savo brolio darbo, padėdamas jam dėl Kristaus taip jautriai ir paprastai, kad nė jis pats nepastebėtų, jog darai daugiau nei pagal teisingumą privalėtum.

Štai kur iš tiesų Dievo sūnui pritinkanti dorybė!

441 Tau skaudu dėl artimo meilingumo stokos tau. O kaip turi būti skaudu Dievui dėl tavo meilingumo - Meilės - stokos Jam?

442 Niekad blogai negalvok apie joki žmogų, nors jo žodžiai bei darbai ir duotų pagrindo taip apie jį spręsti.

443 Susilaikyk nuo neigiamos kritikos: jei negali pagirti, tylėk.

444 Niekada nekalbėk blogai apie savo brolių, nors turėtum aibę priežasčių. Pirmiausia eik prie Tabernakulio, paskui eik pas kunigą, savo dvasios tėvą, ir palengvink savo širdgėlą išsipasakodamas ir jam. Daugiau niekam.

445 Apkalbos yra piktsašiai, kurie teršia ir sunkina apaštalavimą. Jos prieštarauja artimo meilei, atima jėgas, vagia ramybę ir pragaišina vienybę su Dievu.

446 Jei pats esi toks apgailėtinas, ko stebies, jei ir kiti turi bėdų?

447 Pamačius, kam daugelis skiria visą gyvenimą (ištiesai vien šnekoms, šnekoms, šnekoms su visomis jų pasekmėmis), man atrodo, kad daug reikalingesnė ir mielesnė yra tylą. Ir labai gerai suprantu, kam prašai ataskaitos, Viešpatie, už kiekvieną tuščią žodį.

448 Daug lengviau pasakyti nei padaryti. Tu, kuris turi aštrų it kirvis liežuvį, ar bandei nors sykį, kad ir atsitiktinai, gerai padaryti tai, ką kiti, tavo “autoritetinga” nuomone, padaro ne taip gerai?

449 Tai vadinasi: šnibždai, apkalbos, intrigos, kiršinimas, gandai, liežuvavimas, pinklės. O gal net šmeižtas? Niekšybė?

Sunku išvengti, kad “teisėjavimas” tų, kurie neturi jokios dingsties tatau daryti, galiausiai nevirstų “kūmučių užsiėmimu”.

450 Kaip skaudina Dievą ir kaip kenkia daugeliui sielų - ir kaip gali pašventinti kitas - “teisiųjų” neteisingumas!

451 Neteiskime. Kiekvienas į dalykus žvelgia savaip, savo protu, beveik visada labai ribotu, o dažnai ir niūriomis ar lyg miglos aptrauktomis, aistrų aptemdytomis akimis.

Kaip ir tų modernistų dailininkų, kai kurių žmonių regėjimas toks subjektyvus ir liguistas, kad, nubrėžę keletu atsitiktinių brūkšnių, jie ima mums tvirtinti, esą tai mūsų portretas, mūsų elgsena...

Kiek mažai tevertos žmonių nuomonės! Neteiskite, kol savos nuomonės kruopščiai nepatikrinsite malda.

452 Jei reikia, visada stenkis tave užgavusiems atleisti išsyk, nes, kad ir kokia didelė žala ar užgaulė būtų tau padaryta, Dievas tau daugiau atleido.

453 Murmi? Tuo budu išklysti iš teisingo kelio, ir jei neišmoksi tylėti, kiekvienas žodis virs žingsniu, vedančiu tave šalin nuo apaštalinio žygio, kurio ėmeisi.

454 Nespręsk, kol neišklausysi abiejų pusių. Šitą elementarią protingumo taisyklę lengvai pamiršta net tie, kurie save laiko maldingais.

455 Ar žinai, kokią žalą padarytum sviesdamas į tolį akmenį užrištomis akimis?

Ir nežinai - nes tavo akis temdo nedėmesingumas ar pyktis, - kaip tu gali pakenkti, kartais net smarkiai, murmėjimu, kuris tau atrodo nereikšmingas.

456 Kritikuoti, griauti nėra sunku: bet kuris mūrininko parankinis moka įbesti savo įrankį į rinktinį ir nudailintą katedros akmenį.

Statyti: štai darbas, kuriam reikia meistrų.

457 Kas tu toks, kad peiktum savo vyresniojo sprendimus? Ar nematai, kad jis gali spręsti labiau pamatuotai nei tu, kad turi daugiau patirties ir teisingų, įgudusių ir bešališkų patarimų, o svarbiausia - daugiau malonės, ypatingos, jo padėčiai tenkančios malonės, kuri yra Dievo šviesa ir galinga pagalba?

458 Tie susikirtimai su pasaulio egoizmu tave išmoks labiau vertinti savųjų brolišką meilę.

459 Tavoji artimo meilė yra ...pasiputusi. Iš tolo trauki - turi šviesos. Iš arti atstumi - tau trūksta šilumos. Kaip gaila!

460 *Frater qui adiuvatur a fratre quasi civitas firma* - brolis, brolio padedamas, yra tvirtas lyg mūro sienų juosiamas miestas.

Pagalvok ir pasiryšk gyventi brolybę, kurią visada siūliau ir siūlysiu.

461 Nematydamas tavęs įgyvendinant palaimintą brolystę, kurią be paliovos tau skelbiu, priminsiu tau anuos nuoširdžius šventojo Jono žodžius: *Filioli mei, non diligamus verbo neque lingua, sed opere et veri-*

tate - vaikeliai, nemylėkime žodžiu ar liežuviu, bet darbu ir tiesa.

462 Artimo meilės galia! Jei gyvenate jungiami palaimintos brolystės, jūsų tarpusavio silpnybė taip pat yra parama, kuri laiko jus tiesius, kai vykdote pareigas: kaip kad viena kitą paremdamos laikosi kortos.

463 Artimo meilė labiau yra ne “duoti”, bet “suprasti”. Todėl ieškok savo artimui pateisinimo - pateisinimų visuomet yra, - jeigu privalai teisti.

464 Žinai, kad ano asmens sielai gresia pavojus? Iš tolo, vienybėje su Dievu gali jam veiksmingai pagelbėti. Taigi daryk taip, ir nenuogąstauk.

465 Gera, kad rūpiniesi savo broliais: tai jūsų tarpusavio meilės įrodymai. Tačiau saugokis, kad tavo rūpestis nevirstų nerimu.

466 “Paprastai žmonės šykšti aukoti pinigų, - rašai man. - Šnekos, triukšmingas entuziazmas, pažadai, planai. Bet atėjus aukojimo valandai tik nedaugelis “paremia pečiais”. O jei ir duoda, tai turi būti susieta su kokia nors pramoga - šokiais, loterija, kinu, užkandžiais - arba aukotojų sąrašas turi būti skelbiamas spaudoje”.

Liūdnas vaizdas, tačiau yra išimčių: ir tu būk iš tų, kurie duoda išmaldą neleidami kairei žinoti, ką daro dešinė.

467 Knygos. Tiesiau ranką kaip vienas Kristaus vargšelių ir prašiau knygų. Juk knygos maitina daugelio studentų katalikiškus apaštališkus “Romos” protus..

Tiesiau ranką kaip vienas Kristaus vargšelių... ir kas kart likdavau apviltas!

Kodėl žmonės nesupranta, Jėzau, kokią gilią krikščionišką artimo meilę reiškia šita išmalda, veiksmingesnė nei geriausia duona?

468 Esi pernelyg naivus. Atseit taip maža tų, kurie įgyvendina artimo meilę! Atseit senų rūbų ar smulkių monetų davimas nėra artimo meilė... Ir pasakoji man apie savo patirtį bei nusivylimus.

Man ateina tik tokia mintis: tu ir aš stenkimės duoti ir pasiaukoti negailėdami savęs. Ir išvengsim, kad tie, kurie su mumis bendraus, neišgytų tavo liūdnos patirties.

469 “Sveikinkit visus šventuosius. Jus sveikina visi šventieji. Visiems šventiesiems, gyvenantiems Efeze. Visiems šventiesiems Kristuje Jėzuje, gyvenantiems Filipuose”.

Iš tiesų, kokiu jaudinančiu vardu - šventieji -vadindavo vienas kitą pirmieji krikščionys!

Mokykis bendrauti su savo broliais.

PRIEMONĖS

470 Priemonės? Jos tokios pat, kaip ir Petro bei Pauliaus, Domininko ir Pranciškaus, Ignoto ir Ksave-ro: Krucifiksas ir Evangelija.

O gal tau jos atrodo per menkos?

471 Gerai, kad apaštalaudamas remiesi - privalai remtis - savo žemiškomis priemonėmis ($2+2=4$), tačiau niekad neužmiršk, kad, laimė, turi įtraukti dar vieną dėmenį: Dievas $+2+2...$

472 Sąžiningai tarnauk savo Viešpačiui Dievui, būk jam ištikimas... ir dėl nieko nesirūpink. Nes yra didi tiesa, kad "jei ieškai Dievo karalystės ir Jo teisybės, visa kita - medžiagos, priemonės - bus tau pridėta".

473 Vyk šalin tą neviltį, kurią tau sukelia savo menkystės suvokimas. Tiesa: ekonominiu požiūriu esi nulis, socialiniu - taip pat nulis, dar vienas - dorybėmis, ir dar vienas - talentais...

Tačiau šitų nulių kairėje yra Kristus... Ir koks didžiulis išeina skaičius!

474 Taigi esi... niekas. O kiti padarė - ir tebedaro - nuostabių dalykų organizuodami, panaudodami spaudą, propagandą. Ir jie turi visas reikiamas priemones, o tu kol kas neturi jokių? - Gerai, tada prisimink Ignotą.

Nemokša tarp daktarų Alkalos mieste. Vargeta, skurdžius tarp Paryžiaus studentų. Persekiojamas, šmeižiamas...

Štai toks yra kelias: mylėk, tikėk ir... kentėk: tavo Meilė, tavo Tikėjimas ir tavo Kryžius yra patikimos priemonės, leidžiančios paversti darbais ir amžinai išsaugoti apaštalavimo įkarštį, kuris dega tavo širdyje.

475 Prisipažįsti esąs silpnas. Toks ir esi. Bet vis tiek - ne, kaip tik todėl - Dievas pasirinko tave. Jis visuomet naudoja neatitinkamus įrankius: kad būtų matyti, jog tai Jo "darbas".

O tavęs prašo tik klusnumo.

476 Kai visas atsiduosi Dievui, nebus sunkumo, kuris galėtų pakirsti tavo optimizmą.

477 Kam palieki tas kertes savo širdy? Kol neatsiduodi visas, veltui stengiesi atvesti pas Jį kitus.

Koks pasigailėtinas esi įrankis.

478 Negi - šiame etape! - pasirodys, jog tau reikia galingųjų pritarimo, šilumos, paguodos, kad galėtum toliau daryti tai, ko nori Dievas?

Galingieji dažnai būna permainingi, o tu turi likti

ištvermingas. Padėkok, jei jie tau padeda. Ir ramiai tęsk darbą, jei tavęs nepaiso.

479 Nesirūpink. “Protingieji” visuomet Dievo darbus vadino beprotybėmis.

Pirmyn! Drąsos!

480 Matai? Vija prie vijos, ir daug jų, gerai supintų, sudaro lyną, galintį pakelti didžiulius svorius. Tu ir tavo broliai, visi sutelkę savo valią Dievo valiai vykdyti, galėsite įveikti bet kokias kliūtis.

481 Kada ieškai vien Dievo ir nori, kad darbai eitų pirmyn, gali taikyti aną principą, kurį suformulavo vienas mūsų geras bičiulis: “Išleidi tiek, kiek privalai, nors ir būtum skolingas tiek, kiek išleidi”.

482 Kokią turi reikšmę, jei tau priešinasi ir visas pasaulis su visomis savo galybėmis? Pirmyn!

Kartok psalmės žodžius: “Viešpats yra mano šviesa ir išgelbėjimas, ko turėčiau bijotis?.. *Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum* - nors mane suptų priešai, mano širdis nedrebėtų”.

483 Ryžto! Tu gali! Ar nematei, ką padarė Dievo malonė iš ano Petro, miegaliaus, prieštarautojo ir bailio... ir ano Pauliaus, persekiotojo, nekentėjo ir užsišpyrėlio?

484 Būk įrankis: aukso ar plieno, platinos ar geležies, didelis ar mažas, preciziškas ar grubus. Visi yra naudingi: kiekvienas turi savo paskirtį. Kas drįstų pasakyti, kad staliaus pjūklas ne toks naudingas kaip chirurgo skalpelis?

Tavo pareiga būti įrankiu.

485 Gerai, o ką? Nesuprantu, kaip gali trauktis nuo šito darbo už sielas - (nebent iš paslėptos puikybės: laikai save tobulu) - dėl to, kad Dievo ugnis, kuri tave patraukė, be šviesos ir šilumos, įkvėpusių tavo entuziazmą, kartais paskleidžia ir dūmų, nes įrankis silpnas.

486 Darbo yra. Įrankiai neturi rudyti. Yra ir taisyklių, kaip išvengti pelėsių ir rūdžių. Tereikia jų laikytis.

487 Nesuk sau galvos dėl finansinių sunkumų, kurie graso tavo apaštališkam žygiui. Labiau pasitikėk Dievu, daryk, kiek žmogaus jėgos leidžia, ir pamatysi, kad greit dėl pinigų nebeturėsi vargo!

488 Nenutrauk darbo dėl įrankių stokos. Pradėk kaip gali. Vėliau pati funkcija sukurs organą. Kai kurie, būvę beverčiais, pasidaro tinkami. Kitiems prireikia chirurginės operacijos, nors ir skausmingos - geri "chirurgai" buvo šventieji! - ir einama pirmyn.

489 Gyvas ir skvarbus tikėjimas. Kaip Petro. Kai turėsi tokį tikėjimą, - sakė Viešpats, - pastumsi į šalis kalnus, kliūtis, žmogaus jėgomis neįveikiamas, kurios priešinasi tavo, kaip apaštalo, žygiams.

490 Širdies tiesumas ir gera valia: tos dvi savybės ir žvilgsnis, nukreiptas į tai, ko nori Dievas, padės išsipildyti tavo Meilės svajonėms ir pasotins tavo sielų alkį.

491 *Nonne hic fabri filius? Nonne hic est faber, filius Mariae?* - Argi Jis ne dailidės sūnus? Argi jis ne dailidė, ne Marijos sūnus?

Tai, ką sakė apie Jėzų, gali būti pasakyta ir apie tave, truputį su nuostaba, lygiai ir su pašaipą, kai pagaliau ryšies vykdyti Dievo Valią, būti įrankis: "Bet ar tai nėra tasai?.."

Tylėk. Tegu tavo darbai patvirtina tavo misiją.

ŠVENČIAUSIOJI MERGELĖ

492 Meilė mūsų Motinai bus dvelksmas, kuris gyva liepsna uždegs po tavo abejingumo pelenais rusenančias dorybių žarijas.

493 Mylėk Dievo Motiną. O Ji tau gausiai išrūpins malonių, kad galėtum laimėti kasdienę savo kovą. Ir nieko nelaimės nelabasis iš tų ydingų dalykų, kurie kyla ir kyla virdami tavyje, grasindami savo kvapiuose puvėsiuose paskandinti didžiuosius idealus ir tauriuosius paliepiumus, kuriuos pats Kristus įdiegė tavo širdin. *Serviam!* (Tarnausiu!)

494 Būki Marijos ir būsi mūsų.

495 Pas Jėzų visuomet einam ir visuomet pas jį grįžtam per Mariją.

496 Kaip žmonėms patinka, kai prisimenamas jų artimumas žymiesiems literatūros, politikos, kariuomenės, Bažnyčios žmonėms!

Giedok Nekaltai Pradėtajai Mergelei, primindamas Jai:

“Sveika, Marija, Dievo Tėvo dukra! Sveika, Mari-

ja, Dievo Sūnaus Motina! Sveika, Marija, Dievo Šventosios Dvasios Sužadėtine! Didesnis už Tave tik Dievas!”

497 Sakyk Jai: mano Motina, - Ji yra tavo, nes esi Jos dėl daugelio priežasčių, - tegu Tavo meilė mane riša prie Tavo Sūnaus Kryžiaus, tegu man netrūksta tikėjimo nei ryžto, nei drąsos mūsų Jėzaus valiai vykdyti.

498 Tarsi būtų sukilusios visos tavo gyvenimo nuodėmės. Neprarask vilties. Atvirkščiai, šaukis savo Motinos, Šventosios Marijos, pasitikėdamas ir atsiduodamas kaip vaikas. Ji suteiks ramybę tavo sielai.

499 Švenčiausioji Marija, Dievo Motina, lieka nepastebima, tarsi dar viena tarp savo gyvenvietės moterų.

Išmok iš Jos gyventi “natūraliai”.

500 Nešiok ant savo krutinės šventą Karmelio škaplierių. Yra daug puikių pamaldumo Marijai išraiškų, bet mažai kuri yra taip giliai įleidusi šaknis tarp tikinčiųjų ir tiek kartų popiežių palaiminta. Be to, kokia motiniška yra šioji šeštadienio privilegija!

501 Kai tavęs paklausė, kuris Dievo Motinos atvaizdas labiausiai žadina tavo pamaldumą, ir tu atsakei kaip giliai tatai išgyvenęs: “Visi”, - supratau, kad esi geras sūnus; todėl tau patinka - sakei, kad tavo širdyje pažadina meilę - visi tavo Motinos atvaizdai.

502 Marija, maldingumo Mokytoja. Žiūrėk, kaip Ji prašo savo Sūnų Kanoje. Kaip atkakliai, nepraradama vilties, ištvermingai. Ir kaip savo pasiekia.

Išmok.

503 Marijos vienišumas. Vienui viena! Apleista verkia...

Aš ir tu privalome lydėti Dievo Motiną ir verkti sykiu su ja: nes Jėzų prie medžio vinimis prikalė mūsų menkystės.

504 Švenčiausioji Mergelė Marija, Gražiosios Meilės Motina, nuramins tavo širdį, kai ši tau duos pajusti, jog yra iš kūno ir kraujo, jei pasitikėdamas Jos šauksies.

505 Meilė Dievo Motinai įrodo, kad darbai ir žmonės eina teisinga linkme.

Nepasitikėk veikla, kuri neturi tokios žymės.

506 Skausmingoji Mergelė. Kai į Ją įsižiūri, žvelk Jai į Širdį: Ji - Motina dviejų sūnų, stovinčių vienas prieš kitą: tai Jis ir... tu.

507 Koks nusižeminimas mano Motinos, Šventosios Marijos! Nematysite Jos tarp Jeruzalės palmių nei didžiųjų stebuklų valandą, išskyrus Kanos pirmąjį stebuklą.

Bet Ji nebėga nuo Golgotos paniekos: ten Ji stovi, *iuxta crucem Iesu* - prie Jėzaus Kryžiaus, Jo Motina.

508 Gerbk Šventosios Marijos stiprybę: Kryžiaus papėdėje, perverta didžiausio žmogiško skausmo (nėra kito tokio skausmo kaip Jos skausmas), pilna dvasios tvirtybės.

Ir prašyk Ją tos stiprybės, kad irgi mokėtum stovėti prie Kryžiaus.

509 Marija, paslėptos ir tylios aukos Mokytoja! Pamatykite Ją, beveik visuomet nepastebimą, bendradarbiaujančią su Sūnumi: Ji žino ir tyli.

510 Matai, kaip paprastai? *Ecce ancilla!*... (Štai aš... tarnaitė). Ir Žodis tapo kūnu.

Taip gyveno šventieji: be viešų spektaklių. Nebent prieš savo valią.

511 Ne *timeas, Maria!* - Nebijok, Marija! ...Švenčiausioji Mergelė sumišo, matydama prieš save Arkangelą.

- O aš, vadinasi, noriu atmesti šitas kuklumo apraiškas, savo tyrumo apsaugą!

512 O Motin, Motin! Šiuo savo žodžiu *-fiat-* padarei mus Dievo broliais ir Jo garbės paveldėtojais. Būk palaiminta!

513 Anksčiau vienas nieko negalėjai. Dabar prašai pagalbos Dievo Motiną, ir su Ja - kaip viskas lengva!

514 Pasitikėk. Grįžk. Šaukis Dievo Motinos ir būsi ištikimas.

515 Kartais tau pritrūksta jėgų? Kodėl nepasiskai to savo Motinai: *consolatrix afflictomm, auxilium christianorum.., Spes nostra, Regina apostolorum* (nu-liūdusiųjų paguoda, krikščionių pagalba..., mūsų Viltie, Karaliene apaštalų)?

516 Motina! Stipriai, labai stipriai šaukis Jos. Ji tave girdi, galbūt mato tave atsidūrusį pavojuje, ir tavoji Motina Šventoji Marija sykiu su savo Sūnaus malone tau siūlo ir savo prieglobsčio paguodą, savo motiniškų glamonių švelnumą. Ir pasijusi sutvirtėjus naujai kovai.

BAŽNYČIA

517 *Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam!*... Suprantu tą tavo pauzę maldoje, kad pasimėgaudamas ištartum: tikiu Bažnyčią, Vieną, Šventą, Visuotinę ir Apaštalinę...

518 Koks džiaugsmas galėti atvirai, iš visos širdies pasakyti: myliu savo Motiną šventąją Bažnyčią!

519 Tas šūksnis *-serviam!* - liudija pasiryžimą kuo ištikimiausiai tarnauti Dievo Bažnyčiai, net turto, garbės ir gyvybės kaina.

520 Visuotinė, Apaštalinė, Romos Bažnyčia! Noriu, kad ir tu būtum tikrai "Romos". Ir kad tau vis rūpėtų kaip piligrimui nuvykti Romon *videre Petram* - pamatyti Petro.

521 Koks Kristus malonus, kad savo Bažnyčiai paliko Sakramentus! Tai vaistai bet kokiam atvejui.

Gerbk juos ir būk labai dėkingas Viešpačiui ir Jo Bažnyčiai.

522 Gerbk šventąją Bažnyčios Liturgiją ir visas

jos apeigas. Ištikimai jų laikykitės. Argi nežinai, kad mums, vargšams žmogeliams, reikia, jog netgi tai, kas didžiausia ir kilniausia, pasiektų mus per jusles?

523 Bažnyčia gieda, - sakoma, - nes vien kalbėti būtų per maža tiems, kurie trokšta melstis. Tu, krikščioni, - ir rinktinis krikščioni, - turi išmokti liturginio giedojimo.

524 “Giesmė pati man veržias iš krutinės!” - sakė viena meilės kupina siela, pamačiusi stebuklus, kuriuos per ją padarė Viešpats.

Ir aš tau kartoju patarimą: giedok! Tegul plačiai skamba tavo susižavėjimas ir padėka Dievui.

525 Būti kataliku - tai mylėti Tėvynę, šia meile niekam nenusileidžiant. Ir sykiu laikyti savais kilnius visų tautų siekius. Kaip dažnai Prancūzijos šlovė yra ir mano šlovė! Ir lygiai taip daugybė dalykų, kurie kelia pasididžiavimą vokiečiams, italams, anglams, amerikiečiams, azijiečiams ir afrikiečiams, yra ir mano pasididžiavimo šaltinis!

Katalikas: didelė širdis, atvira dvasia!

526 Jei nejauti didžios pagarbos kunigų ir vienuolių luomui, tu tikriausiai nemyli Dievo Bažnyčios.

527 Ana moteris, kuri Simono Raupsuotojo namuose Betanijoje patepė Mokytojo galvą brangiu te-

palu, primena mums pareigą nieko nešykštėti, kai garbinam Dievą.

Visa prabanga, didybė ir grožis man atrodo per menki.

O prieš tuos, kurie užsipuola dėl pašventintų indų, liturginių rūbų bei altorių puošybos turtingumo, išskyla Jėzaus pagyrimas: *opus enim bonum operata est in me* - ji man padarė gerą darbą.

ŠVENTOSIOS MIŠIOS

528 Labai svarbus apaštalo bruožas yra Mišių meilė.

529 Sakai: “Mišios ilgos”, o aš priduriu: “Nes tavo meilė trumpa”.

530 Ar ne keista, kad daugelis krikščionių, kurie būna tokie nepaslankūs ir net iškilmingi visuomenės gyvenime (jie niekur neskuba), ne itin stropiai atlikdami savo profesines pareigas, prie stalo ar poilsiaudami (irgi niekur neskuba), ima nekantrauti ir ragina Kunigą sutrumpinti, suglausti laiką, skirtą Švenčiausiajai Altoriaus Aukai?

531 “Gerai su Juo elkitės, gerai su Juo elkitės!” - su ašarom akyse sakydavo vienas senas Prelatas ką tik jo įšventintiems Kunigams.

- Viešpatie! Kas man duotų balsą ir autoritetą, kad taip galėčiau šauktis į daugelio daugelio krikščionių klausą ir širdį!

532 Kaip verkė prie altoriaus laiptų anas jaunas, šventas kunigas, kuris užsitarnavo kankinio vainiką,

prisiminęs vieną sielą, kuri turėdama mirtiną nuodėmę atėjo priimti Kristaus!

Ar taip Jam atsiteisi ir tu?

533 Jėzaus nuolankumas: Betliejuje, Nazarete, Kalvarijoje... Bet dar daugiau pažeminimo ir savęs apiplėšimo Švenčiausioje Ostijoje: daugiau nei prakartėlėje, Nazarete ir net ant Kryžiaus.

Todėl kaip privalau mylėti Mišias! ("Mūsų" Mišias, Jėzau...)

534 Kiek metų kasdien priimu Komunią! Kitas jau būtų šventas, - sakei man, - o aš vis toks pat!

- Sūnau, - atsakiau tau, - ir toliau kasdien eik Komunijos ir galvok: kas aš būčiau, jei nebūčiau priėmęs Komunijos?

535 Komunija, vienybė, bendravimas, pasitikėjimas: Žodis, Duona, Meilė.

536 Eik Komunijos. Tai nėra pagarbos stoka. Eik Komunijos kaip tik šiandien, kai ką tik išsivadavai iš anų spąstų.

Ar užmiršai, ką sakė Jėzus: ne sveikiesiems reikia gydytojo, o ligoniams?

537 Kai artinies prie Tabernakulio, atmink, kad Jis ... tavęs laukia jau dvidešimt šimtmečių!

538 Štai Jį turi: tai Karalių Karalius ir Viešpačių Viešpats. Pasislėpęs Duonoje.

Ligi to nusižemino iš meilės tau.

539 Jis pasiliko čia dėl tavęs. Nemanyk, jog didelė pagarba susilaikyti nuo Komunijos, jei esi tinkamai pasirengęs. Nepagarba tik nevertai Jį priimti.

540 Koks malonių šaltinis yra dvasinė Komunija! Dažnai ją praktikuok, ir stipriau jausi Dievo akivaizdą, ir būsi labiau su Juo susivienijęs savo darbuose.

541 Ir pamaldumas turi savo gerą toną. Išmok jo! Kaip skaudu matyti tuos “pamaldžius” žmones, kurie nemoka dalyvauti Mišiose, nors ir kasdien jose būna, nemoka nei persižegnoti, tik kažkaip keistai ir skubotai pamojuoja ranka, nei priklaupiti prieš Tabernakulį - juokingas jų kluptelėjimas atrodo lyg pasityčiojimas, - nei pagarbiai nulenkti galvą prieš Dievo Motinos atvaizdą.

542 Norėčiau, kad kultui nenaudotumėt serijinės gamybos statulų: man mielesnis negrabiai iš geležies iškaltas kryžius su Kristum nei anie išdažyti gipsiniai kryžiai, kurie atrodo lyg cukriniai.

543 Matei mane aukojant Šventąsias Mišias prie paprasto altoriaus be papuošimų. Didelis kryžius su Nukryžiuotuoju, masyvios žvakidės. Paprastos vaški-

nės žvakės, arčiau kryžiaus tolygiai vis aukštesnės. Altoriaus priekis tos dienos spalvos. Platus arnotas. Brangus, bet griežtų linijų, plačios taurės kielikas. Apsiejome be elektros šviesos, nė nepasigedome.

Ir tau buvo taip gera koplyčioj, kad tik prisiversdamas galėjai iš ten išeiti. Matai, kaip veda Dievop, kaip artina prie Dievo liturgijos paprastumas?

ŠVENTŲJŲ BENDRAVIMAS

544 Šventųjų Bendravimas. Kaip tau tatau paaiškinti? Žinai, kas yra kūnui kraujo perpylimas? Taigi tas pat sielai yra Šventųjų Bendravimas.

545 Įtemptai gyvenkite Šventųjų Bendravimą, ir kiekvienas iš jūsų vidinės kovos valandą, kaip ir profesinio darbo valandą, jaus džiaugsmą ir stiprybę, kad yra ne vienas.

546 Sūnau, kaip gerai gyvenai Šventųjų Bendravimą, kai man rašei: “Vakar “jaučiau”, kad Jūs meldėtės už mane”!

547 Kažkas kitas, pažįstantis šitą antgamtinių gėrybių “perdavimą”, rašo man: “Laiškas man padarė daug gero: matyti, jog prisodrintas visų maldomis! O man labai reikia, kad už mane melstųsi”.

548 Jei jauti Šventųjų Bendravimą, jei jį gyveni, noriai tapsi atgailaujančiu žmogum. Ir suprasi, kad atgaila yra *gaudium, etsi laboriosum* - džiaugsmas, nors ir varginantis: ir pasijusi esąs visų buvusių, esamų ir būsimų atgailaujančių sielų “sajungininkas”.

549 Tau lengviau bus vykdyti savo pareigą, jei nuolat turėsi omeny pagalbą, kurią tau teikia tavo broliai, taip pat ir pagalbą, kurios jiems nesuteiki, jei nesi ištikimas.

550 *Ideo omnia sustineo propter electos* - todėl visa pakeliu dėl išrinktųjų, - *ut et ipsi salutem consequantur* - kad ir jie laimėtų išganymą, *quae est in Christo Iesu* - kuris yra Kristuje Jėzuje.

Geras būdas gyventi Šventųjų Bendravimą!

Prašyk Viešpatį, kad tau suteiktų šios šventojo Pauliaus dvasios.

MALDINGUMO BŪDAI

551 Bèkime nuo rutinos kaip nuo paties velnio. Geriausias būdas, saugantis, kad neįkristume į šią bedugnę, tikro pamaldumo kapą, yra nuolat laikytis Dievo akivaizdoje.

552 Turėk nedaug savo maldingumo būdų, užtat nuolatinių.

553 Neužmiršk savo vaikystės maldų, kurias galbūt išmokai iš motinos lūpų. Kalbėk jas kasdien su tuo pačiu paprastumu, kaip ir tada.

554 Nepraleisk progos aplankyti Švenčiausiąjį Sakramentą. Sukalbėjęs įprastą maldą, patikėk Jėzui, tikrai esančiam Tabernakuly, dienos rūpesčius. Ir įgausi šviesos bei drąsos krikščioniškai gyventi.

555 Koks mielas mūsų Dievo Šventasis Žmogiskumas! Dvasia "įsisemelkei" į savo Viešpaties dešinės rankos švenčiausią Žaizdą ir klausei manęs: "Jeigu viena Kristaus Žaizda apvalo, gydo, nuramina, sustiprina ir uždega, ir pripildo meilės, tai ko neįstengs padaryti penkios, atsivėrusios ant Kryžiaus?"

556 Kryžiaus Kelias. Štai stiprus ir gaivinantis maldingumo būdas! Duok Dieve, kad penktadieniais tu priprastum peržiūrėti tuos keturiolika Viešpaties Kančios ir Mirties stočių! Tikrai pasisemsi jėgų visai savaitei.

557 Kalėdų pamaldumas. Man nejuokinga, kai matau tavo renčiant Betliejaus kamštines kalvas, o apie prakartėlę dėstant paprastas molio figūrėles.

Niekada man neatrodei vyriškesnis kaip dabar, kada tampi panašus į vaiką.

558 Šventasis Rožinis yra galingas ginklas. Vartok jį su pasitikėjimu ir tu stebėsis rezultatu.

559 Šventasis Juozapas, Kristaus Tėvas, yra taip pat ir tavo Tėvas bei tavo Globėjas. Kreipkis į jį.

560 Mūsų Tėvas ir Globėjas šventasis Juozapas yra vidinio gyvenimo Mokytojas. Pasivesk jo globai ir pajusi jo galios veikimą.

561 Apie šventąjį Juozapą savo gyvenimo knygoje šventoji Teresė rašo: “Jei kas nerastų Mokytojo, kuris jį išmokytų melstis, tepasirenka šitą garbingą šventąjį sau už mokytoją ir nepaklys kelyje”. Tai patyrusios sielos patarimas. Paklausk jos.

562 Pasitikėk savo Angelu Sargu. Elkis su juo kaip su artimu draugu - jis toks yra, - ir jis mokės tau padaryti tūkstantį paslaugų kasdieniuose tavo reikaluose.

563 Patrauk į save Angelą Sargą to žmogaus, kurį nori įjungti į savo apaštalavimą. Angelas visada didis "bendrininkas".

564 Jei visados atsimintum savo Angelą ir savo artimųjų Sargus, išvengtum daugelio kvailysčių, prapūstančių į šneką.

565 Tu apstulbęs, nes tavo Angelas Sargas padarė tau akivaizdžių paslaugų. O neturėtum apstulbti: juk tam Viešpats jį ir pastatė šalia tavęs.

566 Šioje aplinkoje tiek daug progų iškrypti iš kelio? Tegu ir taip. Bet argi nėra ir Angelų Sargų?

567 Šaukis Angelo Sargo išbandymo valandą, ir jis tave apgins nuo velnio bei atneš tau šventų įkvėpimų.

568 Džiaugsmingai Angelai Sargai tarnavo jiems pavestai sielai, kuri jiems kartodavo: "Šventieji Angelai, šaukiuosi jūsų kaip "Giesmių giesmės" sužadėtinė: *ut nuntietis ei quia amore langueo* - kad pasakytumėte jam, jog mirštu iš Meilės".

569 Žinau, kad nudžiuginu tave perrašydamas tau šią maldą, kuria kreipiamės į mūsų Tabernakulių Angelus Sargus:

“O Angeliškos Dvasios, kurios sergite mūsų Tabernakulius su garbinga Šventosios Eucharistijos dovana, ginkite Ją nuo profanacijų ir saugokite Ją mūsų meilei”.

570 Gerk iš tyro “Apaštalų darbų” šaltinio: 12-ame skyriuje Petras, Angelams padedant išsilaisvinęs iš kalėjimo, eina į Morkaus motinos namus. O ten buvusieji nenori tikėti tarnaitės žodžiais, kuri tvirtina, jog prie durų Petras. *Angelus ejus esti* - tai tikriausiai jo Angelas, - sakė jai.

- Matai, kaip pasitikėdami bendravo su savo Angelais Sargais pirmieji krikščionys.

O tu?

571 Palaimintos skaistyklos sielos. Dėl artimo meilės, dėl teisingumo ir pateisinamo egoizmo - juk jos tiek daug gali pas Dievą! - dažnai jas prisimink savo aukose ir maldose.

Duok Dieve, kad galėtum jas minėdamas sakyti: “Mano gerosios draugės skaistyklos sielos...”

572 Klausi manęs, kodėl visuomet ir taip atkakliai patariu kasdien vartoti šventintą vandenį? Galėčiau tau paminėti daug priežasčių. Tikriausiai tau pakaks ir vienos tos, kurią nurodo Avilos šven-

toji: “Nuo jokio dalyko taip nebėga velniai, kad daugiau nebegrižtų, kaip nuo šventinto vandens”.

573 Ačiū Tau, mano Dieve, už tą meilę Popiežiui, kurią įdiegei man į širdį.

574 Kas tau sakė, kad atlikti novenas¹ nevyriška? Šis pamaldumas bus vyriškas, kai jį praktikuos vyras, kupinas maldos ir atgailos dvasios.

¹ *Novena* - malda, kartojama devynis sykius.

TIKĖJIMAS

575 Kai kas pereina per gyvenimą tartum per tunelį, taip ir nepatyręs tikėjimo saulės skleidžiamo spindesio, saugumo ir šilumos.

576 Su koku begėdišku aiškumu šėtonas argumentuoja prieš mūsų Katalikų Tikėjimą!

Bet visada jam atsakykim nesileisdami į ginčus: aš esu Bažnyčios sūnus.

577 Jauti milžinišką tikėjimą... Tas, kuris duoda tau šitokį tikėjimą, suteiks ir atitinkamas priemonės.

578 Šventasis Paulius, apaštalo siela, tau sako štai ką: *lustus ex fide vivit* - teisusis gyvena tikėjimu.

Kodėl gi leidi šiai ugniai užgesti?

579 Tikėjimas. Skaudu matyti, kaip gausiai daugelis krikščionių turi jo burnose ir kaip šykščiai įdeda jo į savo darbus.

Tarsi tikėjimas būtų dorybė, tinkama skelbti, bet ne taikyti.

580 Nusižeminęs maldauk Viešpatį, kad padidintų tavo tikėjimą. O tada naujoje šviesoje aiškiai skirsi, kas yra pasaulio takai ir kas tavasis apaštalo kelias.

581 Kaip nuolankiai ir paprastai evangelistai pasakoja faktus, kurie atskleidžia silpną ir svyruojantį Apaštalų tikėjimą!

Tai todėl, kad tu ir aš neprarastume vilties įgauti nepajudinamą ir tvirtą tikėjimą, kokį vėliau turėjo tie patys Apaštalai.

582 Koks gražus yra mūsų Katalikų Tikėjimas! Išsklaido visus mūsų nerimus, nuramina protą, o širdį pripildo vilties.

583 Nesu linkęs visur įžiūrėti stebuklus. Tau sakiau, kad mano tikėjimui tvirtai palaikyti daugiau negu reikia stebuklų, atpasakotų Šventojoje Evangelijoje. Bet mane liūdina tie krikščionys - net maldingieji, net "apaštališki", - kurie šypteli išgirdę apie ypatingus kelius, antgamtinius įvykius. Jaučiu norą jiems tarti: taip, ir šiandien yra stebuklų; mes patys juos darytume, jei turėtume tikėjimą!

584 Uždek savo tikėjimą. Kristus - ne praeities figūra. Ne prisiminimas, dingstas istorijoje.

Jis gyvas! *Iesus Christus herí et hodie: ipse et iri saecula!* - sako šventasis Paulius, - Jėzus Kristus vakar ir šiandien, ir visada!

585 *Si habueritis fidem, sicut granum sinapis!* - Jei turėtumėte tikėjimą kaip garstyčios grūdelį!...

Kokie pažadai glūdi šiame Mokytojo šūktelėjime!

586 Dievas visada tas pats. Reikia tikėjimo žmonių: ir atsinaujins nuostabūs dalykai, apie kuriuos skaitome Šventajame Rašte.

Ecce non est abbreviata manus Domini - Dievo ranka - Jo galia - nėra sutrumpėjusi!

587 Jie neturi tikėjimo. Bet turi prietarų. Juoką ir gėdą mums kėlė anas įtakingas žmogus, kai imdavo nerimauti, išgirdęs tam tikrą, savaime bereikšmį ir nekaltą žodį, tačiau kuris jam buvo pikta lemiantis, ar matydamas ant vienos kojos sukamą kėdę.

588 *Omnia possibilia sunt credenti* - tikinčiajam viskas galima. Tai Kristaus žodžiai.

Kas yra, kad nesakai Jam drauge su apaštalais: *adauge nobis fidem!* - sustiprink mano tikėjimą!?

NUOLANKUMAS

589 Kai girdi triumfo plojimus, tegu tavo ausyse aidi ir juokas, kurį sukeli savo nesėkmėmis.

590 Nenorėk būti kaip ta paausiuota vėtrungė virš didelio pastato: kad ir kaip ji blizgėtų ir aukštai būtų, pastatas nuo to tvirtesnis nepasidarys.

Duok Dieve, kad tu būtum kaip senas tašytas akmuo, slypįs pamatuose, po žeme, kur niekas tavęs nematytų: tavo dėka namas nesugrius.

591 Kuo labiau esu keliamas, mano Jėzau, tuo labiau mane nužemink mano širdyje, leisdamas pažinti, kas buvau ir kas būsiu, jei mane apleisi.

592 Neužmiršk, kad esi... šiukšlių dėžė. Todėl jei kartais dieviškasis Sodininkas imasi tavęs, tave išgramdo, išvalo... ir pripildo puikiausią žiedų, nei aromatu, nei spalvomis, kurios pagražina tavo bjaurumą, nėra ko tau didžiuotis.

Nusižemink: ar nežinai, kad esi atliekų indas?

593 Kada pats save pamatysi, koks esi, tau atrodys visai suprantama, kodėl tave niekina.

594 Nuolankus esi ne tada, kai pats save žemini, o tada, kai kiti tave žemina, o tu tatai nukenti dėl Kristaus.

595 Jei save pažintum, džiaugtumeis esąs niekinamas, ir verktų tavo širdis dėl išaukštinimo bei pagyrimų.

596 Tenebūna tau skaudu, kad kiti mato tavo klaidas. Dievo įžeidimas ir blogas pavyzdys, kurį gali duoti, - štai kas turi tau skaudinti širdį.

Be to, tegu žino, koks esi, ir tegu tave niekina. Lai tavęs neliūdina, jei esi niekas, nes tuomet Jėzus turi tave visko pripildyti.

597 Jei veiktum pagal kylančius iš širdies ir proto tau diktuojamus impulsus, nuolat gulėtum veidu į žemę, išsitiesęs, kaip nešvarus, šlykštus ir pasibjaurėtinas kirminas... prieš Viešpatį Dievą, kuris taip tave pakenčia.

598 Kokia didelė yra nuolankumo vertė! *Quia respexit humilitatem...* Aukščiau tikėjimo, meilės, nesutepto tyrumo, mūsų Motinos džiaugsmo himnas Zakarijo namuose skelbia štai ką:

“Nes jis pažvelgė į nuolankią savo tarnaitę. Štai nuo dabar palaiminta mane vadins visos kartos”.

599 Esi nešvari ir puolusi dulkė. Nors Šventosios Dvasios dvelksmas iškeltų tave virš visų žemės dalykų ir leistų tau žibėti lyg auksui, aukštybėse savo mokytoje atspindint Teisingumo Saulės karališkus spindulius, neužmiršk savo varganumo.

Vienas puikybės akimirksnis vėl numestų tave žemėn, ir nustotum buvęs šviesa, kad virstum purvu.

600 Tu... puikuojies? - Kuo gi?

601 Puikybė? O kam?.. Netrukus - po kažkiek metų, o gal dienų - pavirsi smirdančios dvėsenos krūva: kirminai, dvokiantys skysčiai, nešvarūs įkapių likučiai... Ir niekas žemėje tavęs neprisimins.

602 Kad ir koks tu mokytojas, žinomas, iškalbus, galingas: jei nesi nuolankus, esi nieko nevertas. Atkirsk, išrauk tą "aš", tą egoizmą, kuris tave visiškai užvaldęs, - Dievas tau padės - tada galėsi pradėti dirbti Kristui, stoti į paskutinę Jo apaštalų kariuomenės gretą.

603 Šis netikras nuolankumas tau patogus: taip tu, toksai nuolankuolis, imi ir atsisakai teisių..., kurios iš tikrųjų yra pareigos.

604 Nuolankiai pripažink savo silpnumą, kad galėtum drauge su Apaštalu tarti: *cum enim infirmor, tunc potens sum* - nes, būdamas silpnas, esu galingas.

605 “Tève, kaip galite pakęsti tiek šiukšlių?” - sakei man po gailėsčio kupinos išpažinties.

Patylėjau galvodamas, kad jei tavo nuolankumas verčia tave jaustis šiukšle, šiukšlių krūva, mes dar galėsime iš to tavo varganumo padaryti kai ką didinga.

606 Žiūrėk, koks nuolankus yra mūsų Jėzus: Jeruzalėje Jam sostu pabuvo asilėlis!..

607 Nuolankumas yra ir vienas iš gerųjų kelių vidinei ramybei pasiekti. Tai Jis pasakė: “Mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą”.

608 Tai ne nuolankumo stoka, kad suvoki, jog tavo siela daro pažangą. Už tai gali dėkoti Dievui.

Bet neužmiršk, kad tebesi vargeta, kuris vilki geru drabužiu, bet... skolintu.

609 Savęs paties pažinimas tartum už rankos veda mus į nuolankumą.

610 Tavo ryžto ginti apaštalavimo, į kurį esi įsitraukęs, dvasią ir taisykles neturi susilpninti netikras nuolankumas. Šis ryžtas - tai ne puikybė, o kertinė dorybė - tvirtumas.

611 Tai dėl puikybės. Jau ėmei patikėti, kad gali padaryti viską pats vienas. Tik akimirka buvai palik-

tas vienas ir griuvai stačia galva. Būk nuolankus, ir tau nepristigs ypatingos Jo paramos.

612 Dabar jau vyk šalin tas išdidžias mintis: esi tas pats, kas ir teptukas dailininko rankoje. Ir niekas daugiau.

Sakyk man, ko vertas teptukas, jei trukdo dailininkui dirbti?

613 Kad taptum nuolankus, tau, tokiame tuščiam ir pernelyg vertinančiam save, užteks apmąstyti šiuos Izaijo žodžius: esi “vandens ar rasos lašas, kurį krintantį žemėn vos galima įžiūrėti”.

KLUSNUMAS

614 Apaštalavimo darbuose nebūna mažo neklusnumo.

615 Grūdink savo valią, stiprink savo valią: kad su Dievo malone ji būtų it plieninis laivo priešakys. Tik turėdamas tvirtą valią įstengsi jos atsisakyti, idant paklustum.

616 Per šitą tavo vėlavimą, pasyvumą, nenorą paklusti - kaip nukenčia apaštalavimas ir kaip tuo džiaugiasi priešas!

617 Pakluskite taip, kaip paklusta meistro rankoms instrumentas - jis nestabteli pasvarstyti, kodėl daro taip ar anaip, - būdami tikri, kad niekad nebus liepta jums to, kas nebūtų gera ir netarnautų visai Dievo šlovei.

618 Priešas tau šnibžda: “Argi tu paklusi net iki tokios “juokingos” smulkmenos?”

Tu Dievo malonės padedamas atitarki: Paklusu, net iki šios “didvyriškos” smulkmenos.

619 Iniciatyva. Turėk jos apaštalaudamas tau suteiktą įgaliojimų ribose.

Jei ji peržengia tas ribas arba jei suabejojai, atsi-klausk vyresniojo, niekam kitam neatskleisdamas savo minčių.

Niekad neužmiršk, kad esi tik vykdytojas.

620 Jei klusnumas neduoda tau ramybės, vadinasi, esi išpuikęs.

621 Kaip gaila, kad tas, kuris vadovauja, neduoda tau pavyzdžio!.. Bet gal jo klausai dėl jo asmeninių savybių? Arba šventojo Pauliaus mintį: *obedite praepositis vestus* - klausykit savo vyresniųjų - išverti savo nau-dai, papildydamas ją maždaug taip: “su sąlyga, jei vyresniojo dorybės bus mano skonio”?

622 Kaip tu gerai supratai, kas yra klusnumas, kai man rašei: “Visuomet paklusti tolygu būti kankiniu nemirštant”!

623 Tau liepia atlikti užduotį, kuri tau atrodo bergždžia ir sunki. Imkis jos. Ir pamatysi, kad ji lengva ir vaisinga.

624 Hierarchija. Kiekviena dalis savo vietoje. Kas liktų iš Valaskeso paveikslo, jei kiekviena spalva būtų kas sau, kiekvienas drobės siūlas atsileistų, kiekviena rėmų dalis atsiskirtų nuo kitų?

625 Tavo klusnumas nevertas to vardo, jei nesi pasiryžęs pamesti kad ir puikiausią savo darbą, kai taip patvarko tas, kuris tam turi teisę.

626 Ar ne tiesa, Viešpatie, kad Tave labai džiugino ano didelio vyro-vaiko “gudrumas”, kai jis, susikrimtęs, kad reikia paklusti nemaloniame ir savaimė atgrasiame dalyke, tyliai Tau sakė: “Jėzau, kad tik aš atrodyčiau patenkintas!”?

627 Tavo klusnumas turi būti nebylus. Oi, tas liežuvis!

628 Dabar, kai tau sunku paklusti, prisimink savo Viešpatį, *factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis* - klusnų iki mirties, iki kryžiaus mirties!

629 Kokia klusnumo galia! - Genezareto ežeras nedavė žuvų Petro tinklams. Visa naktis veltui.

Tada paklusniai Petras vėl užmetė tinklus vandenin, ir jie sugavo *piscium multitudinem copiosam* - didelę daugybę žuvų.

Tikėk manim: šis stebuklas kartojasi kasdien.

NETURTAS

630 Neužmiršk: daugiau turi tas, kuriam mažiau reikia. Neprisikurk poreikių.

631 Atsiplėšk nuo pasaulio gėrybių. Mylėk ir laikykis dvasios neturto: pasitenkink tuo, ko pakanka, kad kukliai ir saikingai gyventum.

Kitaip niekad nebūsi apaštalas.

632 Tikras neturtas ne stokoti, bet būti neprisirišusiam: savo noru atsisakyti valdyti gėrybes.

Todėl yra vargšų, kurie iš tikro yra turtingi. Ir atvirkščiai.

633 Jei esi Dievo žmogus, niekink turtus taip pat atkakliai, kaip pasaulio žmonės stengiasi juos įgyti.

634 Toks polinkis į žemiškas gėrybes! Greitai išsprūs jos tau iš rankų, nes turtuolis turtą su savim į kapus nenusineša.

635 Neturi neturto dvasios, jei tada, kai gali pasirinkti taip, kad tavo pasirinkimas liktų nepastebėtas, renkiesi sau ne blogiausią dalį.

636 *Divitiae, si affluent, nolite cor apponere* - jei į tavo rankas plūsta turtai, neįdėk į juos širdies. Stenkis juos panaudoti dosniai. O jei prireiks - ir didvyriškai.

Būk vargdienis dvasia.

637 Nemyli neturto, jei nemyli to, ką neturtas atneša su savimi.

638 Kokių šventų priemonių turi neturtas! Atsimeni? Tam apaštaliniam žygiui finansiškai nepalankiu metu atidavei jam paskutinį skatiką. Ir Dievo kunigas tau tarė: "Ir aš tau atiduosiu visa, ką turiu". Tu - ant kelių. Ir nuskambėjo: "Visagalio Dievo Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios palaima tenužengia ant tavęs ir visada tepasilieka".

Tu tebesi įsitikinęs, kad tau buvo gerai užmokėta.

SANTŪRUMAS

639 Niekad nesigailēsi tylējēs, o kalbējēs - daugel kartų.

640 Kaip drīsti primygtinai prašyti kitų išlaikyti tavo paslaptį..., jei šis prašymas yra ženklas, kad pats nesugebėjai jos išlaikyti?

641 Santūrumas nėra nei slapybė, nei slapukavimas. Tai tiesiog natūralumas.

642 Santūrumas yra... jautrumas. Ar nebūna tau neramu, širdy nesmagu, kai tavo šeimos reikalai - garbūs ir kasdieniški - ištrūksta iš namų židinio šilumos ir susiduria su miesto aikštės abejingumu ar smalsumu?

643 Lengvabūdiškai neatskleisk savo apaštalavimo vidinių dalykų: ar nematai, kad pasaulis pilnas nesugebančių suprasti egoistų?

644 Tylėk: neužmiršk, kad tavo idealas yra tarsi ką tik uždegta švieselė. Gali užtekti pūstelėjimo, kad ji užgestų tavo širdyje.

645 Kokia vaisinga yra tyla! Energija, kurią prarandi per savo nesantūrumą, yra energija, kuria sumažini savo darbo efektą.

Būk santūrus.

646 Jei būtum santūresnis, mintyse nedejuotum, kad burnoje blogas skonis, kuris tave kankina po daugelio pasikalbėjimų.

647 Nesistenk būti "suprastas". Tas nesupratimas Apvaizdos siųstas: kad tavo pasiaukojimas liktų nepastebėtas.

648 Jei tylėsi, savo apaštalavimu daugiau pasieksi - kaip dažnai daugeliui jėgos išgaruoja pro burną! - ir išvengsi daugelio tuštybės pavojų.

649 Visuomet vaidinimas! Prašai manęs nuotraukų, grafikų, statistikos.

Nesiunčiu tau tos medžiagos, nes - nors man atrodo labai gerbtina ir priešinga nuomonė - tada daugiau, jog dirbau tikėdamasis iškilti žemėje, o iš tikrųjų noriu iškilti danguje.

650 Yra daug žmonių, net šventų, kurie nesupranta tavo kelio. Neužsisipirk juos įtikinti: prarasi laiką ir duosi dingsčių nesantūrumui.

651 “Negalima tuo pat metu būti šaknimis ir viršūne, nebent būnant syvais, dvasia, kuo nors vaikščiojančiu viduje”.

Tavo draugas, kuris rašė šias mintis, žinojo, kad esi kilniai ambicingas. Ir nurodė kelią: santūrumas, pasiaukojimas, vaikščiojimas viduje!

652 Santūrumas, mažumos dorybė.

Kas apšmeižė moterį sakydamas, kad santūrumas nėra moterų dorybė? Kiek daug vyrų kaip mūrų turi ko pasimokyti!

653 Koks santūrumo pavyzdys mums yra Dievo Motina! Net šventajam Juozapui neatskleidžia paslapties.

Prašyk Ją santūrumo, kurio tau stinga.

654 Tavo liežuvį pagaland apmaudas. Tylėk! -

655 Niekad neperdėsiu visaip tau pabrėždamas santūrumo svarbą.

Jei jis nėra tavo kovos ginklo ašmenys, sakysiu tau, jog yra rankena.

656 Visuomet tylėk, kai jauti, jog viduje verdi iš pasipiktinimo. Net jeigu pyktum visai pagrįstai.

Nes kad ir kaip valdytumeis, pratrūkęs visada pasakai daugiau, negu norėtum.

DŽIAUGSMAS

657 Tikra dorybė ne liūdna ir atstumianti, bet maloniai džiaugsminga.

658 Jeigu gerai einasi, džiaukimės dėkodami Dievui, kuris augina mūsų darbus. Blogai einasi? - Džiaukimės dėkodami Dievui, kuris dalijasi su mumis malonia savo Kryžiaus našta.

659 Tavo džiaugsmas turi būti ne toks, kurį galėtume vadinti fiziologiniu, sveiko gyvulio džiaugsmu, bet toks, antgamtinis, kuris kyla iš visko atidavimo ir visiško atsidavimo į Dievo, mūsų Tėvo, meilingas rankas.

660 Niekados nenusimink, jei esi apaštalas. Nėra prieštaravimo, kurio negalėtum įveikti.

Kodėl esi liūdnas?

661 Paniuręs veidas, šiurkščios manieros, juokinga išvaizda, atstumianti mina: ar šitaip tu tikiesi paskatinti kitus sekti paskui Kristų?

662 Nėra tau džiaugsmo? Galvok: tarp Dievo ir manęs yra kliūtis. Beveik visuomet atspėsi.

663 Prašai manęs patarimo, kaip išsigydyti nuo liūdesio. Štai gautas iš gerų rankų - apaštalo Jokūbo receptas:

Tristatur aliquis vestrum ? Esi liūdnas, mano sūnau?
Oret! Melskis! - Išbandyk ir pamatysi.

664 Nebūk liūdnas. Žvelk į viską..."mūsiškiau", krikščioniškiau.

665 Noriu, kad visuomet būtum smagus, nes džiaugsmas yra neatskiriama tavo kelio sudedamoji dalis.

Melsk tokio pat antgamtinio džiaugsmo visiems.

666 *Laetetur cor quaerentium Dominum* - tesilinksmina širdys tų, kurie ieško Viešpaties.

Štai šviesa, kurioje tu gali ištirti savo liūdesio priežastis.

KITOS DORYBĖS

667 Tikėjimo, Vilties ir Meilės darbai yra vožtuvai, pro kuriuos veržiasi sielų, gyvenančių Dievo gyvenimą, ugnis.

668 Daryk viską nesavanaudiškai, iš grynios Meilės, lyg nebūtų nei apdovanojimo, nei bausmės. Tik ugdyk širdyje garbingą dangaus viltį.

669 Gera, kad Dievui tarnauji kaip sūnūs, be atlygio, kilniaširdiškai... - Bet nesirūpink, jei kartais pagalvoji apie apdovanojimą.

670 Jėzus sako: "Ir kiekvienas, kas paliko namus, brolius, seseris, tėvą, motiną, vaikus, dirvas dėl manęs, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą".

Nagi surask man žemėje ką nors, kas taip dosniai užmokėtų!

671 Jėzus... tylėjo. *Iesus autem tacebat.* Kodėl tu kalbi? Kad pasiguostum ar kad pasiteisintum?

Tylėk. Ieškok džiaugsmo paniekinimuose: visuomet jų patirsi mažiau, negu esi vertas.

O gal tu gali klausti: *quid enim mali feci?* - ką blogo esu padaręs?

672 Jei su džiaugsmu ir tylomis pakeli neteisybę, neabejok, kad esi Dievo žmogus.

673 Puikiai atsakė tas garbingas vyras jaunuoliui, kuris skundėsi patirta neteisybe: “Tau nemalonu? - sakė jis. - Na, tai nenorėk būti geras!..”

674 Niekad nepiršk savo nuomonės, jei tavęs to neprašo, nors ir manytum, kad ta tavo nuomonė yra teisingiausia.

675 Teisybė, tas žmogus buvo nusidėjėlis. Tačiau nesusidaryk apie jį tokios nepajudinamos nuomonės. Turėk širdy užuojautos ir neužmiršk, kad jis dar gali tapti Augustinu, tuo tarpu tu nepranoksti vidutinybės.

676 Visi šio pasaulio daiktai tėra dulkės. Sušluok jas krūvon prie savo kojų, ir būsi arčiau dangaus.

677 Auksas, sidabras, brangenybės..., žemės, mėslo krūva.

Džiaugsmeliai, jusliniai malonumai, geismų patenkinimas..., kaip gyvulys, kaip mulas, kaip kiaulė, kaip gaidys, kaip jautis.

Pagerbtuvės, laipsniai, titulai..., burbulas, gryna puiybė, melagystė, niekas.

678 Neįdėk savo meilės čia žemėje. Ta meilė egoistinė... Tie, kuriuos myli, su baime ir pasibjaurėjimu atsitrauks nuo tavęs praslinkus kelioms valandoms po to, kai Dievas tave pasišauks pas save. Kitokia yra meilė, kuri ištveria.

679 Apsirijimas - bjauri yda.

Ar tau nebūna truputį juokinga ir truputį šleikštu matant tuos orius ponus, susėdusius apie stalą, rimtai, ceremoningai kemšančius riebius valgius į savo pilvus, tartum tai savaime būtų "tikslas"?

680 Prie stalo nekalbėk apie valgi: tai būtų tau nederamas banalumas. Kalbėk apie ką nors kilnaus - apie sielą arba protą - ir tu išaukštinsi šią prievolę.

681 Tą dieną, kada pakyli nuo stalo nors be menkiausio apsimarinimo, žinok, kad valgei it pagonis.

682 Paprastai valgai daugiau, negu tau reikia. Šis valgymas iki soties, kuris dažnai sukelia tau sunkumą ir fizines negales, neleidžia tau mėgautis antgamtinėmis gėrybėmis ir aptemdo tavo protą.

Kokia gera dorybė, net ir žemiškai matuojant, yra saikingumas!

683 Matau tave, uolus krikščioni (sakaisi toks esąs), bučiuojant šventojo paveikslą, pusbalsiu kalbant maldą,

garsiai piktinantis tais, kurie puola Dievo Bažnyčią..., ir net dažnai priimant Šventuosius Sakramentus.

Bet nematau tavęs aukojantis nei atsisakant kai kurių... pasaulietiškų šnekų (visai pagrįstai būtų galima jas ir kitaip apibūdinti), nei dosniai duodant tiems, kurie yra apačioje, - nei Kristaus Bažnyčiai! Nei pakenčiant brolio silpnybę, nei numušant savo puikybę dėl bendro labo, nei nusikratant kieto savo egoizmo kevalo, nei... tiek daug kitų dalykų!

Matau tave... Nematau tavęs... - Ir tu... sakaisi esąs uolus krikščionis? Kokį menką turi supratimą apie Kristų!

684 Tavo talentas, tavo patrauklumas, tavo galimybės... eina perniek: tau neleidžia jų panaudoti.

Gerai apmąstyk šiuos vieno dvasinio autoriaus žodžius: "Smilkalai, aukojami Dievui, neina perniek. Viešpats labiau pagerbiamas tavo talentų paniekimu, negu tuščiu jų panaudojimu".

NEGANDOS

685 Persekiojimų audra į naudą. Ką gali prarasti? Kas prarasta, to neprarasi.

Kai medis neišraunamas su šaknimis, - o nėra nei vėjo, nei viesulo, kuris galėtų išrauti Bažnyčios medį, - krinta tik sausos šakos. Ir gerai, kad jos krinta.

686 Sutinku: tas žmogus blogai su tavim pasielgė! Bet ar tu ne blogiau elgeisi su Dievu?

687 Jėzau, kur tik Tu praėjai, neliko nė vienos abejingos širdies. Arba Tave myli, arba Tave nenkenčia.

Kai vyras apaštalas seka paskui Tave vykdydamas savo pareigą, ar galės mane nustebinti, - juk jis dar vienas Kristus! - kad sukelia panašią priešiškumo ar meilės reakciją?

688 Vėl! Sakė, rašė, už, prieš, geranoriškai ar ne visai, nutylėjo ir šmeižė, gyrė ir šlovino... kalbėjo nesąmones ir pagrįstus dalykus...

- Kvaily, paskutinis kvaily! Kai eini tiesiai link savo tikslo, galva ir širdis apsvaigusios Dievu, ar tau rūpi

vėjo staugimas ar žiogo čirškimas, ar baubimas, urgesys ar žvengimas?..

Beje... tatau neišvengiama: nenorėk laukams įstatyti duris.

689 Atsirišo liežuviai, ir tau teko pakęsti pažeminimus, kurie tave žeidė juo labiau, kad buvo netikėti.

Tau privaloma antgamtiška reakcija yra atleisti - ir net prašyti atleidimo - ir pasinaudoti šia patirtimi, kad atsiplėštum nuo kūrinių.

690 Kai ateina kančia, panieka..., Kryžius, tu turi pasvarstyti: kas visa tai yra palyginti su tuo, ko nusipelniau?

691 Patiri didelę negandą? Slegia priešiškumas? Kartok, labai iš lėto, tartum skonėdamasis, šią stiprią ir vyrišką maldą:

“Teįvyksta, teisšipildo, tebūna pagirta ir amžinai garbinama virš visų dalykų teisingiausia ir mieliausia Dievo Valia. Amen. Amen”.

Užtikrinu tave, kad atgausi ramybę.

692 Kenti čia, šiame gyvenime, kuris tėra trumpas sapnas. Džiaukis, nes tave labai myli Dievas, tavo Tėvas, ir jei nestatysi kliūčių, po šito slogaus sapno siųs tau šaunų pabudimą.

693 Tau skaudu, kad nesusilauki padėkos už aną paslaugą. Atsakyk man į tokius du klausimus: ar tu taip jau esi dėkingas Jėzui Kristui?.. Ar sugebėjai padaryti šią paslaugą tikėdamasis padėkos žemėje?

694 Nežinau, ko tu būgštauji. Kristaus priešai niekad nebuvo per daug nuoseklūs.

Po Lozoriaus prikėlimo iš numirusių būtų turėję nusileisti ir išpažinti Jėzaus dievybę. Betgi ne: “Užmuškim tą, kuris duoda gyvenimą”, - sakė jie.

Ir šiandien taip pat kaip vakar.

695 Kovos ir kitų priešiško valandomis, kada galbūt “gerieji” užvers tavo kelią kliūtimis, pakelk savo apaštalo širdį: išgirsk Jėzų, kalbantį apie garstyčių grūdelį ir raugą. Ir sakyk Jam: *edissere nobis parabolam* - išaiškink man palyginimą.

Ir jausi džiaugsmą, gėrėdamasis būsima pergale: štai dangaus paukščiai tavo besiskleidžiančio apaštalavimo medžio prieglobstyje; ir štai visa įrūgusi tešla.

696 Jei negandas sutinki suspausta širdimi, prarandi džiaugsmą bei ramybę, o iš šito išmėginimo rizikuoja nepešti dvasinės naudos.

697 Visuomeniniai įvykiai pastūmėjo tave savo noru užsisklęsti, o tai pagal sąlygas net blogiau nei būti uždarytam į kalėjimą. Patyrei savo asmenybės užtemimą.

Nerandi veiklos lauko: iš visų pusių egoizmas, smal-

sumas, nesusipratimai, šnibždai. Na, ir kas? Ar pamiršai, jog turi laisvą valią ir “vaiko” galią? Jei nėra lapų ir žiedų (išorinės veiklos), tai nereiškia, jog neįmanomas šaknų dauginimasis ir aktyvumas (vidinis gyvenimas).

Dirbk: kita linkme pakryps reikalai ir tu duosi daugiau vaisių nei anksčiau, ir skanesnių.

698 Tave bara? Nepyk, kaip kad tau pataria pui-kybė. Galvok: kokie jie man atlaidūs! Kiek daug jie tikriausiai nutylėjo!

699 Kryžius, vargai, negandos: štai tavo dalia, kol gyveni. Tuo keliu ėjo Kristus, o mokinys nėra viršesnis už Mokytoją.

700 Sutinku, esi smarkiai spaudžiamas iš šalies, ir tai tave dalinai pateisina. Bet ir tavo viduje esama bendrininkavimo - atidžiai įsižiūrėk, - ir čia nematau pateisinimo.

701 Ar negirdėjai iš Mokytojo lupų palyginimo apie vynmedį ir atžalas? Pasiguosk: Jis iš tavęs reikalauja, nes esi vaisinga atžala. Ir apkarpo tave, *ut fructum plus afferas* - kad daugiau duotum vaisių.

Žinoma! Skauda, kai pjauna ir geni. Užtat vėliau kokie prisirpę vaisiai, kokia darbų branda!

702 Esi sunerimęs. Žiūrėk: kad ir kas atsitiktų tavo vidaus gyvenime ar pasaulyje aplink tave, niekad

neužmiršk, kad įvykių ar asmenų svarba yra labai santykinė. Nusiramink: palauk, kol praeis kiek laiko, o tada iš tolo ir be aistros stebėdamas įvykius ir žmones, išvysi perspektyvą, kiekvieną daiktą pastatydamas į jo vietą ir pagal tikrąjį jo dydį.

Jei taip veiksi, būsi teisingesnis ir išvengsi daugelio rūpesčių.

703 Bloga naktis bloguose nakvynės namuose. Kalbama, jog taip Motina Jėzaus Teresė nusakė šį žemės gyvenimą. Taiklus palyginimas, ar ne?

704 Apsilankymas garsiaame vienuolyne. Svetimšalei poniai suspaudė širdį matant pastato varganumą: “Jūsų gyvenimas turbūt labai sunkus, ar ne?” - O vienuolis patenkintas tepasakė: “Ko norėjai, brolau, tą ir turi, kaip pasiklojai, taip ir miegi”.

Tą patį, ką aną šventą vyrą girdėjau sakant su pasitenkinimu, tau turiu tarti su skausmu, kai man pasakoji, kad nesi laimingas.

705 Krimstis? Niekad! Nes tai reiškia prarasti ramybę.

706 Fizinis išsekimas. Esi... nusivaręs. Pailsėk. Nutrauk tą išorinę veiklą. Pasitark su gydytoju. Paklusk ir nusimesk visus rūpesčius.

Greitai sugrįši prie įprasto gyvenimo ir pagerinsi, jei esi ištikimas, savo apaštalavimą.

VIDINĖ KOVA

707 Nesutrik, jei, mąstydamas apie antgamtinio pasaulio nuostabų grožį, išgirsi kitą - tylų, įsiteikiantį - senojo žmogaus balsą.

Tai “mirties kūnas”, reikalaujantis prarastų privilegijų. Tau pakanka Dievo malonės: būk ištikimas ir laimėsi.

708 Pasaulis, velnias ir kūnas yra nuotykių ieškotojai, kurie, išnaudodami laukinio žmogaus, tūnančio tavo viduje, silpnybę, nori, kad mainais už menką malonumų blizgutį - kuris nieko nevertas - atiduotum gryną auksą ir perlus, ir briliantus, ir rubinus, permerktus gyvu ir atperkančiu tavo Dievo krauju - tavo amžinybės kainą ir turtą.

709 Girdi? “Kitoje padėtyje, kitoje vietoje, kitame poste, eidamas kitas pareigas padarytum kur kas daugiau gero. Daryti tam, ką darai, nereikia talento!..”

Na o aš tau sakau: Dievui patinki ten, kur esi pašauktas, ... o tos ką tik šmėstelėjusios mintys aiškiai yra nelabojo pakuždėtos.

710 Sielojiesi ir liūsti, kad per savo Komunijas lieki šaltas ir bejausmis. Pasakyk man: kai eini prie Sakramento, ieškai savęs ar Jėzaus? Jei ieškai savęs, tai yra dėl ko nuliūsti. Bet jei - kaip privalai - ieškai Kristaus, kokio nori dar tikresnio ženklo už Kryžių, kad žinotum, jog Jį suradai?

711 Dar vienas nuopuolis... ir koks nuopuolis! Pulti į neviltį? Ne: nusižeminti ir per Mariją, savo Motiną, šauktis Jėzaus Gailestingosios Meilės pagalbos. Tark *miserere* (pasigailėk) ir - aukštyn širdį! Kad pradėtum iš naujo.

712 Labai žemai nupuolei! Tai ir pradėk dėti pamatus nuo ten, iš apačios. Būk nuolankus. *Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies*. Nepaniekins Dievas besigailinčios ir nuolankios širdies.

713 Tu neini prieš Dievą. Tavo nupuolimai - tik iš silpnumo. Sutinku: bet taip dažnai būni toks silpnas - nežinai, kaip šito išvengti, - tad jeigu nenori, kad laikyčiau tave blogu, turėsiu laikyti tave blogu ir kvailu.

714 Tavo noras yra be noro, kol ryžtingai neatmeti progos nupulti. Nemėgink apsigauti man sakydamas, jog esi silpnas. Esi... bailys, o tai nėra tas pat.

715 Šitas tavo dvasios virpėjimas, tave apnikusi pagunda yra lyg raištis ant tavo sielos akių.

Esi tamsybėse. Neužsispirk eiti vienas, nes vienas puls. Eik pas savo vadovą - savo vyresnįjį, - ir jis padarys, kad išgirstum anuos Arkangelo Rapolo žodžius Tobijui:

Forti animo esto, in proximo est ut a Deo cureris - drąsos, nes neilgai trukus būsi Dievo pagydytas. Būk klusnus, ir nukris žvynai, nukris raištis nuo tavo akių, ir Dievas pripildys tave malonės ir ramybės.

716 “Nemoku savęs nugalėti!” - rašei man nusiiminęs. Atsakau: o ar tikrai stengeisi?

717 Palaimintos šios žemės nelaimės! Skurdas, ašaros, neapykanta, neteisingumas, negarbė... Visa galėsi Tame, kuris tave sustiprins.

718 Kenti... ir nenorėtum dejuoti. Nieko, jei ir pa-dejuosi, - tai natūrali mūsų vargšo kūno reakcija, - kad tik tavo valia norėtų, dabar ir visada, to, ko nori Dievas.

719 Niekada neprarask vilties. Lozorius buvo mi-ręs ir pradėjęs pūti: *iam foetet, quatrduanus est enim* - jau dvokia, juk keturios dienos, kaip jis palaidotas, - sako Morta Jėzui.

Jei girdi Dievo balsą ir jo klausai - *Lazare, veni foras!* - Lozoriau, išeik! - sugrįši į Gyvenimą.

720 Tai sunku! Jau žinau. Vis tiek - pirmyn! Tik tas bus apdovanotas - ir kokia dovana! - kuris narsiai grumiasi.

721 Jei visas tavo dvasinis pastatas svyruoja, jei viskas tartum pakimba ore..., atsiremki į sūnišką pasitikėjimą Jėzumi ir Marija, tai tvirtas ir patikimas akmuo, ant kurio nuo pat pradžių turėjai statyti.

722 Šįsyk išbandymas ilgas. Galbūt - ir net tikrai - iki šiol laikei jį ne taip kaip reikia, nes dar ieškojai žmonių paguodos. Ir Dievas, tavo Tėvas, ją su šaknimis išrovė, kad neturėtum kitos atramos, o tik Jį.

723 Tau viskas vis tiek? - Nesistenk savęs apgaudinėti. Dabar pat, jei tavęs klausčiau apie asmenis ir darbus, į kuriuos dėl Dievo įdėjai savo sielą, atsakytum su užsidegimu, domėdamasis kaip tas, kuris kalba apie jam artimus dalykus.

Tau nėra viskas vis tiek: tiesiog tu nesi nenuilstantis..., ir tau reikia skirti laiko sau: laiko, kuris pasitar-naus ir tavo darbams, nes, šiaip ar taip, tu esi įrankis.

724 Tu man sakai, kad tavo širdyje ugnis ir vanduo, šaltis ir šiluma, aistrelės ir Dievas: viena žvakė uždegta šventajam Mykolui, antra - kipšui.

Nusiramink: kol nori kovoti, nėra tavo širdyje dviejų degančių žvakių, o tik viena - Arkangelui.

725 Priešas visuomet elgiasi šitaip su sielomis, kurios ima jam priešintis: veidmainingai, švelniai; pretekstai... dvasiniai, kad tik neatkreiptų dėmesio... O paskui, kai atrodo, jog jau nėra išeities (nors yra), aki-

plėšiška..., kad pavyktų įstumti Judo neviltin, neviltin be atgailos.

726 Netekęs bet kokios žmogiškos paguodos, li-kai vienišas, tartum pakibai ant siūlelio virš juodos be-dugnės tuštumos. Nei tavo verksmo, nei tavo pagal-bos šauksmų, regis, niekas neklauso.

Šį bejėgiškumą jauti visiškai pelnytai. Būk nuolan-kus, neieškok savęs, neieškok sau patogumų: mylėk Kryžių - jį nešti yra dar maža, - ir Viešpats išgirs tavo maldą. Ir nurims tavo juslės. Ir tavo širdis vėl užgis. Ir tu turėsi ramybę.

727 Tarsi atvira žaizda. Toks dabar esi. Viskas gil-do tavo dvasią ir jusles. Ir viskas tau yra pagunda... Būk nuolankus, primygtinai prašau: pamatysi, kaip greitai būsi ištrauktas iš tos būsenos, ir skausmas pa-virs į džiūgavimą, o pagunda - į saugią tvirtybę.

O kol kas gaivink savo tikėjimą; prisipildyk vilties; ir nuolat sakyk Viešpačiui apie savo Meilę, nors tau atrodytų, kad jos nejauti.

728 Visa mūsų tvirtybė yra pasiskolinta.

729 O, mano Dieve: kasdien esu vis mažiau pasi-tikintis savimi, o vis labiau - Tavimi.

730 Jeigu tu nuo Jo nepasitrauksi, Jis nuo tavęs nepasitrauks.

731 Visko tikėkis iš Jėzaus: tu nieko neturi, esi nieko nevertas, nieko negali. Jis veiks, jeigu visiškai Jam atsiduosi.

732 O Jėzau! Tavyje aš ilsiuosi.

733 Visuomet pasitikėk Dievu. Jis nepralaimi kovų.

PASKUTINIEJI DALYKAI

734 “Dabar atėjo jūsų valanda, tamsybių siautėjimas”. Vadinasi, nusidėjėlis turi savo valandą?

Taip..., ir Dievas - savo amžinybę!

735 Jeigu esi apaštalas, mirtis tau bus gera draugė, kuri lengvina tau kelią.

736 Ar esi matęs, kaip liūdną rudens popietę krinta nuvytę lapai? Taip kas dieną krinta sielos amžinybėn: ateis diena, kai nukritęs lapas būsi tu.

737 Ar nesi girdėjęs, koku liūdnu balsu aimanuojama pasaulietiški žmonės, kad “kiekvieną dieną pragyventi reiškia truputį numirti”?..

Na, o aš tau sakau: džiaukis, apaštalo siela, nes kiekviena pragyventa diena tave priartina prie Gyvenimo.

738 “Kai ką” mirtis stingdo ir užklumpa. Mus mirtis - o tai Gyvenimas - drąsina ir skatina. Jiems tatau pabaiga, o mums pradžia.

739 Nebijok mirties. Priimk ją jau dabar, didžiavasiškai..., kada Dievas panorės..., kaip Dievas pano-

rės..., kur Dievas panorės. Neabejok: ji ateis tokiu metu, tokioje vietoje ir taip, kaip bus tinkamiausia..., siunčiama Dievo, tavo Tėvo. Sveika atvykusi, mūsų sese mirtie!

740 Ar pakriktų kokia pasaulio dalis, jei manęs nebūtų, jei mirčiau?

741 Ar matai, kaip fiziškai skaidosi mylimo asmens lavonas į dvokiančius skysčius? Štai kas yra gražus kūnas! Mąstyk apie tai ir daryk išvadas.

742 Man atrodo neįmanoma, jog tavęs nesujau-dintų Valdeso Léalo¹ paveikslai, kuriuose ryškiai pa-vaizduota, kaip pūva daugelio įžymybių - vyskupų, Kalatravos ordino riterių - lavonai.

Na, o Gandijos hercogo² dejonė: nebetarnauti val-dovui, kurį iš manęs gali atimti mirtis?

743 Man kalbi apie “didvyrišką” mirtį. Ar nema-nai, kad “didvyriškiau” mirti nepastebimai geroje lo-voje, kaip kokiam miesčioniui, tačiau nuo Meilės ligos?

744 Tu - jei esi apaštalas - nemirsi. Persikelsi į ki-tus namus, ir nieko daugiau.

745 “Ateis gyvųjų ir mirusiųjų teisti”, - meldžiamės

¹ Ispanų dailininkas, žinomas savo paveikslais mirties tema.

² Busimasis šventasis Pranciškus Borgijas.

Tikėjimo išpažinimu. Duok Dieve, kad nepamestum iš akių šito teismo, ir šito teisingumo, ir... šito Teisėjo.

746 Ar tavo siela nedega troškimu, kad Dievas, tavo Tėvas, būtų patenkintas, kai ateis metas tave teisti?

747 Supasaulėjusios sielos labai linkusios prisiminti Viešpaties Gailestingumą. Ir taip skatina save toliau paikioti.

Teisybė, kad Dievas, mūsų Viešpats, yra be galo gailestingas, bet Jis ir be galo teisingas: yra teismas, ir Jis yra Teisėjas.

748 Drąsos! Ar nežinai, ką šventasis Paulius rašo korintiečiams, kad “kiekvienas gaus savąjį užmokestį pagal savo triūsą”?

749 Pragaras yra. Tvirtinimas, kuris tau atrodo nuvalkiotas. Pakartosiu tau jį: pragaras yra! Būk mano aidas: progai pasitaikius, pakartok jį tam draugui... ir anam.

750 Paklausk manęs, žmogau, lig ausų paniręs savo moksle: tavo mokslas negali man nuneigti tiesos, kad velnias veikia. Mano Motina Šventoji Bažnyčia jau daug metų įsako Kunigams kiekvieną dieną altoariaus papėdėj šauktis šventojo Mykolo *contra nequitiam et insidias diaboli* - prieš blogį ir velnio klastas. Tai ir pagirtinas asmeninio pamaldumo būdas.

751 Dangus: “Ko akis neregėjo, ko ausis negirdėjo, kas žmogui į mintį neatėjo, tai paruošė Dievas tiems, kurie jį myli”.

Ar šie apaštalo apreiškimai neskatina tavęs kovoti?

752 Visados. Visiems laikams! - Žodžiai, nuvalkioti žmogaus troškimo pratęsti - įamžinti - tai, kas malonu.

Melagingi žodžiai žemėje, kur viskas pasibaigia.

753 Žemėje viskas nuolat nyksta: malonumas dar nėra neprasidėjo, o jau baigiasi.

DIEVO VALIA

754 Štai raktas atrakinti vartams ir įeiti į Dangaus Karalystę: *qui facit voluntatem Patris mei qui in coelis est, ipse intrabit in regnum coelorum* - kuris vykdo mano dangiškojo Tėvo valią..., tas įeis!

755 Nuo to, ar tu ir aš elgsimės taip, kaip nori Dievas, - neužmiršk šito, - priklausio daugybė didžiųjų dalykų.

756 Mes esame akmenys, tašyto granito gabalai, kurie juda, jaučia, turi visiškai laisvą valią.

Pats Dievas yra akmenkalys, kuris gludina mūsų kampus, mus taisydamas, mus keisdamas pagal savo norą, kūjo ir kalto smūgiais. Nemėginkime pasišalinti, išsilenkti. Jo valios, nes jokia būdu negalime išvengti smūgių. Nepalyginti daugiau ir be naudos kentėsime ir, užuot tapę nugludintu ir statybai tinkamu akmeniu, liksime beformė krūva žvyro, kurį žmonės tryps su panieka.

757 Nusilenkti?.. Sutikti?.. Norėti Dievo Valios!

758 Nuoširdus nusilenkimas Dievo Valiai būtinai neša džiaugsmą ir ramybę: Kryžiaus laimę. Tada

pasirodo, kad Kristaus jungas švelnus, o Jo našta nėra sunki.

759 Ramybė, ramybė! - sakai man. Ramybė yra... geros valios žmonėms.

760 Štai mintis, kuri veda į ramybę ir kurią Šventoji Dvasia suteikia trokšiantiems Dievo valios: *Dominus regit me, et nihil mihi deerit* - mane Viešpats gano, ir man nieko nestigs.

Kas gali kelti nerimą sielai, kuri nuoširdžiai kartoja šiuos žodžius?

761 Laisvas žmogau, pasiduok į savanorišką nelaisvę, kad Jėzui netektų apie tave sakyti, kaip, kalbama, Jis yra sakęs apie kitus šventajai Teresei: "Terese, aš norėjau... Bet žmonės nepanorėjo".

762 Susitapatinimas su Dievo Valia: ar to nori. Viešpatie?.. Tada ir aš to noriu!

763 Neabejok: leisk iš širdies į lupas išsiveržti *fiat* - tebūna!.. - kuris būtų aukos apvainikavimas.

764 Juo apaštalas yra arčiau Dievo, juo labiau jaučiasi esąs pasaulinis: širdis plečiasi, kad visus ir visa apimtų jos troškimas padėti pasaulį prie Jėzaus kojų.

765 Labiau trokštu Tavo Valios, mano Dieve, negu jos nevykdant - jei tik būtų įmanoma tokia nesąmonė - paties rojaus.

766 Atsidavimas Dievo Valiai yra laimės žemėje laidas. Tad sakyk: *meas cibus est, ut faciam voluntatem eius* - mano maistas yra vykdyti Jo Valią.

767 Šis atsidavimas yra kaip tik ta sąlyga, kurios tau reikia, kad nuo šiol neprarastum ramybės.

768 *Gaudium cum pace* - džiaugsmas ir taika - yra patikimas ir gardus pasidavimo Dievui vaisius.

769 Būti abejingam nereiškia turėti apdiržusią širdį... Jėzus irgi tokios neturėjo.

770 Esi ne mažiau laimingas, jei ko turi per mažai, negu kad būtum turėdamas per daug.

771 Dievas iškelia tuos, kurie vykdo Jo valią, tuo pat būdu, kuriuo juos buvo pažeminęs.

772 Daug kartų per dieną klausk savęs: ar dabar darau tai, ką privalau daryti?

773 Jėzau, tai, ko tu *nori...*, aš myliu.

774 Pakopos: nusilenkti Dievo Valiai, sutikti su Dievo Valia, norėti Dievo Valios, mylėti Dievo Valią.

775 Viešpatie, jei tokia Tavo Valia, nukryžiuok mano varganą kūną.

776 Nepakliūk į užburtą ratą! Tu mąstai: kada tatai vienaip ar kitaip susitvarkys, tada nieko nepašyks-tėsiu savo Viešpačiui Dievui.

Argi Jėzus nelaukia iš tavęs besąlyginio dosnumo, kad Jis Pats sutvarkytų reikalus geriau, negu įsivaizduoji?

Tvirtas pasiryžimas, logiška išvada: kiekvieną kasdienos akimirką stengsiuos kiek galėdamas vykdyti Dievo Valią.

777 Tavo paties valia, tavo paties nuomonė: štai dėl ko nerimauji.

778 Tai sekundžių klausimas... Prieš imdamasis bet kokio reikalo pagalvok: ko iš manęs nori Dievas šiuo atveju?

O tada, su Dievo malone, - veik!

DIEVO ŠLOVĖ

779 Gera atiduoti šlovę Dievui neimant avanso (žmona, vaikai, pagerbimai...) iš tos šlovės, kuria pilnutinai gėrėsimės su Juo Gyvenime...

Be to, jis yra dosnus... Atsilygina šimteriopai: tai teisinga ir kalbant apie vaikus. Daug kas dėl Jo garbės atsisako teisės turėti vaikų, tačiau turi tūkstančius dvaisios vaikų. Taip, vaikų, kaip mes esame savo Tėvo, kuris yra danguje, vaikai.

780 *Deo omnis gloria.* Dievui visa šlovė. Tai kategoriškas mūsų niekybės pripažinimas. Jis, Jėzus, yra viskas. Mes be Jo esame nieko neverti: nieko.

Mūsų puikavimasis - tuščia garbė - būtų šventvagystė; tasai mūsų "aš" niekur neturi prasikišti.

781 Be manęs nieko negalite padaryti, sakė Viešpats. Pasakė tai todėl, kad nei tu, nei aš nepriskirtume sau sėkmių, kurios yra Jo. *Sine me, nihil!..*

782 Kaip drįsti šią dievišką supratimo kibirkštį, savo protą, panaudoti kitiems dalykams, nei atiduodamas savo Viešpačiui šlovę?

783 Jei gyvenimo tikslas nebūtų garbinti Dievą, gyvenimas būtų niekingas, negana to, - nepakenčiamas.

784 Atiduok visą šlovę Dievui. Savo valia, malonės padedamas, "išspausk" kiekvieną savo veiksmų, kad juose neliktų nieko, kas primena žmogaus puikybę, pasitenkinimą savuoju "aš".

785 *Deus meus es tu, et confitebor tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te* - Tu esi mano Dievas ir aš Tave išpažinsiu: Tu esi mano Dievas, ir aš Tave aukštinsiu. Puiki programa... tokiame apaštalui kaip tu.

786 Tegų joks prisirišimas nesieja tavęs su žeme, išskyrus dieviškiausią norą garbinti Kristų, o per Jį, su Juo ir Jame - Dievą Tėvą ir Šventąją Dvasią.

787 Išgrynink intenciją, išgrynink. Būtų taip apmaudu, jei tavo pergalė liktų bevaisė dėl to, kad veikė žmogiškais sumetimais!

788 Intencijos grynumas. Puikybės gundymus ir kūno smarkavimus greitai atpažįsti... Kovoji ir, malonės padedamas, nugalai.

Tačiau motyvai, kurie ragina tave dirbti, net ir šventčiausiuose veiksmuose tau neatrodo aiškūs... ir girdi vidinį balsą, kuris tave verčia įžvelgti žmogiškus sumetimus... taip subtiliai, kad tavo sielon įsiskverbiam

rimas, verčias galvoti, jog nedirbi taip, kaip reikėtų, - iš grynios Meilės, vien tiktai tam, kad atiduotum Dievui visą Jo garbę.

Kiekvieną kartą tuoj pat sureaguok ir tark: “Viešpatie, sau nenoriu nieko. Visa Tavo šlovei ir dėl Meilės”.

789 Be abejo, tu gerai išgryninai savo intenciją taręs: nuo šiol nebenoriu iš žmonių nei dėkingumo, nei atlygio.

PROZELITIZMAS¹

790 Ar nesinori jums sušukti jaunimui, kuris bruzda aplink jus: “Bepročiai! Palikite tuos žemiškus dalykus, kurie sumenkina širdį... ir dažnu sykiu ją daro niekingą..., palikite tai ir eikite su mumis paskui Meilę”?

791 Tau trūksta “virpulio”. Tai priežastis, kad tiek nedaugai tepatrauki. Atrodo, lyg nebūtum gerai įsitiKinęs tuo, ką laimi, palikdamas dėl Kristaus šiuos žemės dalykus.

Palygink: šimtas už vieną ir amžinas gyvenimas! Ar tau atrodo menki mainai?

¹ *Prozelitizmas* - ieškojimas pašaukimų į tam tikrą Viešpaties “vynuogyną”, pritraukiant prie tam tikro apaštalavimo darbo. “Pjūtis didelė, o darbininkų mažą. Melskite pjūtis šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį” (Mt 9,37-38). Nors visi krikščionys kviečiami sekti paskui Jėzų Kristų, kai kuriuos žmones Dievas pašaukia sekti paskui Jėzų koku nors vienu nustatytu dvasingumo keliu: per kunigystę, vienuolystę, “Opus Dei” ir pan. Prozelitizmas yra apaštalavimo būdas, siekiant patraukti į konkretų kelią žmones, kurie atrodo tam Dievo pašaukti. Praktiškai apaštalavimas ir prozelitizmas nesiskiria: tereikia patraukti žmogų prie Jėzaus, o Jis, jei norės, pašauks konkrečiam keliui.

792 *Duc in altum* - irkis į gilumą! Atmesk pesimizmą, kuris paverčia tave bailiu. *Et laxate retia vestra in capturam* - ir užmesk tinklą valksmui.

Ar nemanai, kad ir tu gali sakyti kaip Petras: *in nomine tuo, laxabo rete* - Jėzau, Tavo vardu ieškosiu sielų?

793 Prozelitizmas - aiškus tikro stropumo ženklas.

794 Išėjo sėjėjas sėti... Berk plačiu mostu, apaštalo siela. Malonės vėjas nuneš tavo sėklą, jei vaga, kur sėkla krito, yra neverta... Sėk ir neabejok: sėkla sudigs ir duos vaisių.

795 Geru pavyzdžiu sėjama gera sėkla; o artimo meilė įpareigoja sėti visus.

796 Menka tavoji meilė, jei nejauti užsidegimo gelbėti visas sielas. - Skurdi tavoji meilė, jei netrokšti savo beprotybe užkrėsti kitus apaštalus.

797 Žinai, kad tavo kelias nėra aiškus. Ir tai todėl, jog nesekdamas paskui Jėzų iš arti, tu visada lieki sutemoje.

Ko delsi pasiryžti?

798 Įrodymai?... Kokius įrodymus galėtum pateikti vargšas Ignotas mokytajam Pranciškui Ksaverui?

799 Tai, kas tave stebina, man atrodo normalu: kad Dievas ieškojo tavęs, kai dirbai savo profesinį darbą.

Taip jis ieškojo pirmųjų: Petro, Andriejaus, Jono ir Jokūbo prie tinklų; Mato - sėdinčio prie mokesčių rinkėjų stalo.

O Pauliaus - čia tai bent! - ieškojo besistengiančio sunaikinti krikščionybės sėklą.

800 Pjūtis didelė, o darbininkų mažą. *Rogate ergo!* Melskite tad pjūties Šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį.

Malda yra veiksmingiausias prozelitizmo įrankis.

801 Dar tebeskamba pasauly anas dieviškas šauksmas: "Aš atėjau įžiebtį žemėje ugnies ir taip norėčiau, kad ji jau liepsnotų! " O tu matai: vos ne viskas yra užgesę...

Ar neįsidrąsinsi plėsti gaisrą?

802 Norėjai į savo apaštalavimą įjungti aną mokytą žmogų, tą kitą įtakingąjį, aną kupiną apdairumo ir dorybių.

Melskis, aukok aukas ir veik juos savo pavyzdžiu ir savo žodžiu. - Neateina! - Neprarask dvasios ramybės: vadinasi, jų nereikia.

Ar manai, kad nebuvo mokytų, įtakingų, protingų ir dorybingų Petro amžininkų, kurie būtų galėję apaštalauti, ne tik pirmieji dvylika?

803 Man sakė, kad turi sugebėjimą, "kabliuką" patraukti sieloms į savo kelią.

Padėkok Dievui už šią dovaną: šaunu būti įrankiu kitiems įrankiams surasti!

804 Padėk man maldauti: Jėzau, sielų!.. Apaštalinų sielų! Jos Tau, Tavo šlovei.

Matysi, kaip pagaliau Jis mus išklausys.

805 Klausyk: ar čia... neatsirastų vienas... ar du, kurie mus gerai suprastų?

806 Sakyk jam... štai šitam žmogui, kad man reikia penkiasdešimties tokių, kurie myli Jėzų Kristų labiau už viską.

807 Apie šį savo draugą man sakai, kad dažnai eina sakramentų, kad tyrai gyvena ir yra geras studentas, tačiau "neužkimba": jei tik jam kalbi apie pasiaukojimą ir apaštalavimą, nuliūsta ir ima tavęs šalintis.

Nesirūpink. Tai ne tavo stropumo pralaimėjimas: tai grynai tas pats atvejis, apie kurį pasakoja evangelistas: "Jei nori būti tobulas, eik ir parduok, ką turi, ir išdalink vargšams" (auka)... "Tuomet ateik ir sek pas-kui mane" (apaštalavimas).

Jaunuolis *abiit tristis* - irgi nuliūdęs pasišalino: nenorėjo atsiliepti malonei.

808 "Gera žinia: dar vienas beprotis!" - Pakilus ir džiaugsmingas "žvejo" laiškas.

Tegu Dievas pripildo tavo tinklus!

809 Prozelitizmas. Kas gi nealksta įamžinti savo apaštalavimą?

810 Šis tave ėdantis prozelitizmo įkarštis yra tikras tavo pasiaukojimo ženklas.

811 Atsimeni? Jau vakarėjo, kai mudu pradėjom bendrą malda. Arti buvo girdėti vandens čiurlenimas. Ir dar Kastilijos miesto ramybėje aiškiai girdėjom balsus, šnekančius šimtu kalbų, kurie nerimastingai mums šaukė, jog dar nepažįsta Kristaus.

Nesislėpdamas pabučiavai Nukryžiuotąjį ir prašei Jį padaryti tave apaštalų apaštalu.

812 Puikiai suprantu, kad labai myli savo Tėvynę ir artimuosius ir vis dėlto, nepaisant tų saitų, nekantriai lauki akimirkos, kada galėsi leistis tolimon kelionėn per žemynus ir jūras, nes tau neduoda ramybės pjūties troškimas.

MAŽI DALYKAI

813 Visa darykite dėl Meilės. Tada nebus mažų dalykų - viskas bus didinga. Išvermingumas mažuose dalykuose vardan Meilės yra didvyriškumas.

814 Kokią didelę vertę turi mažas veiksmas, padarytas dėl Meilės!

815 Ar iš tikrųjų nori būti šventas? Atlik mažą kiekvienos akimirkos pareigą: daryk tai, ką privalai, ir atsidėk tam, ką darai.

816 Išklydai iš kelio, jei nuvertini mažus dalykus.

817 “Didis” šventumas yra atlikti kiekvienos akimirkos “mažas pareigas”.

818 Didžiosios sielos didžiai vertina mažus dalykus.

819 Todėl, kad buvai *in pauca fidelis* - ištikimas mažuose dalykuose, eikš į savo Šeimininko džiaugsmą. Tai Kristaus žodžiai. *In pauca fidelis!*... Ar ir dabar niekinsi mažus dalykus, jei žadamas rojus tiems, kurie juos gano?

820 Nespręsk pagal pradžios mažybę: kartą buvau paragintas įsidėmėti, kad sėklos, kurios duos vienmetę žolę, dydžiu nesiskiria nuo tų, iš kurių išaugs šimtamečiai medžiai.

821 Nepamiršk man, kad žemėje visi dideli dalykai prasidėjo nuo mažų.

Gimasis iškart didelis yra išsigimęs ir miršta.

822 Sakai man: kai pasitaikys proga ką nors didelio padaryti..., štai tada! Tada? Stengies mane įtikinti ir pats rimtai patikėti, kad galėsi laimėti antgamtinę Olimpiadą be kasdienio pasirengimo, be treniruočių?

823 Matei, kaip statė aną didingąjį pastatą? Plyta po plytos. Tūkstančiais. Tačiau - vis po vieną. Ir cemento maišai - vis vienas po kito. Ir tašyti akmenys, kurie mažai ką reiškia palyginti su milžiniška visuma. Ir geležies gabalai. Ir darbininkai, kurie dirba diena po dienos tomis pat valandomis.

Matei, kaip pastatė aną didingąjį pastatą?.. Mažų dalykų galia!

824 Ar nesi pastebėjęs, iš kokių „mažmožių“ susideda žmonių meilė? Tai va, ir dieviškoji Meilė yra iš „mažmožių“.

825 Ir toliau tiksliai vykdyk dabartines pareigas. Šis triūsas - kuklus, monotoniškas, menkas - yra mal-

da, išreikšta veiksmams, kuriais rengiesi priimti kito darbo malonę - svarbaus, didelio ir rimto darbo, apie kurią svajoji.

826 Visa, kur mes, vargšeliai žmonės, galime įsiterpti, neišskiriant šventumo, yra tik audinys iš menkų niekučių, kurie - priklausomai nuo intencijos grynumo - gali tapti puikiu didvyriškumo arba niekšingumo kilimu; dorybių arba nuodėmių kilimu.

Padavimai visuomet byloja apie grandiozinius nuotykius, tačiau juose vis primaišoma didvyrio buities smulkmenų.

Duok Dieve tau visuomet vertinti mažus dalykus! Tai tikras kelias.

827 Ar kada stabtelėjai pasvarstyti, kokią nepaprastai didelę sumą gali sudaryti daug mažybių?

828 Patirtis buvo rusti: neužmiršk pamokos. Tavo dabartiniai didžiai bailūs poelgiai - tai aišku - yra tavo kasdienių mažų bailumų palydovai.

“Neįstengei” laimėti dideliuose dalykuose, nes “nenorėjai” laimėti mažuose.

829 Ar matei Jėzaus žerintį žvilgsnį, kai vargšė našlė paliko šventykloje savo menką auką?

Duok Jam tiek, kiek gali: nuopelnas nepriklauso nuo to, daug ar mažai duodi, o nuo to, ar noriai duodi.

830 Nebūk... paikas: teisybė, kad tavo vaidmuo - daugių daugiausia - kaip mažo sraigtelio šiame dideliame Kristaus "sumanyme".

Bet žinai, ką reiškia, jei sraigtas nėra pakankamai priveržtas arba iššoka iš savo vietos? Atsipalaiduos didesnės dalys arba nukris sugadinti ratai.

Susitrukdydys darbas. Galbūt taps nebetinkama ir visa mašina.

Koks didis dalykas būti mažu sraigteliu!

TAKTIKA

831 Tarp savųjų, apaštalo siela, esi akmuo, nukritęs į ežerą. Savo pavyzdžiu ir žodžiu sukelk pirmąjį ratilą..., o šis sukels kitą..., ir kitą, ir kitą... Kaskart vis platesnį.

Ar dabar supranti savo misijos didingumą?

832 Kaip pasaulyje trokštama išsiveržti iš savo vietos! Kas atsitiktų, jei kiekvienas žmogaus kūno kaulas, kiekvienas raumuo užsimanytų užimti kitą vietą, negu jam priklauso?

Nėra kitos pasaulio negalavimo priežasties. - Lik savo vietoje, mano sūnau: kiek daug iš čia galėsi padaryti dėl mūsų Viešpaties veiksmingo karaliavimo!

833 Vadai!.. Stiprink savo valią, kad Dievas tave padarytų vadu.

Ar nepastebi, kaip elgiasi prakeiktos slaptosios draugijos? Niekad jos nepalenkė savo pusėn masių. - Savo urvuose suformuoja keletą žmonių - demonų, kurie išjudina ir sukelia minias, sumaišydami joms protą, kad priverstų sekti paskui save į visų riaušių prarają... ir į pragarą. - Jos neša prakeiktą sėklą.

Tu, jeigu panorėsi..., neši Dievo žodį, tūkstantį-kart palaimintą, kuris negali neišsipildyti. Jei esi kilniaširdis..., jei atsidėkoji savęs pašventinimu, laimėsi jį kitiems: Kristaus karaliavimas *bus omnes cum Petro ad Iesum per Mariam* (visi su Petru prie Jėzaus per Mariją).

834 Ar yra didesnė beprotybė, kaip plačiu mostu išbarstyti po žemę kviečius, kad supūtų? Tačiau be šios dosnios beprotybės nebūtų pjūties.

O tu, sūnau, ar esi dosnus?

835 Žėrėti kaip žvaigždei..., troškimas iškilti ir spindėti danguje? Geriau degti kaip deglui, paslapčia, uždegant savo ugnim visa, ką palieti. - Tai tavo apaštalavimas; tam tu ir esi žemėje.

836 Tarnauti garsiakalbiu priešui yra idiotizmo viršūnė; o jei tas priešas yra Dievo priešas - tai didelė nuodėmė. Todėl niekada profesinėj plotmėj negirsiu mokytojo to, kuris juo naudojasi tarsi pakyla Bažnyčiai pulti.

837 Šuoliuoti, šuoliuoti!.. Veikti, veikti!.. Karštingė, judėjimo beprotystė... Nuostabūs žemiški statiniai...

Dvasiniu požiūriu: lentelės nuo dėžių, pigus perkelis, perdažytas kartonas... šuoliuoti! veikti! - Ir daugybė bėgiojančių žmonių: pirmyn atgal.

Taip yra todėl, kad jie dirba atsižvelgdami vien į tai, kas yra šiuo metu: "būna" nuolat "dabartyje". - Tu... privalai regėti dalykus amžinybės akimis, "apimdamas dabartyje" pabaigą ir praeitį.

Tyluma. Ramybė. Intensyvus vidinis tavo gyvenimas: Be šuoliavimo, vietos kaitaliojimų beprotybės, iš vietos, kuri tau gyvenime skirta, tarsi galingas dvasinės energijos generatorius kokiai daugybei duosi šviesos ir energijos!..., pats neprarasdamas savojo gyvybingumo ir šviesos.

838 Lai tau nebūna priešų. - Turėk tik draugus: draugus... iš dešinės, jei tau padarė ar norėjo padaryti gero, ir ... iš kairės, jei tau pakenkė ar taikėsi pakenkti.

839 Nepasakok apie "savo" apaštalavimo žygius, nebent tai būtų naudinga artimui.

840 Tegu jūsų būvis lieka nepastebimas, koks buvo Jėzaus per trisdešimt metų.

841 Paprastu metu ir triumfo valandą Juozapas Arimatietis ir Nikodemas lankosi pas Jėzų slapta. Tačiau visuotinio bailumo valandą jie viešai ir drąsiai - *audacter* - išpažįsta savo meilę Kristui. Mokykis.

842 Nesirūpinkit, jei jus “pažįsta” iš jūsų darbų. Tai Kristaus dvelksmas. Be to, visada dirbdami vien dėl Jo, džiaukitės, kad pildosi anie Šventojo Rašto žodžiai: “kad jie matytų gerus jūsų darbus ir šlovintų jūsų Tėvą danguje”.

843 *Non manifeste, sed quasi in occulto* - ne viešai, o tarsi slapčiomis: taip Jėzus eina į Palapinių šventę.

Taip eis keliu į Emausą su Kleopu ir jo bendrakeleiviu. Tokį Jį, prisikėlusį, mato Marija Magdalietė.

Ir taip - *non tamen cognoverunt discipuli quia Iesus est* - mokiniai nepažino, kad ten Jo esama, - taip atėjo į stebuklingą žvejoną, apie kurią mums pasakoja šventasis Jonas.

O dar labiau slapčiomis, iš Meilės žmonėms, Jis būna Ostijoje.

844 Stato puikius pastatus?.. Mūrija ištaigingus rūmus?.. Tegu stato... Tegu mūrija...

Sielas! Atgaivinti sielas... gyvensiančias tuose pastatuose ... ir tuose rūmuose!..

Kokie gražūs namai mums ruošiami!

845 Kaip prajuokinai mane ir kaip privertei susimąstyti, pasakydamas šią visiems žinomą tiesą: aš... visuomet kalu vinis smaigaliu.

846 Sutinku: geresnį darbą padarai šiuo draugišku pokalbiu ar anais keliais patikliais žodžiais negu gražbyliaudamas - spektaklis, spektaklis! - viešojoje vietoje tūkstančiams žmonių.

Tačiau tada, kai reikia gražbyliauti, gražbyliauk.

847 Pavienės kiekvieno iš jūsų pastangos nebūna našios. Bet jei jus jungia Kristaus meilė, stebėsitės jų galia.

848 Nori būti kankinys. - Aš tau padėsiu kankinystę po ranka: būti apaštalu ir apaštalu nesivadinti, būti misionierium - atlikti misiją - ir tokiu nesivadinti; būti Dievo žmogum ir atrodyti pasaulio žmogum: laikytis nepastebimai!

849 Tai bent! Pajuok jį. - Sakyk jam, jog tai išėjo iš mados: atrodo neįtikėtina, kad dar esama žmonių, kurie užsispyrę tvirtina, esą pašto karieta gera transporto priemonė... Tai tiems, kurie atgaivina išpuodruotų perukų volterizmą ar diskredituotus XIX amžiaus liberalizmus.

850 Kokie pokalbiai! Kokia vulgarybė ir kokia... šlykštybė! Ir turi su jais bendrauti įstaigoje, universitete, operacinėje... pasaulyje.

Jei mandagiai prašai, kad nutiltų, šaiposi iš tavęs. Jei nutaisai rūškaną veidą, dar labiau užsispiria. Jei eini sau, kalba toliau.

Išeitis tokia: pirmiausia pavesti juos Dievo globai ir Jam atsiteisti; paskui... drąsiai stoti akis į akį ir griebtis “aštrių žodžių apaštalavimo”. - Kai tave pamatysiu, repertuarą pasakysiu tau į ausį.

851 Gera vaga nukreipkime jaunimo “Dievo siųstas kvailystes”.

DVASINĖ KŪDIKYSTĖ

852 Pasistenk pažinti “dvasinės kūdikystės kelią”, neversdamas savęs tuo keliu eiti. Leisk veikti Šventajai Dvasiai.

853 Kūdikystės kelias. - Pasidavimas Dievui. - Dvasinė vaikystė. Visa tai nėra niekai, tai stiprus ir patvarus krikščioniškas gyvenimas.

854 Dvasiniame kūdikystės gyvenime “vaikų” sakomi ar daromi dalykai niekad nėra vaikiškos kvailystės.

855 Dvasios kūdikystė nėra dvasinis kvailumas ar “glebumas”: tai protingas ir tvirtas kelias, kuriuo - dėl jo sunkaus lengvumo - siela turi pradėti žengti ir keliauti vedama už rankos Dievo.

856 Dvasinė kūdikystė reikalauja proto paklusnumo, sunkesnio negu valios paklusnumas. Protui palenkti, be Dievo malonės, reikia dar nuolat lavinti valią, kuri jam priešinasi, kaip priešinasi ir kūnui, vieną kartą, antrą, ir nuolatos, ir iškyla paradoksas, jog tas,

kuris eina “kūdikystės taku”, kad pasidarytų vaikas, turi stiprinti ir grūdinti valią.

857 Būti mažam: didžioji drąsa yra vaikų bruožas. Kas prašo... mėnulio? - Kas nepaiso pavojų, kad tik pasiektų, ko nori?

“Įdiekite” “tokiam” vaikui daug Dievo malonės, norą vykdyti (Dievo) Valią, daug meilės Jėzui, visą žmogiškąjį pažinimą, kiek tik jo gabumai leidžia priimti... ir turėsite pavaizduotą šiuolaikinių apaštalų būdą, tokią, kokio neabejotinai nori Dievas.

858 Būk vaikas. Dar labiau. Bet nepasilik “per einamajame amžiuje”: ar matei ką kvailesnio už vaikišką, besidedantį vyrų, ar vyrą, besidedantį vaikų?

Būk vaikas su Dievu: ir, kad toks būtum, labai vyriškas visur kitur. A! Ir mesk tas kambarinio šunelio manieras.

859 Kartais būname linkę pasielgti vaikiškai. Dievui tai labai žavūs dalykai, ir kol neįsiterpia rutina, jie bus vaisingi, kaip visuomet vaisinga yra Meilė.

860 Priešais Amžinąjį Dievą tu esi mažesnis vaikas, negu priešais tave dvejų metų vaikiukas.

Ir ne tik vaikas - esi Dievo sūnus. Neužmiršk šito.

861 Vaike, užsidek troškimu atsilyginti už savo, kaip suaugusio, gyvenimo kraštutinumus.

862 Kvailas vaike: tą dieną, kada nusiėpsi nuo savo dvasios Vadovo kokią nors savo sielos dalelę, jau nebebūsi vaikas, nes būsi praradęs paprastumą.

863 Vaike, tikrai būdamas vaikas, būsi visagalis.

864 Būdami vaikai, neturėsit širdgėlą: vaikai tuo-
jau užmiršta nemalonumus ir grįžta prie savo įprastų
žaidimų. Todėl atsidavę Dievui neturėsit kuo rūpin-
tis, nes sudėsite viltis į Tėvą.

865 Vaike, aukok Jam kas dieną... net ir savo
silpnybes.

866 Geras vaike: aukok Jam darbą anų darbi-
ninkų, kurie Jo nepažįsta; aukok Jam vargšų maži-
lių, kurie lanko netikusias mokyklas, prigimtą
džiaugsmą...

867 Vaikai nieko neturi savo, viskas yra jų tėvų..., o
tavo Tėvas visuomet labai gerai žino, kaip valdomas turtas.

868 Buk mažas, labai mažas, dvejų metų, dau-
giausia trejų. Nes vyresni vaikai jau būna šelmiai, ku-
rie neįtikimais melais nori apgauti savo tėvus.

Tai todėl, kad jie turi polinkį į pikta *fomes peccati* -
nuodėmės akstiną, tačiau jiems trūksta blogio patir-
ties, kurios įgis su mokėjimu nusidėti, kad tariama tei-
sybe galėtų pridengti savo apgaulių nenuoširdumą.

Jie jau prarado paprastumą, o paprastumas nepa-keičiamas, kad Dievo akivaizdoje būtume vaikai.

869 Bet, vaike! Kodėl spiriesi vaikščioti kojū-kais?

870 Nesistenk būti vyresnis. Būk vaikas, visada vaikas, net jei ir miršti nuo senatvės. Kada vaikas užkliūva ir parpuola, nieko tai nestebina...: jo tėvas skuba jį pakelti.

Kada užkliūva ir parpuola vyresnis, pirmoji reakcija būna juokas. Kartais po šio pirmo impulso juokingumas užleidžia vietą gailesčiui. Tačiau vyresnieji turi atsikelti patys.

Tavo liūdna kasdienė patirtis pilna kliuvinių ir parpuolimų. Kas iš tavęs būtų, jei kiekvieną kartą netaptum vis labiau vaikas?

Nesistenk būti vyresnis. Būk vaikas, ir kai suklupsi, tave pakels tavo Tėvo Dievo ranka.

871 Vaike, atsidavimas Dievui reikalauja klusnumo.

872 Nepamiršk, kad Viešpats ypač myli vaikus ir tuos, kurie tampa kaip vaikai.

873 Vaikiškos sielos paradoksai: kada Jėzus tau siunčia tai, ką pasaulis vadina sėkme, verk savo širdyje, galvodamas apie Jo gerumą ir savo blogumą; kada Jėzus tau siunčia tai, ką žmonės laiko nesėkme, džiau-

kis savo širdyje, nes Jis visuomet tau duoda, ko reikia, ir tai yra puiki valanda mylėti Kryžių.

874 Drąsus vaike, šauk: Kokia šventosios Teresės meilė! Koks šventojo Ksavero stropumas! Koks šaunus vyras yra šventasis Paulius! - Ak, Jėzau, štai aš... myliu Tave labiau nei Paulius, Ksaveras ir Teresė!

KŪDIKIŠKAS GYVENIMAS

875 Nepamiršk, paikas vaike, kad Meilė tave padarė visagali.

876 Vaike: neprarask savo mielo papročio “šturmuoti” Tabernakulius.

877 Kai tave vadinu “geru vaiku”, nemanyk, kad įsivaizduoju tave užguitą, baikštą. Jei nesi vyriškas ir... normalus, užuot buvęs apaštalu, būsi juoką kelianti karikatūra.

878 Geras vaike, daug syk per dieną sakyk Jėzui: myliu Tave, myliu Tave, myliu Tave...

879 Kada tave spaudžia tavo menkystės, nesi-sielok. Girkis savo negaliomis kaip šventasis Paulius, nes vaikai gali mėgdžioti suaugusius be baimės apsi-juokti.

880 Tegu tavo trukumai bei netobulumai ir net rimti nupuolimai neatitolina tavęs nuo Dievo. Silpnas vaikas, jei yra galvotas, stengiasi būti arti savo tėvo.

881 Nesikrimsk, jei pasitaiko supykti vykdant tas mažas užduotis, kurias Jis tavęs prašo atlikti. Tu dar šypsosies...

Ar nematai, kaip nenoriai naivus vaikas atiduoda savo tėvui, kuris jį bando, skanėstą?

Bet vis dėlto duoda: meilė laimėjo.

882 Kai nori ką nors atlikti gerai, labai gerai, pasirodo, jog tai atlikai blogiau. - Nusizemink prieš Jėzų, tardamas: matei, kaip viską blogai darau? Jei man smarkiai nepadėsi, bus dar blogiau!

Pasigailėk savo vaiko: žinai, kad kiekvieną dieną noriu įrašyti po didelį puslapį į savo gyvenimo knygą... Bet esu toks nevikrus, kad jei Mokytojas nevedžioja mano rankos, vietoj grakščių lazdelių išsina keverzonės ir juoduliai, kurių niekam negalima rodyti.

Nuo šiol, Jėzau, visuomet rašysime abudu.

883 Pripažįstu savo nevikrumą, mano Meile, kuris toks didelis..., toks didelis, kad net tada, kai noriu glamonėti, skaudinu. Sušvelnink mano sielos apraiškas: duoki man, noriu, kad tvirto vyriškumo pilname kūdiškame gyvenime duotum to jautrumo ir meilumo, kurį drauge su švelniu Meilės išsiliejimu parodo vaikai bendraudami su tėvais.

884 Esi kupinas negalių. Kasdien jas vis aiškiau matai. Tačiau tegu jos tavęs negąsdina. Viešpats gerai žino, kad tu negali duoti daugiau vaisių.

Dėl tavo netyčinių suklupimų - vaiko suklupimų - tavo Tėvas Dievas dar labiau tavim rūpinasi, o tavo Motina Marija nepaleidžia tavęs iš savo meilios rankos: pasinaudok tuo, ir kai Viešpats kasdien tave pakelia nuo žemės, apkabink Jį visomis savo jėgomis ir priglausk savo varganą galvą prie Jo atvertos krūtinės, kad Jo mieliausios Širdies plakimas galutinai tave išvartytų iš proto.

885 Duris. Ir dar vienas...ir dar. Iškęsk! Argi nematai, kad esi toks mažas, jog savo gyvenime - savo kelelyje - tegali aukoti tuos mažus kryželius?

Be to, pažiūrėk: vienas kryžius ant kito - vienas duris..., ir kitas..., koks kalnas!

Galų gale, vaike, sugebėjai padaryti didį dalyką: Mylėti.

886 Kai vaikiška siela kreipiasi į Viešpatį meldama atleidimo, gali būti tikra, jog greitai matys savo prašymą išpildytą: Jėzus nuims nuo sielos nešvarią praeities negalių sukrautą naštą, paims negyvą svorį, visų nešvarumų liekaną, traukiantį prie žemės; toli nuo vaiko nusiųs visą žemišką jo širdies balastą, kad jis pakiltų ligi Dievo Didybės ištirpti gyvoje Meilės, kuri Jis yra, liepsnoje.

887 Šitas nusiminimas, kurį sukelia tavo kilnumo stoka, tavo nuopoliai, tavo atsitraukimai - gal tik tariami, - dažnai tau daro įspūdį, kad sudaužei kažką labai vertinga (savo pašventinimą).

Nesikrimsk: pritaikyk antgamtės gyvenimui tą taktiką, kokią tokiais atvejais naudoja atviraširdžiai vaikai.

Štai jie sudaužė - beveik visuomet per neatsargumą - kokį tėvo labai vertinamą daiktą. Dėl to gailisi, galbūt verkia, bet... pasiguosti dėl savo bėdos eina pas daikto, kurį per neapdairumą padarė netinkamą, savininką..., ir tėvas užmiršta sunaikinto daikto vertę - nors ji būtų ir didelė - ir švelnumo sklidas ne tik atleidžia, bet dar ir paguodžia bei padrąsina mažylį. Mokykis.

888 Tegu jūsų malda būna vyriška. Būti vaiku nereiškia būti sumoterėjusiam.

889 Tam, kuris myli Jėzų, malda, net sausa malda, teikia saldybę, kuri visada padaro galą širdgėlai; į maldą tas eina su tokiu goduliu, su kuriuo vaikas siekia cukraus, išgėręs karčių vaistų.

890 Esi išsiblaškęs maldoje. Stenkis to išvengti, bet nesirūpink, jei nepaisant visko ir toliau lieki išsiblaškęs.

Ar nematai, kaip normaliaame gyvenime net ir bukliausi vaikai užsiiminėja ir pramogauja su juos supančiais daiktais, daug kartų nekreipdami dėmesio į savo tėvo perspektyvas? - Tai nereiškia meilės ar pagarbos stokos: tai vaikams būdingi silpnumas ir mažumas.

Na ką gi: prieš Dievą tu esi vaikas.

891 Kai meldiesi, išsklaidyk nederamas mintis, tarsi būtum eismo reguliuotojas: tam turi energingą valią, kuri tau tenka už kūdikišką gyvenimą. Retkarčiais sustabdyk tokią mintį, kad melstumeis už tuos, kurie susiję su nederamu prisiminimu.

Na, į priekį... Ir taip tol, kol išmuš valanda. - Kada tokio stiliaus malda tau pasirodo nenaudinga, dėliaus ir tikėk, kad mokėjai patikti Jėzui.

892 Kaip gera būti vaiku! - Kai suaugęs žmogus prašo kokios paslaugos, prie prašymo turi pridėti savo nuopelnų sąrašą.

Kai prašytojas yra toks mažutėlis - ir kadangi vaikai neturi nuopelnų, - užtenka, kad pasako: esu to ar to žmogaus sūnus.

O Viešpatie! - pasakyk jam iš visos širdies - esu... Dievo sūnus!

893 Būti atkakliam. Vaikas, kuris beldžiasi į duris, beldžiasi sykį ir dusyk, ir daug sykių... stipriai ir ilgai, visai nesigėdydamas! Ir tas, kuris susierzinęs išeina atidaryti, lieka nuginkluotas įkyraus kūdikio naivumo... Taip ir tu su Dievu.

894 Ar matei, kaip dėkoja vaikai? Pasek jais, sakydamas Jėzui kaip jie sako, esant ir palankioms, ir nepalankioms aplinkybėms: "Koks Tu esi geras! Koks Tu geras!.."

Šie žodžiai, nuoširdžiai tariami, yra kūdikystės kelias,

kuris nuves tave į ramybę, kur bus juoko ir verksmo su saiku ir be saiko - Meilės.

895 Fiziškai darbo išvargintas, tu nebeįstengi melstis. Bet visuomet esi savo Tėvo akivaizdoje. Jei nekalbi Jam, pažvelk į Jį kartkartėmis kaip mažas vaikas... ir Jis tau nusišypsos.

896 Dėkojant Jam po Komunijos, pirmiausia, kas nesulaikomai veržiasi pro tavo lūpas, yra prašymas: Jėzau, duoki man šitą; Jėzau, šitą sielą; Jėzau, šitą darbą.

Nesirūpink ir neprievartauk savęs: ar nematai, kaip, kadangi tėvas geras, o mažasis sūnus paprastas ir drąsus, mažylis kiša rankutes savo tėvo kišenėn ieškodamas skanėstų pirmiau, nei pabučiuoja jį pasveikindamas. Vadinasi...

897 Mūsų valia, malonės padedama, yra visagalė Dievo akivaizdoje. Taigi, turėdami omenyje tiek daug Viešpaties įžeidimo atvejų, jei tvirtai pasiryžę sakysime Jėzui, pavyzdžiui, važiuodami tramvajumi: “Mano Dieve, norėčiau ištarti tiek meilės ir atsisteisimo aktų, kiek kartų apsisuka kiekvienas šio vagono ratas”, tą pat akimirką Jėzaus akyse mes tikrai būsime Jį mylėję ir atsisteisę už nuodėmes, kaip šito troškome.

Šios “paikystės” neišaina iš dvasinės kūdikystės ribų: tai amžinas nekalto vaiko ir tėvo, pametusio galvą dėl savo sūnaus, pašnekesys: “Pasakyk man, kiek

mane myli?” - Ir mažylis išskiemenuoja: “Daug mi-li-jo-nų!”

898 Jei gyveni “kūdikystės gyvenimą”, turi kaip vaikas būti dvasinis smaližius. Atmink, kaip ir “tavo amžiaus” vaikai, gerus daiktus, kuriuos tau laiko Mo-tina.

Ir taip daug kartų per dieną. Tam tereikia sekun-džių: Marija... Jėzus... Tabernakulis... Komunija... Mei-lė... kančia... skaistyklos palaimintos sielos..., tie, ku-rie kovoja: Popiežius, kunigai... tikintieji... tavo sie-la... tavo artimųjų sielos... Angelai Sargai... nusidėjė-liai...

899 Kiek tau kainuoja tas mažas apsimarinimas! Tu kovoji. Atrodo, lyg tau sakytų: kodėl turi laikytis gyvenimo plano, taip priklausyti nuo laikrodžio? - Klausyk, ar matei, kaip lengvai apgaunami maži vai-kai? Nenori gerti karčių vaistų, ir jiems sakoma: “Nagi, šitą šaukštelį už tėtį, šitą - už senelytę...” Ir taip tol, kol išgeria visą dozę.

Lygiai taip ir tu: dar ketvirtį valandos ašutinės už skaistyklos sielas; dar penkios minutės už savo tėvus; dar penkios už savuosius apaštalavimo brolius... Kol atlieki, ką esi numatęs.

Koks vertingas tavo taip atliekamas apsimarinimas!

900 Tu nesi vienas. - Džiaugsmingai kęsk išban-dymą. Nejauti rankoj, vargšas vaike, savo Motinos ran-

kos, tai tiesa. Bet... ar esi matęs, kaip žemės motinos ištiestomis rankomis seka paskui savo mažuosius, kada tie virpėdami išdrįsta be niekieno pagalbos žengti pirmuosius žingsnius? Tu nesi vienas: Marija yra šalia tavęs.

901 Jėzau, niekad neįstengsiu, nors ir mirčiau iš Meilės, atsimokėti už malonę, kurią dosniai išliejai ant manęs, padarydamas mane mažą.

PAŠAUKIMAS

902 Kodėl neatsiduodi Dievui kartą visam laikui..., iš tikrųjų... dabar pat!?

903 Jei aiškiai regi savo kelią, ženklauk jį. Kodėl neatsisakai bailumo, kuris tave sulaiko?

904 “Eikite, skelbkite Evangeliją... Aš būsiu su jumis...” Taip pasakė Jėzus... ir pasakė taip tau.

905 Pagirtinas patriotinis užsidegimas daugelį žmonių paskatina paversti savo gyvenimą “tarnyba” ar “karyba”. Nepamiršk, kad ir Kristus turi “karių” ir išrinktų savo “tarnybai” žmonių.

906 *Et regni eius non erit finis* - Jo viešpatavimui nebus galo! Ar tau ne džiugu dirbti dėl tokios viešpatystės?

907 *Nesciebatis quia in his quae Patris mei sunt oportet me esse?* - argi nežinojote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose?

Tai paauglio Jėzaus atsakymas. Ir atsakymas tokiu motinai, kokia buvo Jo Motina, kuri jau tris die-

nas Jo ieškojo, manydama pražuvus. Atsakymas, kurį pildė šie šventojo Mato perteikti Kristaus žodžiai: “Kas myli tėvą ar motiną labiau negu mane - nevertas manęs”.

908 Esi per daug naivus, kai apie apaštalavimo darbų vertę sprendi iš išorės. Pagal šį kriterijų turėtum labiau vertinti anglių maišą nei deimantų saują.

909 Dabar, kada Jam atsidavei, prašyk Jį naujo gyvenimo, naujo “antspaudo” - tavo, kaip Dievo žmogaus, misijos autentiškumui patvirtinti.

910 Visa tai - tavo idealas, tavo pašaukimas - yra... beprotybė. Ir kiti - tavo draugai, tavo broliai - yra bepročiai...

Ar kada nors nesi girdėjęs giliai savyje šito šauksmo? Ryžtingai atsakyk, jog dėkoji Dievui už garbę priklausyti šiam “beprotnamiui”.

911 Rašai man: “Toks didelis noras, kurį visi turime, kad “tai” sektųsi ir plėstųsi, regis, ima virsti nekantrumu. Kada gi sprogs, kada pratrūks..., kada pamatysime pasaulį esant mūsų?”

Ir priduri: “Noras neliks bevertis, jei jį išliesime Viešpačiui “priversti”, prie Jo pristodami: tada būsimė šauniai panaudoję laiką”.

912 Galiu suprasti tavo kančią, kai priverstinai neveiklus svarstai apie užduotį, kurią dar reikia atlik-

ti. Tavo širdis netelpa planetoje, o turi prisitaikyti... prie smulkaus tarnybinio darbo.

Tiktai kuriam laikui atidėliosime tą *fiat*?..

913 Neabejok: tavo pašaukimas yra didžiausia malonė, kokią Viešpats galėjo tau suteikti. Padėkok Jam už tai.

914 Kokį gailestį kelia šitos minios žmonių - aukštojo ir žemojo, ir vidurinio sluoksnio, - neturinčių jokio idealo! Atrodo, lyg nežinotų turį sielą: jie yra... masė, banda..., kaimenė.

Jėzau: mes tavo Gailestingosios Meilės padedami masę paversim kariauna, bandą - kariuomene, o iš kaimenės ištrauksime ir apvalysime tuos, kurie jau nebe-nori būti purvini.

915 Dievo darbai nėra nei svertas, nei pakopa.

916 Viešpatie, padaryk mus bepročiais ta užkrečiama beprotybe, kuri daugelį patrauktų į Tavo apaštalavimą.

917 *Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via ?* - Argi mūsų širdys nebuvo užsidegusi, kai jis kelyje mums kalbėjo?

Jei esi apaštalas, šie mokinių iš Emauso žodžiai turėtų savaime ištrūkti iš tavo profesijos draugų lūpų sutikus tave gyvenimo kelyje.

918 Eik apaštalauti, kad atiduotum Jam viską, o ne kad ieškotum ko nors žemiško.

919 Panoręs, kad taptum apaštalu, Viešpats tau priminė - kad niekada to neužmirštum - jog esi “Dievo sūnus”.

920 Kiekvienas jūsų turi stengtis būti apaštalu apaštalu.

921 Apaštalo siela, tu esi druska. *Bonam est sal* - druska geras daiktas, - skaitome Evangelijoje, - *si autem sal evanuerit* - bet jei druska nustotų sūrumo..., ji niekam nebetinka, nei dirvai, nei mėšlui; ji išberiamama laukan kaip niekam tikusi.

Tu esi druska, apaštalo siela, bet jei nustoji sūrumo...

922 Mano sūnau, jei myli savo apaštalavimą, būk tikras, kad myli Dievą.

923 Tą dieną, kada gerai “jausi” savo apaštalavimą, jis tau bus šarvai, atlaikantys visus tavųjų žemės ir pragaro priešų užpuolimus.

924 Visuomet melsk ištvermės sau ir savo apaštalavimo bendražygiams, nes mūsų priešas nelabasis net per daug gerai žino, kad esate jo didžiausi priešai..., ir kokį malonumą jam teikia nuopuolis jūsų gretose!

925 Kaip stropus vienuoliai trokšta žinoti, kaip gyveno jų ordino ar kongregacijos pirmeiviai, kad sektų jų pavyzdžiu, taip ir tu, uolus krikščioni, stenkis pažinti ir perimti Jėzaus mokinių, kurie bendravo su Petru ir Paulium, ir Jonu ir beveik buvo Mokytojo Mirties ir Prisikėlimo liudininkai, gyvenimą.

926 Klausi manęs..., ir tau atsakau: tau tobulėti - tai tobulai gyventi toje vietoje, turint tas pareigas ir padėtį, kur Dievas, vyresnybei tarpininkaujant, tave paskyrė.

927 Melskitės vieni už kitus. Šitas silpsta?.. Ir kitas?.. Ir toliau melskitės neprarasdami ramybės. Kai kurie pasišalina? Pražūva?.. Viešpats yra jus suskaičiavęs nuo amžių amžinųjų!

928 Tu teisus. “Nuo viršūnės, - rašai man, - visur, kiek tik akys užmato, - daugelio kilometrų spinduliu - nematyti nė vienos lygumos: už kiekvieno kalno - kitas. Kai kur, rodos, kraštovaizdis susilygina, tačiau miglai išsisklaidžius atsidengia lig tol paslėptas kalnynas”.

Toks yra ir turi būti tavo apaštalavimo horizontas: reikia apkelti pasaulį. Tačiau nėra jums nutiestų kelių... Juos patys išminks per kalnus, išmušit juos savo žingsniais.

APAŠTALAS

929 Kryžius ant tavo krutinės? - Gerai. Bet ir... Kryžius ant tavo pečių, Kryžius tavo kūne, Kryžius tavo prote. - Taip gyvensi dėl Kristaus, su Kristumi ir Kristuje: tik tuomet būsi apaštalas.

930 Apaštalo siela: pirmiausia tu. Viešpats per šventąjį Matą sakė: "Daugelis man sakys anai die-nai atėjus: 'Viešpatie, Viešpatie, argi mes nepranašavome tavo vardu, argi neišvarinėjome demonų tavo vardu, argi nedarėme daugybės stebuklų tavo vardu?' Tuomet jiems pareikštų: 'Aš niekuomet jūsų nepažinojau. Šalin nuo manęs, jūs nedorėliai!'"

Teneatsitinka, sako šventasis Paulius, kad kitus mokęs pats pasidaryčiau atmetinas.

931 Karinis šventojo Ignoto genijus mums vaizduoja velnią, kuris sušaukia devynias galybes kipšų ir juos išsklaido po valstybes, apskritis, miestus ir kaimus, prieš tai išdrožęs "pamokslą", kuriame pamoko, kaip kaustyti geležimis ir grandinėmis, nieko atskirai nepaliekant nesupančioto...

Man sakei, kad nori būti vadas..., o kam gi tinka sukaustytas vadas?

932 Žiūrėk: apaštalai, kad ir kiek turėjo akivaizdžių ir nepaneigiamų silpnybių, buvo nuoširdūs, paprasti..., perregimi.

Ir tu turi akivaizdžių ir nepaneigiamų silpnybių.
Duok Dieve, kad tik tau netrūktų paprastumo.

933 Pasakojama apie vieną sielą, kuri, maldoje kalbėjusi Viešpačiui: "Jėzau, myliu Tave", išgirdo iš dangaus tokį atsakymą: "Meilė yra darbai, o ne geri ketinimai".

Pagalvok, ar kartais ir tu neužsitarnauji šio švelnaus priekaišto.

934 Entuziazmas yra apaštalo dieviškas pamišimas, kurio tau linkiu, ir turi tokius požymius: alkį bendrauti su Mokytoju; nuolatinį rūpinimąsi sielomis; atkaklumą, kurio niekas neįstengia palaužti.

935 Neužmik ant laurų. Jei, žmogiškai kalbant, tokia padėtis yra nepatogi ir nelabai puiki, kas atsitiks, jei laurai - kaip šiuo atveju - yra ne tavo, o Dievo?

936 Į apaštalavimą eini paklusti, apiplėšti pats save, o ne primesti savo asmeninės nuomonės.

937 Niekad nebūkite ilgos veiklos, bet trumpos maldos vyrai ar moterys.

938 Pasistenk taip gyventi, kad mokėtum savo noru atsisakyti patogumų ir gerovės, kurie tau nepatiktų kito Dievo žmogaus gyvenime.

Žinok, kad esi kviečių grūdas, apie kurį kalba Evangelija. Jei nekrenti į žemę ir neapmiršti, nebus vaisių.

939 Būkite pasaulio vyrai ir moterys, bet ne pasaulietiški vyrai ar moterys.

940 Neužmiršk, kad vienybė yra gyvybės požymis: atsiskyrimas - tai dūlėjimas, tikras ženklas, kad esi lavonas.

941 Paklusti..., saugus kelias. Aklai paklusti savo vyresniajam..., šventumo kelias. Paklusti savo apaštavime..., vienintelis kelias, - nes bet kokiame Dievo darbe tegali būti toks dvasios nusistatymas: arba paklusti, arba išeiti.

942 Turėk omeny, mano sūnau, kad esi ne vien siela, kuri jungiasi su kitomis sielomis, idant padarytų kokią gerą dalyką.

Tai yra daug..., bet to maža. Esi Apaštalas, vykdamas įsakmą Kristaus užduotį.

943 Žiūrėk, kad bendraujantys su tavim neturėtų dingsties sušukti taip, kaip ne be pagrindo šaukė vienas asmuo: "Man tų teisuolių jau iki čia..." Ir parodė ranka viršugalvį.

944 Turi perduoti kitiems Dievo meilę ir rūpestį sielomis, kad šieji savo ruožtu uždegtų daugelį kitų, tolimesnius, o kiekvienas pastarųjų - savo bendradarbius.

Kiek dvasios kalorijų tau reikia! - Ir kokia didelė atsakomybė, jeigu atšaltum! Ir - nenoriu apie tai nė pagalvoti - koks baisus nusikaltimas, jei duotum blogą pavyzdį!

945 Bloga nuostata yra klausytis Dievo žodžio kritiškai nusiteikęs.

946 Jei šiam pasauly norite atsiduoti Dievui, užuot tapę mokyti (moterims nereikia būti mokytomis, pakanka, kad būtų protingos), verčiau būkite dvasingi, artimai susivieniję su Viešpačiu per maldą; nešiokite nematomą apsiaustą, dengiantį jūsų jusles ir galias, visas kartu ir kiekvieną skyrium: melstis, melstis ir melstis; išpirkti, išpirkti ir išpirkti.

947 Nustebai, kad pagyriau, jog nėra "vienodumo" šiame tavo apaštalavimo darbe. Ir tau sakiau:

Vienybė ir įvairovė. Turite būti tokie skirtingi, kurie nepanašūs vienas į kitą yra dangaus šventieji, kurių kiekvienas turi savo asmenišką išskirtines savybes. Ir sykiu taip atitinkantys vienas kitą kaip šventieji, kurie nebūtų šventieji, jei kiekvienas jų nebūtų susitapatinęs su Kristumi.

948 Tu, numylėtasis Dievo sūnau, jausk ir gyvenk brolybę, tik be familiarumą.

949 Pretenduoti apaštalavimo žygiuose į vadovaujančius postus šiame gyvenime nenaudinga, o kitam Gyvenimui tai pavojinga.

Jei Dievas to nori, būsi pašauktas. Ir tada turėsi sutikti. Tačiau neužmiršk, kad kiekvienoje vietoje gali ir privalai save pašventinti, nes tam ir atėjai.

950 Jei manai, kad darbuojantis Kristui vadovo pareigos yra kažkas daugiau nei našta, - kiek kartėlio tavęs laukia!

951 Būti kokios nors apaštalavimo veiklos priešakyje yra tas pat, kaip būti pasirengusiam nukęsti viską iš visų su begaline artimo meile.

952 Apaštaliniame darbe neatleistini neklusnumas ir dviveidystė. Turėk omeny, kad paprastumas nėra nei neprotingumas, nei nesantūrumas.

953 Tu privalai melstis ir aukotis dėl to, kuris yra tavo apaštalavimo žygio Galva, ir dėl jo intencijų įgyvendinimo. - Jei nerangiai vykdai šią priedermę, perši man mintį, kad tau stinga entuziazmo savajam keliui.

954 Kalbėk su ypatinga pagarba, kada viršinin kas dėl ko nors tariasi su tavim ir tu turi paprieštara-

ti jo nuomonei. Ir niekad neprieštarauk jam pavaldinių akivaizdoje, nors jis ir klystų.

955 Savo apaštalavimo žygyje nebijok išorinių priešų, kad ir kokia didi būtų jų galia. Štai kas tavo didžiausias priešas - tavo "sūniškumo" stoka ir tavo "broliškumo" stoka.

956 Gerau suprantu, kad tau tik juoką kelia panieka, kurią tau rodo nors ir galingi priešai, kol jauti vienybę su Dievu ir savo apaštalavimo broliais. O tau kas?

957 Dažnai apaštalavimo triūsą palyginu su mašina: krumpliaračiai, stūmokliai, vožtuvai, varžteliai...

Taigi artimo meilė - tavoji artimo meilė - yra tepalas.

958 Atsikratyk tos pasitenkinimo savimi išraiškos. Kitaip atstumi nuo savo sielos kitas sielas, kurios prie tavęs prisiartina. Išklausyk. Ir kalbėk paprastai: tik taip tavo, kaip apaštalo, darbas skleisis ir taps vaisingesnis.

959 Panieka ir persekiojimas yra palaiminti dieviško palankumo įrodymai, bet nėra gražesnio ženklo palankumui įrodyti kaip šis: laikytis nepastebimai.

APAŠTALAVIMAS¹

960 Kaip vandenyno ūžesys susideda iš kiekvieno bangos šniokštimo, taip jūsų apaštalavimo šventumas susideda iš kiekvieno jūsų asmeninių dorybių.

961 Reikia, kad būtum “Dievo žmogus”, vidaus gyvenimo žmogus, maldos ir aukos žmogus. Tavo apaštalavimas turi būti tavo gyvenimo “savyje” perteklius.

962 Vienybė. Vienybė ir klusnumas. Kam man pabiros laikrodžio detalės, kad ir puikiausios, jeigu nerodo laiko?

963 Nesudarykite savo darbe “būrelių”. Tai būtų apaštalavimo žygių susmulkinimas: nes jeigu toks “būrelis” pagaliau imtų vadovauti pasauliniam užmojui..., kaip greitai pasaulinis užmojis pasibaigtų būreliu!

964 Nepaguodžiamas man sakei: yra daug kelių!

¹*Apaštalavimas* - kitų priartinimas prie tikėjimo pagal Jėzaus žodžius: “Tad eikite ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones” (Mt 28,19). Apaštalavimas yra visų krikščionių teisė ir pareiga.

- Turi jų būti daug, kad šioje nuostabioje įvairovėje kiekviena siela galėtų rasti savąjį.

Painiava? - Išsirink kartą visam laikui: ir painumas virs saugumu.

965 Džiaukis, jei matai, kad kiti darbuojasi geruose apaštalavimo žygiuose. Ir prašyk jiems gausios Dievo malonės ir kad jie atsilieptų į tą malonę.

O tu ženk savuoju keliu: įtikink save, jog kito neturi.

966 Tu nuklysti nuo kelio, jei tau skaudu, kad kiti dirba Kristui, nekreipdami dėmesio į tavo triūšą. Prisimink šią ištrauką iš šventojo Morkaus: "Mokytojai, mes matėme vieną tokį, kuris nevaikščioja su mumis, bet tavo vardu išvarinėja demonus. Mes jam draudėme, nes jis nepanoro eiti su mumis". Jėzus atsakė: "Nedrauskite jam! Nėra tokio, kuris mano vardu darytų stebuklus ir galėtų čia pat blogai apie mane kalbėti. Kas ne prieš mus, tas už mus!"

967 Tuščia tau plėšytis daugelyje išorinių darbų, jei tau trūksta Meilės. Tai tas pats kaip adata be siūlo.

Kaip būtų gaila, jei galiausiai pasirodytų, jog vykdei "savo", o ne Jo apaštalavimą!

968 Džiaugsmingai laiminu tave, sūnau, už šitą tikėjimą savo apaštališka misija, tikėjimą, kuris paskatino tave parašyti: "Nėra abejonės: ateitis yra užtikrinta, galbūt nepriklausomai nuo mūsų. Tačiau reikia,

kad būtume vienybėje su Galva - *ut omnes unum sint!* (tegul visi bus viena) - per maldą ir auką”.

969 Kurie veikimą palikdami kitiems meldžiasi ir kenčia, tie nežibės čia, bet kaip švies jų karūna Gyvenimo Karalystėje! Tebūnie palaimintas “kančios apaštalavimas”!

970 Teisybė, kad tavo santūrų apaštalavimą pavadinau “tylia ir veiksminga misija”. Ir neturiu ko pataisyti.

971 Tokia gera man atrodo ta tavo pagarba pirmiesiems krikščionims, jog darysiu viską jai paskatinti, kad tu - kaip ir jie - šį santūrumo ir pasitikėjimo Apaštalavimą kasdien atliktum vis uoliau.

972 Kai imies santūrumo ir pasitikėjimo apaštalavimo, nekalbėk man, kad nežinai, ką sakyti. Nes - tau atsakysiu sykiu su psalmininku - *Dominus dabit verbum evangelizantibus virtute multa* - Viešpats į savo apaštalų lūpas įdeda veiksmingus žodžius.

973 Žodžiai, laiku pašnibždėti abejojančiam draugui į ausį; padedantis susivokti pokalbis, kurį mokėjai tinkamai užmegzti; profesionalus patarimas, pagerinantis jo studijas; santūrus nesantūrumas, kurio dėka jam atskleidi netikėtus kilnumo akiračius... Visa tai yra “pasitikėjimo apaštalavimas”.

974 “Apaštalavimas prie stalo” yra senas Patriarchų vaišingumas, apgaubtas broliška Betanijos šiluma. Kada jis vyksta, atrodo, lyg gale stalo matytum Jėzų, kaip Lozoriaus namuose.

975 Neatidėliotinai reikia vėl sukrikščioninti šventes ir liaudies papročius. Reikia išvengti, kad viešieji vaidinimai neverstų rinktis: arba beskoniai, arba pagoniški.

Prašyk Viešpatį, kad būtų kam imtis šio neatidėliotino darbo, kurį galime pavadinti “pramogų apaštalavimu”.

976 “Laiškų apaštalavimą” tu man gražiai išgiri. Rašai: “Nežinau, kaip išmarginti popierių kalbant apie dalykus, kurie galėtų būti naudingi laiško gavėjui. Kai pradedu, sakau savo Angelui Sargui, jog rašau jį tik dėl to, kad kam nors pasitarnautų. Ir nors nepasakyčiau nieko daugiau, vien tik kvailystes, niekas iš manęs - nei iš to, kam rašau - neatims tos valandėlės, kurią praleidau meldamas sielai, kuriai mano laiškas skirtas, to, ką žinau jai esant labiausiai reikalinga”.

977 “Laiškas pasiekė mane liūdnomis, be jokios priežasties liūdnomis dienomis, ir jo skaitymas nepaprastai pakėlė mano dvasių sužinojus, kaip dirba kiti”. O kitas rašo: “Man padeda Jūsų laiškai ir žinios apie mano brolius, lyg laimingas sapnas prieš nekokią tikrovę”... Ir dar kitas: “Koks džiaugsmas gauti tuos laiškus ir žinoti, kad esu šitų draugų draugas!” Ir dar

kitas, ir dar tūkstantis rašo maždaug taip: “Gavau laišką nuo X ir jaučiu gėdą galvodamas apie savo silpnądviasiškumą palyginti su jais”.

Ar ne tiesa, kad veiksmingas yra “laiškų apaštalavimas”?

978 *Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum* - eikite paskui mane! Aš padarysiu jus žmonių žvejais. Ne be paslėptos minties sako Viešpats šiuos žodžius: žmonės - kaip ir žuvis - reikia sugauti už galvos.

Kokią evangelišką gelmę turi “proto apaštalavimas”!

979 Žmogui yra įprasta menkai tevertinti tai, kas nedaug kainuoja. Tai todėl tau patariu rinktis “nedavimo apaštalavimą”.

Niekad neatsisakyk paimti teisingo ir saikingo atlygio už savo profesinius patarnavimus, jeigu tavo profesija yra apaštalavimo įrankis.

980 Ar mes neturime teisės vedžiotis su savim tikėjimo seserį, kuri mums padėtų, kaip ir kiti apaštalai ir Viešpaties broliai bei pats Petras? - Taip sako šventasis Paulius savo Pirmajame laiške korintiečiams. Tai gi neįmanoma nepaisyti “moters bendradarbiavimo apaštalavime”.

981 “Jėzus keliavo per miestus ir kaimus, - skaitome 8-ajame Evangelijos pagal Luką skyriuje, - mo-

kydamas ir skelbdamas gerąją naujieną apie Dievo karalystę. Su juo buvo Dvylika ir kelios moterys, išgydytos nuo piktyųjų dvasių bei ligų; tai Marija, vadinama Magdaliete, iš kurios buvo išėję septyni demonai, Erodo prievaizdo Chuzos žmona Joana, Zuzana ir daug kitų moterų, kurios šelpė juos savo turtu”.

Išrašau šiuos žodžius. Ir meldžiu Dievą, kad jei kokia moteris skaitys šias eilutes, teprisipildo veiksmingo švento pavydo.

982 Moteris tvirtesnė už vyrą ir ištikimesnė skausmo valandą. Marija Magdaliete ir Marija Kleopo žmona, ir Salome!

Su grupe drąsių moterų, kaip šios, glaudžiai susijusių su Skausmingąja Mergele, kokį tik darbą sieloms nebūtų įmanoma nuveikti pasaulyje!

IŠTVERMĖ

983 Pradedą visi, ištvėria šventieji.

Tegu tavo ištvėrmė nebūna akla pirmo impulso pasekmė, inercijos dalykas: tebūna ji apgalvota ištvėrmė.

984 Sakyk Jam : *ecce ego quia vocasti me!* - štai aš, nes mane šaukei!

985 Tu išklydai iš kelio ir negrįžai, nes tau buvo gėda. Bet logiškiau būtų gėdytis nepasitaisius.

986 "Teisybė, kad nėra reikalo būti joku didvyriu, - prisipažįsti man, - tam, kad be keistumo ir šventuoliškumo mokėtum pasitraukti į vienumą, pabūti kiek reikia... ir ištvėrti". Ir priduri: "Kol vykdau jūsų užduotas pamaldumo praktikas, aplinkos intrigos ir apkalbos man nekelia rūpesčio; mane teišgąsdintų štai kas: bijoti šių menkniekių".

Puiku.

987 Puoselėk ir saugok tą kilnų idealą, kuris ką tik išsižiebė tavyje. - Nepamiršk, kad pavasarį išsiskleidžia daug žiedų, bet maža tų, kurie atneša vaisių.

988 Nusiminimas yra tavo ištvermės priešas. - Jei nekovoji su nusiminimu, iš pradžių įpulsį į pesimizmą, o vėliau į drungnumą. Būk optimistas.

989 Na štai: po tiek daug meldimo: “Kryžiaus, Viešpatie, Kryžiaus!” - matyti, kad norėjai sau malonaus kryžiaus.

990 Pastovumas, kurio niekas nesutrikdo. Tau jo trūksta. Prašyk jo Viešpatį ir daryk visa, ką gali, kad jo gautum: nes tai yra didelė paskata, kad neiškryptum iš vaisingo kelio, kurį pasirinkai.

991 Negali “pakilti”. - Nieko nuostabaus: anas nu puolimas!.. Būk ištvermingas ir “pakilsi”. Prisimink, ką sako vienas dvasinis autorius: tavo vargšė siela yra paukštis, kurio sparnai tebėra sulipę nuo purvo.

Tau trūksta dangaus saulių ir asmeninių pastangų, mažų ir nuolatinių, kad išrautum šiuos polinkius, šiuos įsivaizdavimus, šį nuliūdimą: tą lipnų purvą nuo tavo sparnų.

Ir pasijusi laisvas. Jei būsi atkaklus - “pakilsi”.

992 Dėkok Dievui, kuris tau padėjo, ir dėliaukis savo pergale. Kokį džiaugsmą jaučia tavo siela, atsi-
liepusi į malonę!

993 Samprotauji... gerai, šaltai: kiek dingsčių atsisakyti užduoties! Ir kai kuri, regis, esminė.

Matau, be abejonės, kad turi pateisinimų. Tačiau nesi teisus.

994 “Mano įkarštis išblėso”, - rašei man. Tu turi dirbti ne iš įkarščio, bet iš Meilės: įsisąmoninės pareigą, o tai yra savęs atsižadėjimas.

995 Nepajudinamas: toks tu turi būti. - Jei tavo ištvėrmę sudrebina savas ar svetimas silpnumas, susidarau liūdną vaizdą apie tavo idealą.

Pasiryšk kartą visam laikui.

996 Labai paviršutiniškai suprantai apie savo kelią, jeigu jausdamasis atvėęs manai, jog esi jį praradęs: tai išbandymo valanda, todėl iš tavęs atimtos visos juntamos paguodos.

997 Išvykimas, atsiskyrimas nuo kitų - ištvėrmės išbandymai. Šventosios Mišios, malda, sakramentai, aukos, šventųjų bendravimas - tai ginklai, kad išbandymo valandą laimėtum.

998 Palaiminta į šulinio ratą įkinkyto asilo ištvėrmė! - Visuomet lygiu žingsniu. Visuomet tuo pačiu ratu. Diena dieneon, vis tas pat.

Be šito nesunoktų vaisiai, nevešėtų daržai, nekvepėtų sodai.

Pritaikyk šią mintį savo vidiniam gyvenimui.

999 Kokia ištvėrmės paslaptis? Meilė. - Pamilk Jį ir Jo nepaliksi.

ABĖCĖLINĖ DALYKINĖ RODYKLĖ

ANGELAI SARGAI. - Nuo 562 iki 570; 150, 976.

ANTGAMTINĖ REGMĖ. - 280, 297, 404-406, 415. 416, 664, 702, 837; tikėjimas, 279, 378,575,587.

ANTGAMTINIS GYVENIMAS. - Nuo 279 iki 324; vienybė su Kristumi, 271, 302, 303, 314, 321, 781; gyventi Kristuje, 87, 288, 416, 422, 721, 882; Meilės gyvenimas, 418, 429, 433, 668, 813, 814; gyvas ir veiklus tikėjimas, 575, 577, 578, 583, 584, 586,588, 727; antgamtinė regmė, 278-280, 297,389,702; Kryžiaus meilė, 180, 187, 203, 209, 218, 224, 402; vidinis gyvenimas, 83, 283, 294, 651, 697, 837; susikaupimas, 184, 281, 304, 319,368; Dievo akivaizda, 89,103,108-110,135,278; malonės veikimas, 57,58,273,286,667,719; asmeninis atsiliepimas, 293, 313, 316, 317, 326; sakramentai, 211, 310, 322, 521, 533, 534; gyvenimo planas, 77, 307, 375-377, 815; pradėti ir vėl iš naujo pradėti; 292,298,318,325,404,711; gyvenimo vienybė, 81,82, 341, 346, 347, 367, 409, 411; darbo gyvenimas, 335, 337, 356, 359; apaštalinis virpulis, 412, 791,796,810,842, 844, 942,961; antgamtinis džiaugsmas, 638,657,659,662,665; Švenčiausioji Mergelė ir šventasis Juozapas, 492,493,513,559-561.

APAŠTALAS. - Nuo 929 iki 959; krikščionis yra apaštalas, 7,16, 24, 833, 921, 933, 942; atpirkėjas sykiu su Kristumi, 1, 109, 687, 904, 905, 929, 967; sielų troškimas, apaštalinis įkarštis, 32, 315, 796, 804, 806, 810, 934; pašventinti save, kad būtų galima pašventinti kitus, 284, 835, 837, 930, 944, 960, 961; maldos ir pasiaukojimo siela, 89,105,108,232,528,937,938, 946, 969; tikėjimas, 315, 489, 695, 785, 794, 912, 968; viltis,

19,255,473,490,660,774,802,911; artimo meilė, bendrabūvis, 412, 459, 464, 806, 839, 948,951, 955-957; nuolankumas, 365, 474, 830, 834, 932, 935,959; būti įrankiu, 360, 475, 484-486, 491, 909; natūralumas, 379,840, 841,843, 848,939,958; pavyzdys, 11, 342, 371,372,383,411, 661,795,842,943; drąsa, 35, 380, 387-390, 850, 877, 982; draugystė, 807, 831, 838, 846,970-977; per darbą,344,353,358,359,373,407,799,832; kitos dorybės, 129, 631, 931, 936, 940, 947; apaštalių apaštalas, 791, 793, 803, 808, 809, 811, 920.

APAŠTALAVIMAS. - Nuo 831 iki 851 ir nuo 960 iki 982;

pašventinti pasaulį, 1,121,376,831,833,844,911,944; iškelti Kristų į žmonių veiklos viršūnę, 301,347, 764, 914; tikėjimas, 137,175, 255,317,471,489,583,585, 649,695; artimo meilė, vienybė, 192, 550, 830, 847, 940, 955, 957, 962; klusnumas, 315,488,614,616,619,629,915, 941,949-959; visuotinumai, 7, 812, 928, 947, 963-966, 980, 981; vaisiai, 28, 129,199, 473, 697, 794, 916, 968; atgamtinės priemonės, 82, 89, 105, 108, 470,546-549,837,960,969, 982; Angelų Sargų pagalba, 563-566, 570; draugystės apaštalavimas, 846, 850, 971-975; apaštalavimo natūralumas, 380,643,835,842,970; per darbą, 347; 353, 799, 832, 979; per mokymąsi, 335, 336, 340, 346, 782, 978; doktrininis apaštalavimas, 338, 344, 349, 467, 582, 836, 849; laiškų apaštalavimas, 312, 547, 976, 977; Švenčiausioji Mergelė, 494, 505, 515, 982.

APLINKA. - Krikščioniškai paveikti aplinką, 376,566,805,850, 986; natūralumas, 379, 380, 982.

APSIMARINIMAS. - Nuo 172 iki 207; apsimarinimo prasmė, 169, 179, 182, 187, 194, 195, 299; apsimarinimo vaisiai, 172, 180,198,199, 701, 929, 946; atgailos dvasia, 5,208,210,214, 215,218, 227,231, 696; Šventasis Kryžius, 163,175,178,193, 203, 277, 647, 775; pasiaukojimas, 186, 189, 306, 635, 683, 763, 834, 881; vidinis apsimarinimas, 13, 43, 173, 174, 177, 181,188,201,631,689; juslių apmarinimas, 181-184,193,196, 222, 368, 677, 679-682; atgailos darbai, 200, 202, 221, 224,

232, 233; įprastuose dalykuose, 17, 20, 44, 85, 205, 373; maži apsimarinimai, 191, 204, 206, 223, 885, 899; Švč. Mergelė Marija, 508, 509.

APSIRIJIMAS. - 126, 196, 679-682.

ASKETIN\$ KOVA.- Nuo 707 iki 733; būtinybė, 248, 300, 308, 311, 708, 933; šventumas yra kova, 133, 290, 326, 433, 709, 724; kaip grumtis, 19, 149, 205, 298, 307, 545, 716, 788; pradėti ir vėl pradėti, 245, 292, 4M, 711, 712, 719; drungnumas, 257, 325, 327-331; atgamtinis sportas, 295, 318, 406, 822; gundymuose, 127, 132, 138, 140, 167, 170, 434, 714; viltis, 263, 707, 717, 720, 725, 731, 751; pasidavimas Dievui, 721, 722, 728-730, 732, 733; gyvenimo planas ir vadovavimas, 76-80, 715, 727, 899; ištvermė, 39, 285, 718, 723, 991-996; pasitikėjimas Švč. Mergele Marija, 493, 513-516.

ATGAILA. - Nuo 208 iki 234; atgailos dorybė, 200, 211-213, 232, 870, 884, 886; atgailos dvasia, 169, 197, 218, 224, 548, 550, 701, 946, 989; gailėjimasis, išpirkimas, 182, 210, 215-219, 221, 222, 234, 861, 929, 969; apsimarinimas, atgailos darbai, 196, 202, 208, 209, 214, 223-231, 233, 885, 938; Švč. Mergelė Marija šalia Kryžiaus, 503, 506, 508.

ATLEIDIMAS. - 267, 309, 441, 446, 452, 686, 689, 887.

ATPIRKIMAS. - Dievo Karalystė, 11, 301, 426, 472, 832, 833, 906, 914; Atpirkimas, Dievo žygdarbis, 1, 475, 479, 695, 755, 830, 911, 928, 942, atpirkimas kartu su Kristumi, 550, 764, 796, 801, 811, 831, 904, 982.

ATSILYGINIMAS. - 112, 182, 690, 861, 886; atsiteisimas, 269, 288, 402, 436, 532, 897; išpirkimas, 210, 215, 216, 219, 222, 234, 242; Švč. Mergelė Marija, 503, 506,

ATSIVERTIMAS. - 285, 776; atitaisyti, 290, 292, 298, 326; vėl pradėti, 404, 405, 711, 712, 719; Švč. Mergelei Marijai padedant, 495.

AUKA. - 81,153,185,509, 651,763, 961; savęs išsižadėjimas, 175, 255, 466, 647, 683, 807, 834; kankinystė, 182,199, 205, 206, 622, 743, 848; Kryžius, 178,186, 204,218,277, 726, 775.

BAILUMAS. - 18,33-36,54,251, 603; vidiniame gyvenime, 65, 169, 348, 714, 828, 985; apaštalaujanč, 792, 841, 903.

BAŽNYČIA. - Nuo 517 iki 527; Bažnyčios požymiai, 7,517,525, 847,947,963,964,966; antgamtinis tikslas, 291,301,796,801, 831, 833, 904, 906, 942; ištikimybė, 338, 400, 576, 582, 685, 836, 849; meilė Bažnyčiai ir Popiežiui, 518-520, 526, 573; liturgija ir Sakramentai, 521-524,527,542, 543; kunigystė, 66-68,71,72,74:, 526; Šventųjų Bendravimas 315,469,544,545, 548-550.

BRANDA. - Rimtumas, 2,3,43,49-51,55,427; lengvabūdiškumas, 17,18,41,42,374,939,; vaistai nuo lengvabūdiškumo, 13,333, 343, 375, 564, 590.

BROLYBĖ. - 365, 366, 458, 460-462, 469, 948; artimo meilė, vienybė, 31, 55, 385, 465, 480, 544, 545, 549, 974; apaštalaujanč, 665, 924, 927, 955-957, 977.

CHARAKTERIS. - Nuo 1 iki 55; charakterio ugdymas, 4,20, 22, 38, 295, 590; tvirtumas, 5, 48, 54, 311, 603, 696; atkaklumas, 13,15,21,39,42,45; valia, 11,19,23,16,364,615; branda, 17, 41, 43, 55, 343, 427; ramumas, 8-10, 14, 25, 374, 665; rimtumas, 3, 49-51; taktiškumas, 2, 350; didžiadvasiškumas, 7, 16, 24, 28, 52; dosnumas, 1, 6, 29-32,46, 307; teisingumas, 33, 34, 37, 40, 353, 393; drąsa, 12, 18, 35, 44, 401; paprastumas, 47, 53.

DANGUS. - 297, 428, 751-753; viltis, 139, 669, 692, 737, 738; kova, kad jį pasiektum, 29, 720, 748, 754, 819; Švč. Mergelė Marija, 512.

DARBAS. - Meilė darbui, 162,306, 334, 348, 373, 697, 933; gerai padarytas darbas, 17, 333, 340, 374, 826, 830; laiko iš-

naudojimas, 13-15, 21,23, 354-358, 486; profesinis prestižas, 294, 332, 347, 350-352, 372; darbo pašventinimas, 301, 337, 341, 346, 491, 799, 815, 817, 825; Dievo akivaizda, 277, 302, 359, 545, 772, 778; intencijos grynumas, 24, 31, 32, 784, 788, 789; dorybių įgyvendinimas darbe, 1, 335, 336, 343, 378, 440, 545, 748; pavyzdingumas, 342, 353, 371.

DIDŽIADVASIŠKUMAS. - 7, 16, 24, 28, 52, 527, 636; kilnios ambicijos, 112, 525, 825, 874, 911, 912.

DIEVIŠKASIS GAILESTINGUMAS. - 93,309,431, 711, 747.

DIEVIŠKOJI ĮSŪNYSTĖ. - 274,435, 440, 860, 864, 894, 919, 948; dvasinio gyvenimo pagrindas, 721, 722, 867, 870; Dievo akivaizda, malda, 93, 115, 246, 265, 267, 887, 890; viltis, pasitikėjimas, 669, 739, 746, 881, 884, 886, 892; Švenčiausioji Mergelė, 506, 512.

DIEVO AKIVAIZDA. - Nuo 265 iki 278; jos svarba, 278, 283, 319, 320,390,471,473,551; kaip Dievo vaikai, 265, 267, 274, 865, 878, 895, 897, 898; maldoje, 85, 88, 90, 91, 97,102, 114, 115; per visą dieną, 103, 110, 277, 718, 772, 815, 884, 894; gyvenimo vienybė, 266,271,273,275,287,359,416,882; priemonės, 268-270, 272, 288, 302, 312, 540, 564, 567, 986; per Švč. Mergelę Mariją, 276, 495, 900.

DIEVO BAIMĖ. - 141, 326, 386, 435, 734, 747, 749, 752.

DIEVO GARBĖ. - Nuo 779 iki 789; Dievui visa garbė, 147,780, 783-786; intencijos grynumas, 287, 490, 772, 778, 781, 787-789, 826; holokaustas, 186, 617, 622, 684, 763, 782, 842.

DIEVO ĮRANKIAI. - 381, 477,484, 488, 684; nuolankumas, klusnumas, 475, 483, 612, 617, 723; apaštalaujant, 485, 486, 491, 803, 830.

DIEVO MEILĖ. - Nuo 41 iki 439; Dievas yra meilė, 93, 417, 428, 431; įsikūnijusio Dievo Meilė, 422, 426, 432, 437, 537, 538,801; Dievo Meilė žmonėms, 16,139,244,267,425,434, 875; atsiliepiamas į Dievo Meilę 401,420, 423, 427,429,529, 568, 806, 901; širdimi, 111,155-157,161,164,171, 421, 878; gyventi Meile, 24, 119, 303, 433, 667, 668, 727, 994,999; mylėti darbas, 91, 323, 743, 813, 814, 824, 859, 933; Meilės skausmas, 246, 328, 402, 436, 439, 441; apsimarinimas, 182, 212, 215, 232, 881, 885; sūniška baimė, 386, 435; mylėti kitus dėl Dievo, 154, 412, 419, 424, 430; uždegti žmonės Dievo Meile, 1,474, 790, 796, 922,944,967; Marija, Gražiosios Meilės Motina, 492, 493, 504, 506.

DIEVO VALIA. - Nuo 754 iki 778; susitapatinimas, meilė, 213, 756, 757, 759, 762, 765, 773, 774; pasidavimas Dievui, 718, 729, 731, 739, 758, 760, 766-768, 864; vykdymas, 413, 480, 691, 754, 755, 761, 763, 776, 912; klusnumas, 156, 617, 628, 629, 775, 777; intencijos grynumas, 287, 293, 490, 709, 772, 778, 787-789; ištikimoji Mergelė, 497, 508, 510, 512.

DOKTRINA. - 338, 349, 384, 394, 582, 782, 836, 978.

DOKTRININIS LAVINIMAS. - Nuo 360 iki 386; būtinybė, 26, 344, 367, 376, 377, 382, 756; kriterijus, 305, 384, 400, 407, 603; apaštalavimo labui, 346,347,349,370,371,379,380,921.

DORYBĖS. - Nuo 667 iki 684; antgamtiniame gyvenime, 323, 492,667,727,826; žmogiški dorybės bruožai, 79,180,410,657.

DRĄSA. - 387-392,401, 479, 482; sūniška drąsa su Dievu, 402, 403,405, 406, 497, 857, 896; apaštalaujant, 16,792, 841, 851.

DRAUGYSTĖ. - 159-161, 838; draugystė su Jėzumi Kristumi, 88,91,421,422,806; draugystės apaštalavimas, 790,798,807, 846, 970-977.

DRUNGNUMAS. - Nuo 325 iki 331; dvasinis tingumas, 16,30, 414, 616, 675, 683, 724, 921, 944; priežastys, 260, 326-330, 354, 713, 828, 935, 988; simptomai, 257, 331, 348, 364, 529, 530, 662; vaistai, 92, 311, 316, 318, 325, 492, 551, 822.

DVASINĖ KŪDIKYSTĖ. - Nuo 852 iki 901; dieviškoji išūnystė ir pasidavimas Dievui, 852, 860, 863, 864, 867; nuolankumas, 862,865,868,869,871,872,880,882; tvirtumas ir branda, 55, 697, 853-856, 858, 877, 899; Meilė, 875, 878, 881, 883, 885, 901; pamaldumas, 557, 859, 866, 876, 898: malda, 153,888-897; gailestis, 861,870,873,879,884,886,887; drąsa, 389, 390, 402, 403, 857, 874; Švč. Mergelė Marija, 498, 516, 900.

DVASINIS SKAITYMAS. - 116,117.

DVASINIS VADOVAVIMAS. - Nuo 56 iki 80; Šventosios Dvasios veikimas, 57,58, 62, 756, kunigas, įrankis, 66,67,72, 74,463; reiklumas, 158, 166, 231, 233, 361; nuoširdumas, 64, 65, 305, 444, 862; paklusimas malonei, 56, 59, 60, 63, 339, 715; skrupulai, 259, 261, 262; pagalba kovojant, 76-80.

DŽIAUGSMAS. - Nuo 657 iki 666; tikėjimo vaisius, 203, 297, 657,770,906; atsidavimo, 659, 758,766,768; ir dosnumo, 237, 255,308,696,704,807,992; jo šaknys Kryžiaus pavidalo, 217, 626,658,660,671,672,692,758; visados norma, 29,260,298, 662-666, 879; džiaugsmo sėja pasaulyje; 548, 661, 965.

EGOIZMAS. - 29-31, 36, 38, 458, 602, 643, 683, 780, 784.

EUCHARISTIJA. - Tikras Jėzaus Kristaus buvimas Eucharistijoje, 87,432,438,531,843; Komunija, 117,532,534,536,538-540, 710, 896; Auka, 530, 533; Viešpats Tabernakulyje, 269, 270, 322,537,554,569, 876; artimo meilė, vienybė, 105, 321,535.

EVANGELIJA. - 2, 416, 470, 583,586.

GAILESTIS. - 200, 216, 244, 242, 436, 503, 532, 597, 605, 712, 725; Meilės skausmas, 246, 328, 403, 437, 439, 441, 506, 508, 591, 861, Švč. Mergelė Marija, 503, 506.

GYVENIMO PLANAS. - 77, 304, 375, 409, 490, 815, 817, 822; gyvenimo normos, 81, 88, 99, 106, 173, 377, 486, 534, 986; tvarka, laiko išnaudojimas, 13, 23, 76, 79, 80, 354-358; kova, 11, 17, 19, 21, 192, 307, 331, 362; darbštumas, 15, 334-337, 341, 348, 355-359; heroiška minutė, 78, 191, 206, 253; sąžinės patikrinimo būtinybė, 235, 238-240, 241, 243, 772.

GYVENIMO VIENYBĖ. - 2, 81, 82, 271, 367, 409, 411, 967; gyvenimas pagal tikėjimą, 266, 268, 273, 275, 353, 578, 579, 842, 933; darbas, malda ir apaštalavimas, 277, 334-337, 346, 347, 359, 825, 895.

IDEALAI. - 426, 493, 644, 830, 910, 987, 995.

INTENCIJOS GRYNUMAS. - 24, 32, 37, 147, 215, 280, 440, 466, 481, 693; ieškoti Dievo garbės, 252, 649, 684, 780-783, 837, 842, 967; norėti Dievo valios, 109, 287, 359, 490, 688, 709, 778; ištaisyti, 161, 290, 331, 367, 700, 772, 784, 787-789; mažuose dalykuose, 813, 814, 816, 820, 822, 826, 829.

IŠMALDA. - 466-468, 636, 638.

IŠSORINIS ELGESYS. - 3, 47, 161, 350-352; geras pavyzdys, 2, 275, 370, 626, 661.

IŠPAŽINTIS. - 211, 309, 310, 521, 605.

IŠTIKIMYBĖ. - 296, 369, 393-400, 413, 453, 472, 514, 519, 730.

IŠTVERMĖ. - Nuo 982 iki 999; įkarštis, 39, 285, 434, 730, 924, 927, 987, 998; šventumo kelyje, 255, 300, 644, 709, 910, 934, 965, 985; su tikėjimu ir viltimi, 485, 581, 695, 825, 882, 983, 993; iš meilės, 413, 519, 813, 994, 999; pradėti ir vėl pradėti,

257, 290,292,711, 990-992; stiprybė kovoje, 44, 45,478,482, 822, 988, 995, 996; pasiryžimai, 247, 249, 251, 253, 254; paskutiniai akmenys, paskutinis mūšis, 42,324,720,733,819,823; ištvermės priemonės, 129, 534, 986, 997; ištvermė maldoje, 100, 101, 104, 552, 891, 893; Švč. Mergelė Marija, 502, 513-516.

JĖZUS KRISTUS. - Tikėjimas į Jį, 212, 382, 426, 584; Jėzaus vardas, 303,312; Jėzaus Širdis, 155,230,422,769,884; stebėti Jo paslėptą gyvenimą, 94, 356, 491, 840; Jo Kančia, 58, 296, 556, 606, 671, 841; Kristus ant Kryžiaus, 178, 299, 302, 437, 628, 694; Jo Žaizdos, 288, 555; palyginimai, 354, 585, 695, 701,794; mokymas, 84,89,819; Kristaus buvimas Sakramentuose, 310, 322, 432, 551, 533, 537, 538; Kristaus kvietimas, 229, 291, 342, 607, 670, 683, 758, 829; statyti jį į žmogiškosios veiklos viršūnę, 301,347,764,914; bendrauti su Juo kaip su žmogumi, 105, 168, 321, 421, 974; vienybė su Juo, 165, 314, 730-732, 780, 781; sekimas Kristumi, 2, 213, 229, 323, 699, 773; krikščionis - dar vienas Kristus, 1, 154, 271, 416, 687, 842; pas Jėzų per Mariją su Juozapu, 276, 495, 497, 502, 503, 506-510, 559, 560.

JUSLIŲ SUVALDYMAS. - 183, 184, 214, 222, 231, 281; susikaupimas, 283, 288, 304, 368, 375.

KANTRYBĖ. - 698, 702; romumas, 4, 8-10, 20, 25, 654, 656, 671; iškilus sunkumams, 688-692, 697.

KILNIOS AMBICIJOS. - 24, 112, 825, 874, 911, 949.

KILNUMAS/DOSNUMAS. - 29-32,452,466,468,689,915,918; Viešpaties, 157, 299, 437, 670, 776, 779, 791; su Dievu, 221, 413, 420, 669, 807, 829, 834.

KLUSNUMAS. - 56, 62, 156, 362, nuo 614 iki 629, 761, 777; pasitikėjimas klusnumu, 617, 621-623, 625, 628, 629, 727; nuolankus klusnumas, 63, 190, 618, 620, 626, 706, 715;

protingas klusnumas, 333, 615, 619, 627; vidiniame gyvenime, 59, 60, 64, 377; apaštalaujant, 315, 383, 614, 616, 936, 941, 952.

KNYGOS. - 339, 467.

KRITERIJUS. - Formavimas ir patarimas, 26, 33,59-63, 266, 332-340, 345-347; protingumas ir teisingumas, 372,384,400, 407, 449, 485, 589, 642, 655, 702; stiprybė ir susivaldymas, 349, 369, 603, 610, 676, 677, 703, 717; antgamtinis kriterijus, 344, 353, 386, 565, 579, 584, 585, 608, 658.

KRITICIZMO DVASIA. - 49, 52, 53, 343, 442-449, 451-457, 675, 777, 820, 945.

KRYŽIUS. - Šventojo Kryžiaus meilė, 628, 687, 690, 691, 710, 726, 758,775; auka ir apsimarinimas, 175,182,186,194,474, 651,658, 763; širdis ant Kryžiaus, 144,151,158,163,169; medinis Kryžius, 178, 277; Švč. Mergelė Marija prie Kryžiaus, 497, 503, 506-509, 982.

KRUCIFIKSAS. - 178, 277, 302, 470, 556, 775, 811; Kristaus Žaizdų garbinimas, 58, 288,555.

KULTŪRA. - 332,336,339,340,345; ir apaštalavimas, 338,347, 602, 978.

KUNIGAI. - Nuo 66 iki 75; kunigiškos dorybės, 71, 72,98,291, 530-532, 543, 638; pagarba ir meilė kunigams, 66-70, 73-75, 526, 898.

LAIKYTIS NEPASTEBIMAI. - 410, 449, 635, 647, 651, 655, 832,843, 959; paslėptas Jėzaus Kristaus gyvenimas, 94, 356, 491,840; apaštalavimas, 347,643,649,835,837,848,908,917, 946,969,970; Švč. Mergelės Marijos gyvenimas, 499,507,509, 510, 653.

LAIKO IŠNAUDOJIMAS. - 6,13, 14, 251, 253,254, 354, 355, 420; darbe, 15,356-358; gyvenimo planas, tvarka, 17,80,530, 616.

LAISVĖ. - 159, 160, 170, 214, 293, 761, 762.

LENGVABŪDIŠKUMAS. -17,18,41,42,374,939; vaistai, 13, 50, 333, 343, 375, 564, 590.

LIGA. - 194. 294, 361, 419, 706, 723, 969.

LITURGIJA. - 86, 521-524. 527, 530, 541-543.

MALDA. - Nuo 81 iki 117; maldos vertė, 81-83, 98, 107, 172, 663, 937; pokalbis su Dievu, 88, 93, 114, 115; maldos turinys, 91, 102, 116, 117, 451; patikli ir išverminga, 94-96, 99-101, 104, 113, 142, 321, 893, 990; drąsa, dvasinė kūdikystė; 111, 303, 402, 403, 888, 892; liturginė malda, 86, 87, 522-524; mąstomosios maldos metas, 90, 92, 97, 106, 266, 304, 319, 889-891; balsi malda, 84, 85, 553, 574; nepalaujama malda, 103, 110, 145, 271, 894, 946; darbe, 109, 335, 825, 895; malda ir artimo meilė, 460,461,464,546,547,924,968; už apaštalavimą, 89, 105, 108, 800, 804,911, 927, Švč. Mergelė Marija ir šv. Juozapas, 502, 513-516, 561.

MALDINGUMO BŪDAI. - Nuo 551 iki 574; maldos dvasia, 551,552,574; Kristaus Žaizdų garbinimas, 58, 288,555; eucharistiniai, 438, 528,539, 543, 554,569; skirti Marijai, 500, 558; šv. Juozapui, 559-561, Angelams Sargams, 562-570; Skaistyklos sieloms; 571; paveikslams, 501, 542; šventintas vanduo, 572; kiti maldingumo būdai, 312,518,520,526,553, 556, 557.

MALONĖ. - 56,286,324, 707,719, 756,897,913; atsiliepimas į malonę ir paklusimas jai, 152, 242, 255, 362, 761, 784, 992; sūniškos ir atkaklios pastangos, 308,318, 856,990; pilnutinai atsiliepti, 670, 807, 829, 901, 965, 985; veikimas sieloje, 294,

313, 483, 599, 604, 608; malonės pagalba, 12, 221, 298, 434, 457, 580, 717, 794; Marija, Tarpininkė, 493, 512, 513, 516.

MAŽI DALYKAI. - Nuo 813 iki 830; jų vertė, 362,590, 755, 825, 827; jų veiksmingumas, 19, 776, 820-823, 828, 830; vidi-niame gyvenime, 272,281, 302, 557,590,911,912, šventumas ir maži dalykai, 243, 409, 614, 815-819, 826, 998; ir asketinė kova, 204, 205, 307, 329, 410, 618, 681, 991; išdidinti Meile, 418, 429, 813, 814, 824, 829.

MEILĖ ARTIMUI. - Nuo 440 iki 469; naujas įsakymas, 154, 161, 385, 469, 683; žmonių meilė dėl Dievo, 284, 418, 419, 440, 441, 678, 933; supratingumas, 198, 442, 443, 456, 463, 686; draugystė, brolybė, 365, 366, 458, 460-462, 480, 545; aš-tuntasis įsakymas, 49,53, 444-449,453; artimo meilė ir teisin-gumas, 450, 451, 454,455,457, 654,656,675; artimo meilė ir stiprybė, 10, 361, 369, 397, 399, 424; artimo meilės sėja pa-saulyje, 32, 412, 459, 464, 465, 944, 967; išmalda, 466-468; artimo meilės bruožai, 20,25,173,174,179,959; artimo mei-lės pasireiškimai, 31, 350, 452, 689, 795.

MIRTIS. - Nuo 735 iki 744; paskutiniai dalykai, 601, 634,678, 736, 740-742; amžinybė, 703, 734, 737, 752, 753, 837; tikėji-mas, 692, 735, 738, 739, 743, 744.

MISTINIS NEPASITENKINIMAS. - 776, 822,832,837.

MIŠIOS. - Nuo 528 iki 543; Šventųjų Mišių meilė, 528,529,541, 543; tikras Buvimas, 87, 88, 432, 438, 531, 537, 538, 843; Au-ka, 530, 533; Komunija, vienybė, 117,532,534-536,539, 540, 710, 896.

MOKYMASIS. - Nuo 332 iki 359; rimta priedermė, 332, 334, 336,348; laiko išnaudojimas, 354-359; mokymosi pašventini-mas, 333, 335, 337, 341, 343, 345, 359; apaštalavimas, 338, 340, 344, 347, 602, 978.

MOKSLAS. - 282, 332, 336, 339, 340, 345, 782; proto apaštalavimas, 338, 340, 344, 347, 467, 836, 849, 978.

NARSUMAS. -12,169,387-391, 401,479, 482, 487; asketinėje kovoje ir apaštalaujant, 18, 132, 237, 251, 393, 497, 792, 841, 982; ginant tiesą, 33-35,54, 353, 393, 394, 836, 849.

NATŪRALUMAS. - Nuo 639 iki 656; spontaniškumas, 351,352, 379,380,743,840,843,858; santūrumas, 51,55,639-642,645, 652, 655; nuolankumas, paprastumas, 410,440, 647-649, 651, 654,656,848,877,952; protingumas, 643, 644, 646,650,674; apaštalaujant, 347,839,846,958,970,972,986; Švenčiausioji Mergelė, 499, 510, 653.

NEGANDA. - Nuo 685 iki 706; išnaudoti jos vertę, 201, 208, 219, 230, 308, 696, 701, 726, 727; prieštaravimai, 14,165, 485, 687-689, 693-695, 717, 955, 956; sunkumai, 12, 317, 476, 480, 482, 487, 697, 700, 706; tikėjimas ir viltis; 209, 404-406, 685, 691,692,702-705,720-722,733,879; Kryžiaus meilė, 178,204, 213, 234, 277, 302, 690, 699, 704, 718; Švč. Mergelės Marijos pagalba ir paguoda, 506, 508, 509, 513-516.

NEPRISIRIŠIMAS. - 189, 668, 770, 786, 931; širdies, 147-160, 678,689,722,726,907; prie žemės gėrybių, 630-634,636,789, 918.

NERYŽTINGUMAS. - 237,300,316,797,902,910,995; tikėjimas ir ryžtas, 1, 515, 757, 798, 964, 985.

NESĖKMĖS. - 404-406, 415, 691, 699.

NESUPRATIMAS. - 491, 643, 647, 650, 688, 697, 964.

NETEISINGUMAS. - 36, 46, 672, 673, 688, 691, 694, 695.

NETURTAS. - Nuo 630 iki 638; neturto dvasia, 300, 519, 630-635,637,717,829,979; neprisirišimas, 147-152,189,194,676,

770, 786, 938; dosnumas, didžiadvasiškumas, 466-468, 481, 487, 527, 636, 638.

NUODĖMĖ. -141, 296, 386, 662, 708, 880; pasibjaurėjimas nuodėme, 286, 357, 435, 437, 734, 749; pagundos, kova, 127, 132-142, 167, 307, 713-716, 879, 992; lengvosios nuodėmės, 327-331, 828; atgaila, 197, 211, 402, 532, 596, 671, 861, 886; atleidimas, 211, 267, 309, 310, 452, 686, 884, 887, 985; nuolankumas, pasitikėjimas, 200,260-264,536,711,712,719,865, 870, 991; Švč. Mergelės Marijos pagalba, 493, 495, 498, 503, 506, 516.

NUOLANKUMAS. - Nuo 589 iki 613; pamatinė dorybė, 590, 592, 602, 604, 832; Viešpaties nuolankumas, 432, 533, 538, 606,607,671; Dievo pažinimas, 212,252,591,597,729,780; savęs pažinimas, 45, 593, 595, 608, 609, 882; kova prieš pui-kybę, 200, 599-601, 611-613, 620, 674, 727; savęs pamirši-mas, 177, 204, 207, 625, 676, 677, 726; sudievinimas geraja prasme, 16, 274, 473, 592, 731; tarnystė, 185, 293, 484, 485; nuolankumas matant savo silpnybes, 197,211,433,475,596, 605, 711, 712; pažeminimų vertingumas, 165, 589, 594, 698, 771; nuolankumas ir artimo meilė; 118,430 446; nuolanku-mas ir žmogiškos dorybės, 43, 51, 351, 352, 365, 603, 610; Švenčiausioji Mergelė, 507, 509, 598, 653.

NUOŠIRDUMAS. - Su Dievu, 47,865, 868, 870,880,884,887, su savimi, 18, 33, 34, 37,236, 662, 700, 788; dvasiniame vado-vavime, 64, 65, 259, 444, 596, 862, 932; gyvenimo nuoširdu-mas, 2, 342, 353, 409, 411, 491, 579, 842, 933.

OPTIMIZMAS. - 40, 415,472,476, 482, 988; visa į gera, 378, 404-406, 473, 879; tikėjimo vaisius, 474, 483, 487, 717, 719, 792, 875.

PADĖKA. - 268,434,512,524,658,693, 894,901; dėkingumas, 356, 437, 441, 521, 539, 608; atsiliepiamas į Dievo dosnumą, 171, 182,242,313,425,791.

PAGUNDOS. - 6,134,140, 384, 434, 707, 708, 725, 727; kova, 133, 138, 139, 141-143, 149, 302, 433, 716, 788; priemonės, 64,124,357,483,715,923,986,991,997; kaip su jomis elgtis, 307, 308,485,704,973,993; vengti progų, 127,131,132,163, 166, 167,170; 576, 714; angelų ir Švč. Mergelės Marijos pagalba, 493, 498, 504, 513-516, 566, 567.

PAMALDUMAS. - 269,272,303,346,408,531,551,574; dvasinė kūdikystė, 859, 876, 878, 883, 889, 898; pamaldumo mandagumas, 530, 541.

PAPIKTINIMAS. - 349, 370, 400, 411,596.

PAPRASTUMAS. - 64, 259, 305, 379. 581, 840, 862,932, 952, 958; bendraujant su Dievu, 47, 509, 510, 868, 879, 881-883, 893, 896.

PASIDAVIMAS DIEVUI. - Pasidavimas Dievo Valiai, 659,691, 756, 758, 760, 766-768; kova pasitikint Dievu, 113, 721, 722, 728-730, 732, 733; Švč. Mergelė Marija, 498.

PASAULIS. -1,301,432,676, 832,848; pasaulio pašventinimas, 112, 347, 376, 764, 831, 911, 914, 928, 944.

PASIRYŽIMAI. - Nuo 247 iki 257; kovojant už šventumą, 39, 248, 250, 256, 289, 305; konkretūs, 192, 247, 249, 252-254, 290, 298; atkaklūs, 123,167,176, 251, 255, 257, 776.

PASITIKĖJIMAS. -314,363; pasitikėjimas Dievu, 94,168,472-475, 733; patikli malda, 95, 113, 729, 732; per pačius sunkumus, 273, 309, 482, 483, 487, 711, 721; Švč. Mergele Marija, 498,514,721,900.

PAŠAUKIMAS. - Nuo 902 iki 928; dieviškasis pasirinkimas, kvietimas, 291, 301, 323, 360, 801, 904, 905; draugystė su Jėzumi Kristumi, 303, 421, 422, 432, 437, 687, 764; sekti paskui Jėzų Kristų, 299,426, 584, 628, 742, 804, 982; pa-

šaukimo ženklai ir atradimas, 300, 413, 490, 580, 798, 810; meilės įsipareigojimas, 28,145,146, 148,155, 806, 811; pasiteisinimai ir pasipriešinimas, 6, 251, 491, 707, 761, 776, 964; pagundos, 170,479,910,993-997; sunkumai, 376,476, 480, 482, 644; tikėjimas, 483, 567, 577, 581, 585, 586, 588; verta stengtis, 171, 255, 670, 755, 790, 791, 919; meilė ir laisvė, 16, 122, 125, 293, 316, 417, 425; nuolankumas, 485, 580, 602, 605, 606, 608, 884; dosnumas, kilnumas, 30,153, 157, 420, 779, 834, 907; ryžtis, 401, 762, 763, 773, 797, 902, 903; atsiliepimas į kvietimą, savęs atidavimas, 218,519,676, 909,913,918,984; džiaugsmas, 662,665,766,807,808,906, 992; taika, ramybė, 308, 758, 760, 768; Dievo įrankis, 475, 484, 612, 792; pašaukimo tikslas: šventumas, 250,282,285, 292, 408, 815, 817, 960, 961; ir apaštalavimas, 1, 796, 800, 805, 835, 916, 920, 973; pačiame pasaulyje, 831, 837, 840, 914, 917, 921, 928; profesinis pašaukimas, dieviškojo pašaukimo dalis, 335,346,347,359, 799; ištikimybė, 144,296, 729, 730, 733, 924; ištvermė, 129, 324, 377, 566, 813, 985-987,999; Švč. Mergelės Marijos pagalba, 492-494,497,513.

PAVYZDYS. - 275,370,380,411,491,596,795,943; krikščioniškas liudijimas, 197, 342, 371, 372, 376, 831, 842, 938; pareigos atlikimas, 362, 640, 687, 995.

PESIMIZMAS. - 52, 378, 404-406, 473, 474, 660, 792, 988; sveikas ir antgamtinis požiūris, 390,392,688, 694, 706, 723, 879, 887.

PIRMIEJI KRIKŠČIONYS. - Sekti jais, 469,483,570,581,925; apaštalaujant, 376, 799, 802, 966, 971.

PYKTIS. - 8-10, 20, 25, 654. 656, 698.

POILSIS. - 357, 706, 723.

PRAGARAS. - 56, 141, 734, 749, 750, 752.

PRIEMONĖS. - Nuo 470 iki 491; netaupyti jų, 82,317, 324, 345-347,404,471-473, 480; tikėjimas antgamtinėmis priemonėmis, 365, 433, 470, 474-483, 489, 577, 585, 586; gera valia 350, 362, 484-486, 488, 490, 491, 716, 990.

PROFESINIS LAVINIMASIS. - 332-334, 336, 339, 344, 372, 467; žmogiškos dorybės, 350-352, 877, 947; dėl apaštalavimo, 338, 340, 342, 345-347.

PROTINGUMAS. - Pagrindinė dorybė, 40, 51, 266, 404-406, 427, 454, 845; santūrumas 639-646, 650-653, 674; apaštalaujant, 35,275,479, 851, 952, 954.

PROZELITIZMAS. - Nuo 790 iki 812; krikščioniškasis prozelitizmas, 301, 412, 790, 793, 801, 806, 809; apaštalų apaštalas, 791, 796, 803, 810, 811, 831, 920; antgamtinės priemonės, 494, 764, 798, 800, 802, 804, 911, 972; Angelai Sargai, 563-566.; profesinis darbas, 799, 805, 835, 978; drąsa, 401, 482, 792, 851, 916; vaisiai, 28, 629, 779, 794, 807, 808.

PUIKYBĖ. - 413,485,599-601,611,683,780-783; pasireiškimai, 25,31,48,119,200, 260, 351, 620, 698; kova su puikybe, 177, 589, 602, 612, 613, 677, 709, 784, 949.

RAMYBĖ. - Kristaus ramybė, 258,301,582,607,715,864,894; pasidavimas Dievui, 62,152, 691, 726, 758, 760, 767, 768; ramumas, 3, 8-10, 374, 702, 705, 759; kovos vaisiai, 201, 256, 308,620,696, 724,777; apaštalaujant, 445,464,465, 802, 837, 838; Švč. Mergelė Marija, 498, 516

RAMUMAS. - 3, 14, 374, 702, 705, 760; romumas, 8-10, 20, 25, 654, 656, 698; ramumas apaštalaujant, 464, 465, 802, 837.

REALIZMAS. - 13, 40, 363, 471, 488, 688, 706, 845; vidiniame gyvenime, 247,249,253,289, 815,817, 820-827; patirtis, 405, 468, 689, 702, 828.

ROMOS POPIEŽIUS. - 520, 573, 833, 898, 968.

ROMUMAS. - 4, 8-10, 20, 25, 654, 656, 671, 698.

SANTUOKA. - Pašaukimas, 26-28, 360; žmogiška meilė, 120, 121, 147, 159, 824.

SAVĖS ATIDAVIMAS. - 218, 316, 684, 731, 761, 776, 829; širdies, 145, 146, 153, 164, 166, 167, 170, kilnumas 786; pasitarnavimo dvasia, 293, 364, 617, 683, 936; dosnumas, kilnumas, 30, 155, 157, 171, 834; paskyrimas savęs Dievui, 299, 301, 420, 477, 670, 791, 807, 902; savęs atdavimo vaisiai; 476, 659, 662, 779, 810, 909, 918.

SAVĖS IŠSIŽADĖJIMAS. - 186, 625, 684, 763; vaisiai, 175, 194, 834.

SAVĖS PAŽINIMAS. - 18, 50, 225, 686; nuolankumo sąlyga, 591-597, 604-609, 690. 698, 729, 780, 882-884; dvasinis vadovavimas, 33, 59, 63, 65, 932.

SAVITVARDA. - 19, 295.

SAŽINĖS PATIKRINIMAS.- Nuo 235 iki 246; patikrinimo dvasia, 239, 245, 248, 772, 778, 788; bendrasis patikrinimas, 235, 238; dalinis patikrinimas, 205, 238, 240, 241; nuoširdumas ir narsa, 18, 236, 237, 243, 700, 787; Meilės skausmas, 242, 244, 246.

SKAISTYKLOS SIELOS. - 571, 898.

SKAUSMAS. - 194, 208, 209, 215, 217, 419, 439, 699, 969; Dievo Valia, 213, 294, 691, 718, 722; atgailos dvasia, 169, 182, 219, 224, 234, 436, 548, 690, 885; tikėjimas ir viltis, 199, 229, 230, 256, 692, 717, 726, 727; Skausmingoji Mergelė, 506-509, 982.

SKRUPULAI. - Nuo 258 iki 264; paklusti, 259, 261, 262, 264, 718; energingai atmesti, 140, 258, 260, 263, 349, 536, 539, 710, 724.

STEBUKLAI. - 362, 376, 462, 583, 586, 588, 629.

STIPRYBĖ. - 5, 11, 12, 361, 460, 696; tvirtumas, 20, 33, 44, 48, 54, 193, 295, 519, 615; nuolanki, 314, 462, 603, 604, 610, 728, 729; asketinėje kovoje, 4, 19, 22, 167, 325, 853; Švč. Mergelės Marijos pagalba, 508, 515, 982.

SUDIEVINIMAS. - 274, 283.

SUNKUMAI. - 480, 482, 691, 697, 699; prieštaravimai, 685, 689, 695, 696; tikėjimas ir viltis, 165, 489, 717, 718, 722; džiaugsmas, 658, 660, 671, 672; prašyti Švč. Mergelės Marijos pagalbos, 497, 513.

SUPRATINGUMAS. - 443, 448, 456, 463, 675; atleidimas, 446, 452, 686, 698.

SUSIKAUPIMAS. - 184, 281, 283, 294, 304, 319, 368, 375.

SUSIVALDYMAS. - 38, 135, 138, 195, 367, 676, 677; blaivumas, 126, 196, 205, 630, 631, 679-682, 938.

ŠIRDIS. - Nuo 145 iki 171; širdies tiesumas, 130, 148, 162, 432, 687, 769; laisvė ir savęs atidavimas, 145, 146, 163, 166, 167, 170, 434, 477, 666; neprisirišimas, 149, 151, 152, 636, 678, 726; širdies saugojimas, 147, 150, 158-160, 188; kilni širdis, 525, 764, 912; mylėti Jėzų Kristų, 102, 153-157, 161, 164, 165, 171, 402, 421, 422, 917; Švenčiausioji Mergelė, 504, 506.

ŠVENČIAUSIOJI MERGELĖ. - Nuo 492 iki 516; Dievo Motina ir žmonių Motina, 268, 496, 506, 512, 907; jos nuolankumas ir natūralumas, 491, 499, 509, 510, 598, 653; Marija greta Kryžiaus, 503, 982; Marija ir vidinis gyvenimas, 492-495, 502, 711, 833, 884, 898, 900; būtina stiprybė, 497, 507, 508, 513, 515; jos meilės švelnumas, 498, 504, 505, 516; bendrauti su Mergele ir ją mylėti, 93, 269, 514, 721; Šventasis tyrumas, 144, 511; atsidavimo Marijai būdai, 272, 276, 500, 501, 557, 558.

ŠVENTAS NENUOLAIDUMAS. -198,369,387,393-400,407,850.

ŠVENTASIS JUOZAPAS. 559-561, 653.

ŠVENTIEJI. - 133, 143,146,164, 469, 470, 483, 874, 947.

ŠVENTOJI DVASIA. - 57, 58, 62,130, 273, 599, 760, 852.

ŠVENTŲJŲ BENDRAVIMAS. - Nuo 544 iki 550; dalijimasis antgamtiniu gyvenimu, 315, 544, 547, 960; tarpusavio pagalba, 464, 545, 546, 549, 997; artimo meilė, 363, 469, 548, 550, 847, 977.

ŠVENTUMAS. - Nuo 387 iki 416; visuotinis kvietimas, 282,291, 301, 323, 857; šventumas, Dievo darbas, 57, 58, 273,321,475, 534; sekti Jėzumi Kristumi, 271, 299, 382,416,584, 721, 781, 807; Dievo Valia, klusnumas, 56, 60, 617, 618, 756, 766, 774; Dievo ir artimo meilė, 174, 303, 402, 412, 413, 933; šventumas pasaulyje, 301,510, 543, 832, 840, 926, 939, 946; šventumas ir maži dalykai, 327, 813-819, 822-827; darbe, 335, 337, 343,346,347,356,359,799; šventumo troškimas, 39,250,284, 316, 317, 320, 326, 874; savęs atidavimas, 146, 293, 313, 364, 791, 830, 933; antgamtinis gyvenimas, 82, 107, 272, 289, 375, 377, 533, 961; vidinė kova, 133, 164, 290, 311, 707, 708; pradėti ir vėl pradėti, 292, 404, 406, 711,719,887; ištvermė, 285, 324, 983, 986, 991, 992, 998, 999; pašventinti kitus, 387-389, 796, 801, 831,842,930; būti raugu, 1, 835, 837,929,934,944, 960; žmogiškas šventumo pagrindas, 22, 350, 408-411, 574, 683, 877.

TARNAVIMAS. - Dievui, 293,300,364,413,519,669,761,905; tarnavimas ir artimo meilė, 440, 460, 461.

TEISINGUMAS. - 36,46,400,407,603,686,702; ir artimo meilė, 449-451, 454, 457.

TEISMAS. - 168, 431, 745-748, 930.

TIESUMAS. - Mylėti tiesą, 25, 33,34,333, 336, 467, 575; ginti tiesą, 35,54,338,339,393-400,451,576,849; sakyti tiesą, 65, 443,447,449,450,862,868,932; išpažinti tiesą, 349,353,517, 582, 587, 782, 833, 836.

TIKĖJIMAS. - Nuo 575 iki 588; dieviškoji dorybė, 394,489,576, 584,667; antgamtinė regmė, 279,280,298,378,702,837; nuolankus tikėjimas, 142, 471-474, 497, 580, 581, 998; veiklus tikėjimas, 1, 317, 380, 579, 583, 585-588, 842; gyvenimas tikėjimu, 40, 274, 475, 575, 577, 578, 582; tikėjimas paklūstant, 617,621,623,628,629,727, tikėjimas apaštalaujančiam, 315, 695, 785, 794, 798, 968.

TYLA. - 281,304,509,627,639,640,674; iškilus prieštaravimams, 491, 671, 672; santūrumas, 641-650, 652, 653, 655; ir artimo meilė, 443-449, 453, 455, 456, 654, 656, 839.

TINGUMAS. -11,13, 21, 23,354-358,935; vidiniame gyvenime, 325-331; darbe, 15,337, 343, 348; herojiškos minutės, 17, 78, 191, 206, 253.

TYRUMAS. - Nuo 118 iki 148; džiaugsmingas teigimas, 122, 123, 131,135,367; tyrumas ir meilė, 119,136,139,145,159, 165, 212, 886; nekaltybė ir santuoka, 27, 28, 71, 120; ir antgamtinis gyvenimas, 137, 280, 677, 707, 708, 901; kova, 127, 132, 133,138,140,141-144, 167, 741; kaip išbūti tyram, 118, 124, 125, 130, 302; tyrumo užtikrinimas, 126, 128, 134, 170, 511, 682; ir apaštalavimas, 121,129,490, 850,929; Švč. Mergelė Marija, Gražiosios Meilės Motina, 493, 504, 513.

TVARKA. -15, 76, 78-80.

TVIRTUMAS. - 44, 48, 144, 193, 194, 295, 343, 615; būtina šventumui, 20,22,123,696, 853-855,858,877, 888; ir apaštalavimui, 19, 54, 610, 833, 850; Švč. Mergelės Marijos pavyzdys, 507, 508, 982.

TUŠTYBĖ. - 47, 48, 351, 352, 459, 600-602, 613, 958; tuščia garbė, 589, 590, 592, 595, 648, 649, 780, 781-784, 839.

VALIA. - 316-318, 324, 490, 718, 756, 777; stiprybė, 5, 11, 12, 21-25, 36, 44, 615; kova, 4, 19, 42, 222, 295, 320, 714; veikti sąmoningai, 293, 382, 413, 757-759, 762, 763, 766.

VARŽYMASIS. - 185, 353, 387-392, 466, 491, 541, 688, 787; drąsa, 401, 479, 482, 841.

VELNIAS. - 236, 413, 567, 572, 750; tikėjimo puolimas, 384, 576, 725, 923.

VIENYBĖ. - 381, 535, 830, 940, 962, 968; vienybė, brolybė. 460, 462, 464, 480, 847, 953-956; Šventųjų Bendravimas, 545, 548, 549, 960; vienovė ir įvairovė, 517, 525, 624, 947, 957, 963, 965, 966.

VILTIS. - 96, 667-669, 692, 721, 731, 733; pasitikėjimas, 582, 585, 586, 588, 701, 719, 721; nuolanki, 264, 473, 581, 730, 731, 733; prieštaravimų apsuptyje, 169, 695, 706, 718; kovoje, 12, 95, 139, 715, 725-727; Dangaus viltis, 182, 720, 737, 738, 746, 748; Švč. Mergelė Marija, mūsų viltis, 514, 515.

VISUOTINUMAS. - 7, 315, 520, 525, 764, 796, 928, 963; Šventųjų Bendravimas, 545, 548, 549, 960; vienybė, 517, 947, 956, 966.

ŽMOGIŠKASIS GYVENIMAS. - 135, 224, 297, 306, 420, 692, 703, 752, 753; gyvenimo jausmas, 279, 280, 575, 582, 737, 738, 766, 783, 832.

ŽMOGIŠKOSIOS DORYBĖS. - 2, 121, 124, 367, 657, 858, 939, 947; antgamtiškųjų pagrindas, 22, 56, 133, 350, 408, 409, 853, 877, 888, 943; apaštalaujant, 351, 803, 849, 943, 952, 958, 973-976, 979.

ŠVENTOJO RAŠTO TEKSTŲ RODYKLĖ*

SENASIS TESTAMENTAS

1- oji Samuelio knyga 3,6	984	Psalmynas 6,7	plg. 216
2- ji Samuelio knyga 11, 2-3	plg.183	18.10 22.1 26.1 ir 3	435 760 482
1- oji Karalių knyga 2.2	4	30.2 38,4 50,19	95 92 712
1- oji Kronikų knyga 16,10	666	54, 13-15 61.11 67,12	244 636 972
2-oji Kronikų knyga 7.3	93	70,1 103,10 104, 15	95 12 67
Tobijo knyga 5,13 5-8 5-12	715 plg.360 plg. 27	117, 28 118,120	785 326
Jobo knyga 7,1	plg.306	Patarlių knyga 18,19	460

* Autorius Šventąjį Raštą lotyniškai cituoja pagal Vulgatos versiją. Laikantis "Kelio" originalo, leidėjams pasirodė teisinga nekeisti šių citatų atitinkamomis ištraukomis iš naujosios Neovulgatos versijos. Sudabartinta tik rašyba, pavyzdžiui, vietoje j rašoma i.

Giesmių giesmė		Izaijo pranašystė	
2,15	329	40,15	plg. 613
5,8	568	59,1	586
Siracido knyga		Jeremijo pranašystė	
6,14	plg. 421	2,20	plg. 413
24,24	plg. 504		

NAUJASIS TESTAMENTAS

Evangelija pagal Matą		13,55	491
1,18-24	plg.653	17,20	585
4,4	87	19,21-22	807
4,18-22	plg.799	19,29	670
5,13	plg.921	19,29	plg. 791
5,16	842	25,21	819
5,29	163	27,17-23	plg. 296
5,48	291	27,55-56	plg. 982
6,3	plg.466	28.19-20	904
6,9	84		
6,21	421	Evangelija pagal Morkų	
6,24	300	1.17	978
6,33	plg.472	1,16-20	plg. 799
7,21	754	1, 40-41	142
7,22-23	930	2,13-14	plg. 799
8,2-3	142	2,17	536
9,5	264	6,3	491
9,9	plg.799	9,22	588
9,12	536	9.14-16	plg. 872
9,37-38	800	9,37-39	plg. 966
10,24	699	10.14-16	plg. 872
10,37	907	10,29-30	plg. 779
11,29	607	11,1-10	plg. 507
11,30	plg.758	11,2-7	plg. 606
12,36-37	plg.447	11,13-14	plg. 354
13,31-33	plg.695	11.20-22	plg-354
13,36	695	11,23	plg. 489

12,41-44	plg.829	22,39-46	plg.213
14,6	527	22,53	734
14,61	671	24,15-16	plg.873
15,40-41	plg. 982	24,32	917
15,43	841	24,36	258
16,15	plg. 904		

Evangelija pagal Luką

1,30	511
1,33	906
1,38	403
1,38	510
1,38	512
1,38	763
1,38	912
1,48	598
2,14	plg. 759
2,49	907
5,4-5	792
5,6	629
5,9-11	plg. 799
5,12-13	plg. 142
5,27-28	plg. 799
5,31	536
6,12	104
6,40	plg. 699
8,1-3	981
8,5	794
10,2	800
10,42	89
11,1- 4	84
11,9	96
12,49	801
14,30	324
14,34	921
16,10	243
17,5	588
17,5	plg.580

Evangelija pagal Joną

2,1- 11	plg.502
2,1- 11	507
3,1- 15	plg.841
3,8	110
4,14	plg.148
4,34	766
7,10	843
11,33- 36	plg.422
11,39 ir 43	719
11,53	plg.694
12,1- 3	plg.974
12,14-16	plg.606
12,24	199
12,24	plg.938
13,34- 35	385
14,17	plg. 57
14,27	258
15,1- 8	plg.701
15,2	701
15,5	416
15,5	781
17,21	968
19,25	507
19,25	plg.508
19,25	plg.982
19,25- 27	plg.144
19,26- 27	plg.506
19,38-42	plg.841
20,14	plg.843
21,4	843

Apaštalų darbai

1,1	342
9,1-30	plg. 799
12,15	570

Laiškas romiečiams

1,17	578
2,6	plg. 748
7,24	138
8,28	plg. 378
12,12	209
13,14	310
16,15	469

1-asis laiškas korintiečiams

2,9	751
3,8	748
3,16	plg. 57
6,19	plg. 57
6,20	135
9,5	980
9,24	318
9,27	930

2-asis laiškas korintiečiams

11,	plg- 879
12,9	plg. 707
12,10	604
13,12	469

Laiškas galatams

1,18	520
4,4-7	plg. 512
6.2	385

Laiškas efeziečiams

1,1	469
5,20	plg. 268
6,11-12	plg. 750

Laiškas filipiečiams

1,.1	469
2,8	628
4,13	plg.717
1-asis laiškas tesalonikiečiams	
5,18	plg.268

1-asis laiškas Timotiejui

6,15	538
------	-----

2-asis laiškas Timotiejui

2,10 5	50
--------	----

Laiškas žydams

13,8	584
13,17	621
Jokūbo laiškas	
5,13	663

1-asis Jono laiškas

3,18	461
------	-----

Apreiškimas Jonui

3,16	plg.325
19,16	538

ŠVENTOJO RAŠTO CITATŲ RODYKLĖ

Punktai

- | | | | |
|-----|---|-----|---------------------------|
| 4 | 1 Kar 2,2 | 183 | plg. 2 Sam 11,2-3 |
| 12 | Ps 103,10 | 199 | Jn 12, 24 |
| 27 | plg. Tob 5-12 | 209 | Rom 12, 12 |
| 57 | plg. 1 Kor. 3, 16 ir
6,19; Jn 14, 17 | 213 | plg. Lk 22, 39- 46 |
| 67 | Ps 104, 15 | 216 | plg. Ps 6,7 |
| 84 | Mt 6,9; Lk 11,1-4 | 243 | Lk 16,10 |
| 87 | Mt 4,4 | 244 | Ps 54,13-15 |
| 89 | Lk 10,42 | 258 | Lk 24, 36; Jn 14, 27 |
| 92 | Ps 38,4 | 264 | Mt 9,5 |
| 93 | 1 Km 7,3; Ps 117,1 | 268 | plg. Ef 5,20; 2 Tes 5,18 |
| 95 | Ps 30,2 ir 70.1 | 291 | Mt 5, 48 |
| 96 | Lk 11,9 | 296 | plg. Mt. 27, 17-23 |
| 104 | Lk 6,12 | 300 | Mt 6, 24 |
| 110 | Jn 3,8 | 306 | plg. Job 7, 1 |
| 135 | 1 Kor 6, 20 | 310 | Rom 13, 14 |
| 138 | Rom 7, 24 | 318 | 1 Kor 9, 24 |
| 142 | Mt 8,2-3; Mk 1,40-41;
plg. Lk 5, 12-13 | 324 | Lk 14, 30 |
| 144 | plg. Jn 19, 25-27 | 325 | plg. Apr3,16 |
| 148 | plg. Jn 4, 14 | 326 | Ps 118,120 |
| 163 | Mt 5, 29 | 329 | Gg 2,15 |
| | | 342 | Apd 1,1 |
| | | 354 | plg. Mk 11,13-14 ir 20-22 |
| | | 360 | plg. Tob 5-8 |
| | | 378 | plg. Rom 8,28 |

- 385 Jn 13, 34-35; Gal 6, 2
- 403 Lk 1, 38
- 413 plg. Jer2, 20
- 416 Jn 15, 5
- 421 plg. Sir6, 14; Mt 6, 21
- 422 plg. Jn 11,33-36
- 435 Ps 18, 10
- 447 plg. Mt 12, 36-37
- 460 Pat 18, 19
- 461 1Jn3, 18
- 466 plg. Mt 6, 3
- 469 Rom 16, 15; 2 Kor 13, 12; Ef 1, 1; Fil 1,1
- 472 Mt 6,33
- 482 Ps 26,1 ir 3
- 489 plg. Mk 11,23
- 491 Mt 13,55; Mk 6,3
- 502 plg. Jn 2, 1-11
- 504 plg. Sir 24, 24
- 506 plg. Jn 19, 26-27
- 507 Jn 2,1-11 ir 19, 25; plg. Mk 11,1-10
- 508 plg. Jn 19, 25
- 510 Lk 1, 38
- 511 Lk 1, 30
- 512 Lk 1,38; plg. Gal 4,4-7
- 520 Gal 1,18
- 527 Mk 14, 6
- 536 Mt 9, 12; Mk 2, 7; Lk 5,31
- 538 1 Tim 6,15; Apr 19, 16
- 550 2 Tim 2, 10
- 568 Gg 5,8
- 570 Apd 12, 15
- 578 Rom 1, 17
- 580 plg. Lk 17,5
- 584 Žyd 13, 8
- 585 Mt 17,19
- 586 plg. Iz 59,1
- 588 Mk9, 22; Lk 17,5
- 598 Lk 1, 48
- 604 2 Kor 12, 10
- 606 plg. Mk 11,2-7; Jn 12, 14-16
- 607 Mt 11, 29
- 613 plg. Iz 40, 15
- 621 Žyd 13, 17
- 628 Fil 2,8
- 629 Lk 5,6
- 636 Ps 61,11
- 653 plg. Mt 1, 18-24
- 663 Jok 5,13
- 666 1 Krm 16, 10
- 670 Mt 19, 29
- 671 Mk 14, 61
- 694 plg. Jn 11, 53
- 695 Mt 13,36; plg. 13,31-33
- 699 plg. Lk 6,40; Mt 10,24
- 701 Jn 15, 2; plg. 15,1-8

- 707 plg. 2 Kor 12,9
 712 Ps 50, 19
 715 Tob5, 13
 717 plg. Fil 4,13
 719 Jn 11, 39 ir 43
 734 Lk 22, 53
 748 1 Kor 3,8; plg. Rom 2,6
 750 plg. Ef 6, 11-12
 751 1 Kor 2,9
 754 Mt 7, 21
 758 plg. Mt 11,30
 759 plg. Lk 2, 14
 760 Ps 22, 1
 763 Lk 1, 38
 766 Jn 4, 34
 779 plg. Mk 10, 29-30
 781 Jn 15,5
 785 Ps 117,28
 791 plg. Mt 19, 29
 792 Lk 5,4-5
 794 Lk 8, 5
 799 plg. Mt 4, 18-22 ir 9,9;
 Mk 1, 16-20 ir 2,13-14;
 Lk 5,9-11 ir 27-28; Apd
 9, 1-30
 800 Mt 9, 37-38; Lk 10,2
 801 Lk 12,49
 807 Mt 19, 21-22
 819 Mt25,21
 829 plg. Mk 12, 41-44
 841 Mk 15, 43; plg. Jn 3, 1-
 15; 19, 38-42
 842 Mt5, 16
 843 Jn 7,10 ir 21,4; plg. Lk
 24, 15-16 ir Jn 20, 14
 872 plg. Mk 10, 14-16
 879 plg. 2 Kor 11, 30
 904 Mt28,19-20; Mk 16,15
 906 Lk 1, 33
 907 Mt 10, 37; Lk 2, 49
 912 Lk 1, 38
 917 Lk24.32
 921 plg. Mt5, 13; Lk 14,34
 930 Mt 7,22-23; 1 Kor 9,27
 938 plg. Jn 12, 24
 966 Mk 9, 37-39
 968 Jn 17, 21
 972 Ps 67,12
 974 plg. Jn 12, 1-3
 978 Mk 1,17
 980 1 Kor 9,5
 981 Lk8, 1-3
 982 plg. Mt 27, 55-56; plg.
 Mk 15, 40-41; plg. Jn
 19, 25
 984 1 Sam 3, 6

Escrivá de Balaguer, Josemaría
ES 32 Kelias / Josemaría Escrivá de Balaguer. -

Vilnius: Katalikų pasaulis, 1996. - 262 p.

R-klės: p. 234-262.

ISBN 9986-04-050-7

Atsiliepdamas į dvasines ganomųjų reikmes, jaunas ispanų kunigas Josemaría Escrivá (1902-1975, 1992 paskelbtas palaimintuoju) 1934 parašė "Kelią" norėdamas kiekvienam padėti suvokti savo kaip krikščionio pareigą pasaulyje, tai yra siekti šventumo ten, kur esi, per savo darbą, maldą, Bažnyčios teikiamus sakramentus. įtaigiai, lyg bičiuliškai šnekučiuojantis, dar gerokai prieš Bažnyčioje įvykusias permainas autorius visus, ne tik dvasiškius, bet ir pasauliečius pakvietė apaštalauti, karštai paragino vėl gyventi Kristaus gyvenimą, kad pasaulis susigrąžintų "senovės šventųjų, išminčių ir herojų didybę".

UDK 23/28



Palaimintasis Josemaría Escrivá de Balaguer (Chosemarija Eskriva de Balageras) gimė 1902 m. sausio 9 d. Barbastre (Ispanija), mirė 1975 m. birželio 26 d. Romoje. Jo beatifikacija buvo švenčiama Romoje 1992 m. gegužės 17 d.; iškilminga ceremonija subūrė daugiau nei 200 000 maldininkų.

Josemaría Escrivá, 1925 m. kovo 28 d. išventintas į kunigus, 1928 m. spalio 2 d. įkūrė “Opus Dei”. Nuo tada jo gyvenimas sutapo su šio “Dievo Darbo” istorija ir plėtra. “Opus Dei”, nuo pat pradžių pelnęs vyskupijos vyresnybės ir Šventojo Sosto pritarimą, 1982 m. lapkričio 28 d. popiežiaus buvo paskelbtas asmenine prelatura. Dabar “Opus Dei” nariais yra 80 tautybių vyrai ir moterys.

Palaimintojo Josemarios Escrivos knygos, išverstos į daugelį kalbų, milijonams žmonių tapo gairėmis, ženklinančiomis dvasingumo kelią. Ypač išgarsėjo “Kelias”, veikiai pripažintas dvasinės literatūros klasika ir bestseleriu, “šių laikų Kempiečiu”, kviečiančiu pajusti Evangelijos dvasią, vėl iš naujo gyventi Kristaus gyvenimą.